

ANUL LXXXI

Nr. 39

25 septembrie

1 octombrie

BUCUREȘTI

Flacăra

SĂPTĂMÎNAL DE OPINIE, POLITIC, SOCIAL ȘI CULTURAL • ÎNFIINȚAT ÎN 1911

CINE SÎNT TERORIȘTII ?

Relatează :

Dumitru Mazilu

pag. 4

OPERATĂ DE PESTE 200 DE ORI

pag. 6

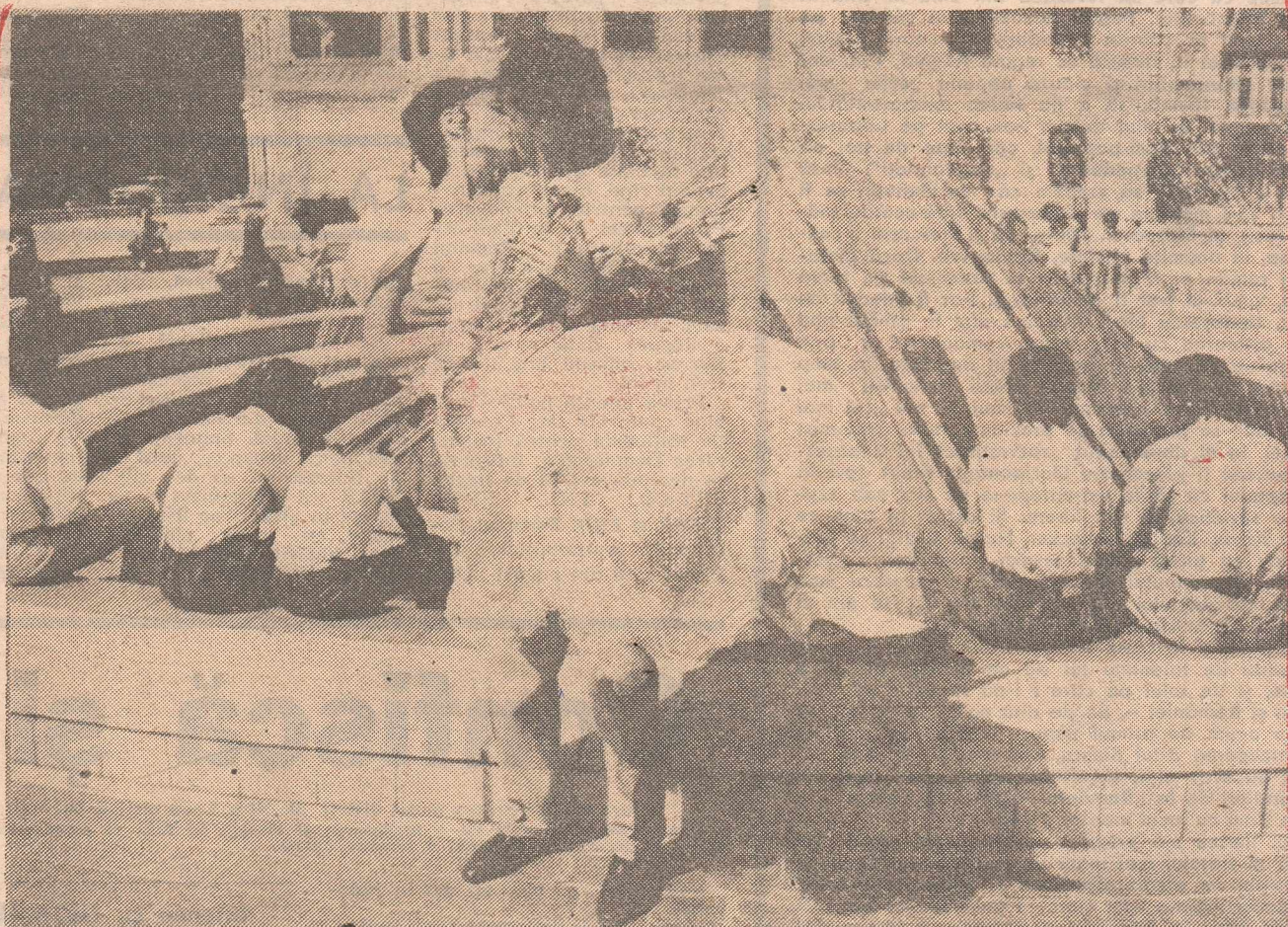

pag. 5

PROCESUL LUI VADIM IN ABSENȚA LUI VADIM

pag. 3

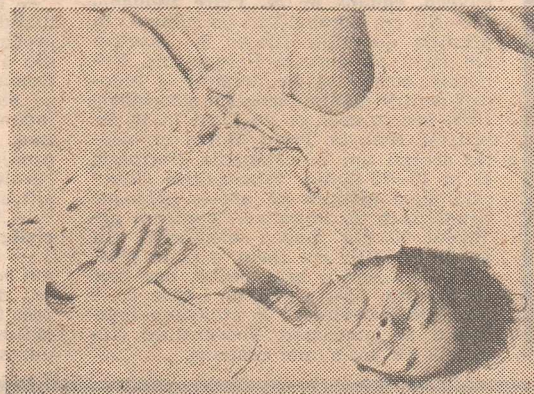
POLITICĂ CU DELICATESĂ

Fotografie de SILVIU STAN

BLESTEMUL CIUPERCILOR OTRĂVITE

pag. 11

Apele române : prețul centralizării

pag. 6

Tuțeri și măscărici

Locul, poziția, situația, rolul și politica țărilor mici depind nu numai de cei aflați la cîrmă — oricît de talentați, de pricepuți și de buni ar fi aceștia —, ci și de jocul celor mari. De multe ori, cele stabilite, în secret sau nu, de superputeri cu privire la o țară sau alta pot avea o contribuție hotărîtoare în făurirea destinului țării respective, celor de la conducere nerămîndu-le altceva decît să joace roluri într-o piesă scrisă de alții. Am în vedere și înțelegeri de tipul adiționalelor secrete la pactul Ribbentrop-Molotov, de tipul Yalta și Malta, dar și altfel de aranjamente, cum se va vedea mai jos.

În țările bolșevizate, cu regim de cenzură crâncenă, stîrneau mirare și admirație „curajul nebun” al unor persoane cu mare popularitate, de regulă actori sau autori de comedie, care erau critici la adresa rîndușilor comuniste. La ruși, ani de zile s-a remarcat în această privință Arkadi Raikin, la noi treaba o făceau Mircea Crișan și Aurel Băraș. Speculatorii stăteau cu frica în sin: dacă-i arestează, pe cei de pe scenă pentru c-au zis ce-au zis, iar pe cei din sală fiindcă au auzit cele spuse și n-au luat atitudine? În realitate, nu era vorba de oarecare parșivenie comunistă: era lăsat din cînd în cînd să spună lucrurilor pe nume, ca să se demonstreze prin asta că există libertatea opiniei, a cuvîntului, a criticii. Cei în cauză știau acest lucru și știau și pînă unde pot merge cu curaj — un curaj cu voie de la stăpînire. (De fapt, tutucii bolșevici nu făcuseră decît să reactualizeze privilegiul măscăricilor, de pe vremea despoților: măscăriciul putea să-i spună regelui vorbe usurătoare, pentru care altuia i s-ar fi tăiat capul.)

Că americanii și, în genere, Occidentul l-au încurajat pe Ceaușescu în „răzvrătirea” lui față de Moscova, e pus în aia oarecărei discuții. Da, „capitaliștii” aveau nevoie aici, în coasta gigantului uresisit, de un fel de om al lor, de un fel de berbec cu care să lovească un cînd în zidul Kremlinului. Pentru aceasta l-au gîdilat pe Ceaușescu la coarda sensibiă, aducîndu-i laude, l-au plimbat în trăsura cu regina Angliei, i-au dat citeva imprumuturi și clauza națiunii celei mai favorizate, făcîndu-se a nu vedea satrapismul lui în România. În felul acesta l-au avut pe Ceaușescu drept măscărici-papagal, care țipa de trei ori pe zi despre „independență” și „suveranitate”. Însă ar fi o copilărie să credem că occidentalii ar fi reușit să-l mențină pe Ceaușescu fără acordul măcar tacit, al Moscovei. Pentru că și Moscovei îi convenea, în anumite privințe, Ceaușescu. Dacă dictatorul român ar fi dezavantajat Kremlinul pe toată linia, k.g.b.-ul l-ar fi răsturnat și l-ar fi înlocuit de mult. Ceaușescu era util u.r.s.s.-ului în primul rînd prin arădarea cu care apăra comunismul și prin strășnicia cu care îl promova în România. În timp ce în celelalte țări frățești liderii comuniști mai trăisau, subrezind oarecum sistemul, la noi „cel mai iubit riu” se pregătea să proclame statul comunist nouel. În al doilea rînd, „răzvrătirile” lui Ceaușescu puteau fi prezentate Occidentului drept dovadă a faptului că țările est-europene nu sînt sub ocupație sovietică, ci sînt libere. Și astfel, în timp ce alde Jivkov, Kadar, Honecker, Husak și alții se prezentau ca tuțeri, adică veșnici aprobatori, „yes-men”, și rabinului de la Kremlin, Ceaușescu juca rolul măscăriciului regelui. Moscova făcuse din el un Arkadi Raikin al lagărului socialist.

Evident, și în cazul domnului Ion Iliescu se poate vorbi de talentele lui de om politic, pe de o parte, și de rolul pe care i l-au rezervat cei mari — lui și României —, pe de altă parte. N-am să mă ocup acum de primul aspect (s-a vorbit mult de nepriceperea d-lui Iliescu, am scris și eu, dar mai ales au scris alții, în ultima vreme chiar foștii lui susținători de la „România Mare”). Să vedem însă cum stăm cu jocul marilor puteri.

Dl. Iliescu s-a pregătit asiduu pentru rolul de tuțer al fratelui mai mare de la Moscova. Gata cu opoziția, cu arkadiraikinismul și mirceacrișanismul, de-acum înainte vom cînta la unison. Dar n-a fost să fie așa: în România perestroika a fost ratată iar în țara constructorilor comunismului perestroika stă să moară, odată cu marea uniune. Practic, după cum am arătat și în alte dați, u.r.s.s. nu mai există (chiar dacă Gorbaciov mai crede încă acest lucru). Și cu toate că ceea ce a mai rămas din imperiul sovietic ne poate face încă mult rău — a se vedea atitudinea în problema basarabeană, susținerea politică și militară a „nistrenilor” —, este greu de presupus că Moscova va mai putea să rămînă o Meccă a unor lideri în căutare de stăpîn. Și atunci, al cui tuțer să fie dl. Iliescu?

Este încă dificil să se tragă o concluzie cu privire la rolul rezervat de cele două superputeri (la Malta? în altă parte?) României. Sintem lăsați în continuare în sfera de influență a Moscovei? Sintem la mina americanilor ori a aliaților lor? Se urmărește falimentarea României spre a fi cumpărată mai ieftin? Sperăm totuși să găsim repede răspunsuri. În ceea ce-l privește pe dl. Iliescu însă, sintem siguri că lui nu i s-a încredințat nici un rol, ci doar o sarcină, una singură: să plece.

ION D. GOIA

Congresul P.N.Ț.-c.d, după 54 ani

Desfășurat în 1937, ultimul congres al național-tărăniștilor a fost fără istoric. Prăbușirea democrațiilor mai peste tot în Europa și înlocuirea lor cu regimuri de dreapta sau cu guverne de stînga, primele de mină forte, celelalte generatoare de haos și tensiuni sociale, duseseră la marginalizarea celor două mari partide ale țării: Partidul Național Tărănesc și Partidul Național Liber. A urmat suspendarea activității partidului de către regele Carol al II-lea, în 1938, și renașterea acestora imediat după război.

După cum se știe, Partidul Național Tărănesc a cîștigat alegerile din 1946, dar rezultatele au fost inversate de comuniști. Interzis în 1947, P.N.Ț. părăsise pentru totdeauna din actualitate, liderii săi și sute de mii de membri înfundînd pușcările comuniste. Emigrația română, deși avea printre cei mai numeroși membri ai săi

pe național-tărăniști, nu a reușit să organizeze nici un congres al partidului, totul rezumîndu-se, ca și în țară, la simple acte politice individuale.

În aceste condiții, după atîția ani, Congresul P.N.Ț.-c.d. este într-adevăr un eveniment. La aceasta concură și faptul că, dincolo de erorile unuia sau altuia dintre membrii săi, P.N.Ț.-c.d. a dovedit în mod consecvent o atitudine net anticomunistă, lucru ce va conta mult în ceea ce privește perspectivele sale electorale de durată. Precizarea faptului că este un partid creștin-democrat îi aduce resurse de modernitate, situîndu-l în rîndul marilor partide de acest gen din Europa.

Urmînd să se desfășoare lucrările în zilele de 27, 28 și 29 septembrie 1991, Congresul P.N.Ț.-c.d. se prezintă și ca o înțîlnire politică a democriștilor europeni, fiind invitate să participe, prin reprezentanți, practic toate par-

tidele de această orientare din Europa, inclusiv partidele de tip conservator, de pildă Partidul Conservator din Marea Britanie.

Tocmai de aceea, accentul în programul Congresului P.N.Ț.-c.d. nu este pus pe caracterul „de lucru”, ci de înțîlnire politică — ce constată o realitate politică. Fapt nu lipsit de rost într-o țară ca România unde continuă să fie o inflație de partide, și încă multă confuzie ideologică. Și încă un fapt ce se cuvine remarcat: la Congresul P.N.Ț.-c.d. sînt invitați reprezentanți ai noilor partide democratice din Bulgaria, U.R.S.S., Ungaria, Cehoslovacia.

O întrebare rămîne în atenția Congresului: va fi el capabil să aducă oameni tineri în conducerea partidului? (E.M.)

Cîte alianțe avem?

Cea dintîi alianță politică de după evenimentele din decembrie 1989 a fost cea a partidelor istorice „Minimă”, această alianță n-a dus la nici un fel de rezultat concret. În aprilie — mai anul trecut s-a constituit, la Timișoara, cu participarea partidelor de centru și de centru-dreapta și a organizațiilor nepolitice reprezentate în Piața Universității în primul rînd, o convenție națională pentru promovarea Proclamației de la Timișoara. Rezultatul? Regimul Iliescu. — Roman a tras o mică sperietură și a promulgat un decret în temeiul căruia românul poate călători, o singură dată pe an, în Europa, plătiind bilețul de tren în lei.

Prima alianță politică mai bine conturată este Convenția Națională pentru Instaurarea Democrației, înființată în decembrie 1990 de liderii P.N.Ț.-CD, PNL, PSDR, UDMR și PER. Forumul Democratic Antitotalitar, înființat încă din august 1990,

la Cluj, a fost pînă în septembrie 1991, o alianță bună doar să dea cheia comunicărilor. La fel pare să fie și cartelul partidului de guvernămînt, numita Cartă pentru Reformă și Democrație, semnată în vara acestui an de FSN, P.L. — A.T., MER și PDAR. O alianță destul de activă și-a constituit, în august 1991, opozi-

mai dacă acestea vor fi organizate de un guvern de tranziție, fără culoare politică, și nu de guvernul Roman. (M. EUGEN)

Demo-creștini la 25 de ani

Marian Munteanu, lider al manifestației din Piața Universității, se declară adept

totdeauna s-a dovedit un simpatizant al acestui partid. De altfel, există și o tradiție de familie.

Cineva dă semnalul

Apelul de la Paris privind recunoașterea independenței Republicii Moldova de către statele occidentale, lansat de un grup de intelectuali români — printre semnatarii aflîndu-se academicianul Eugen Ionescu și doamna Doina Cornea — este trimis în aceste zile cancelariilor europene.

„Frații noștri se află într-o situație grea, a declarat unul dintre liderii politici din țară, prezent la Paris pînă la lansarea acestui apel. Occidentali au jucat-le lor politice, interesele lor bine concurate și nu reacționează decît în funcție de acestea și nu altfel decît concertat. S-a văzut acest lucru în cazul celor trei țări baltice, cînd, în cel mai scurt timp, ca la un semnal, din SUA pînă în China, au fost recunoscute și primite în toate organismele internaționale.”

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

ția extraparlamentară, sub numele de Opoziția Democrată Unită.

Cea mai nouă alianță, și cea mai consistentă politic la ora de față, o reprezintă însă Forumul Democratic Antitotalitar din România — Opoziția Unită. Spunem acest lucru deoarece, după ce a lîncezit un an de zile, FDAR s-a reorganizat și va merge în alegeri pe liste comune, cu semn electoral unic, hotărît fiind să participe la alegerile locale nu-

al ideologiei demo-creștine. Faptul nu este surprinzător deoarece aceasta este singura care ar putea asigura desprinderea de comunism în plan politic, așa cum monarhia ar garanta această desprindere în plan statal. Va fonda Marian Munteanu împreună cu ceilalți colegi de generație un partid creștin-democrat? Întrebarea este permisă. Dar tot atît de bine, Marian Munteanu poate fi unul dintre liderii național-tărăniști, știind că în-

Confiscă și omoară

În urma unui proces penal dificil, dl. Nica Leon cîștigă 534 mii lei, partea bună de plată fiind statul român. Un om care se confruntă cu o mașinărie și cîștigă în fața ei este, orice s-ar spune, o chestiune de senzație. Dl. Nica Leon a chemat în tribunal o mașină oarbă.

— De fapt, pe cine ați dat în judecată?
— Am dat în judecată statul român.
— Statul sau regiunea actuală?
— Statul român așa cum a fost el în iunie 1990 și cum continuă să fie în prezent.

— Totuși, ați nominalizat pe cineva din acest stat? Există un șef al statului, domnul Ion Iliescu, există și un guvern, condus de dl. Petre Roman...
— Nu am nominalizat pe nimeni. În privința domnului Iliescu și Roman am făcut plîngere la Procuratura Generală, cerînd să fie arestați și judecați pentru manipularile din decembrie 1989, pentru ceea ce au făcut în 18 februarie 1990, la Tîrgu Mureș în martie același an, în campania electorală și în 13—15 iunie. Procuratura Generală mi-a răspuns că aceste persoane beneficiază de imunitate, conform articolului 93 din Legea electorală. În aceste condiții am făcut o nouă plîngere, invocînd o lege veche, dar încă în vigoare. Este vorba de Legea nr. 5 din 1918, referitoare la ridicarea imunității parlamentare. Procuratura Generală nu mi-a mai răspuns.

Interviu cu NICA LEON, președintele Partidului Liber Democrat

— Făcînd aceste plîngeri recunoașteți, nu-i așa, actualul regim.
— N-am luat niciodată în serios actualul regim. Dar prin intervențiile la procuratură și tribunal am vrut să ridic o barieră, pentru ca Iliescu sau Roman să nu mai aibă chef să aresteze oamenii după cum le vine lor la îndemînă. Eu nu recunosc regimul actual, nu recunosc nici guvernul, nici președintele, nici parlamentul. Toate rezultă din furtul revoluției și din falsificarea alegerilor de la 20 mai.
— Cum vă explicați că, totuși, ați cîștigat peste jumătate de milion lei?
— N-am cîștigat, sînt banii mei. Eu am cerut 10 milioane, despăgubiri pentru daune morale și materiale. Am fost băgat la pușcărie de cei care s-au ridicat la putere pe spinarea mea. Eu am strigat „Jos Ceaușescu!”, în 21

decembrie 1989, și nu ei. Justiția nu a avut ce face și a trebuit să-mi dea dreptate. N-a avut încotro.

— Sînt oameni care se amuză, spunînd că ați fi putut cere despăgubiri în valută. În 1990, în România, dolarul circula aiudoma leului.

— N-am cerut bani pentru zilele de pușcărie. Cît privește pagubele, acestea au fost evaluate de mine la minimum. Dar am avut pagube și în valută. Minerii mi-au distrus 300 cutii de hirtie xerox, fiecare dintre ele costînd 22 lire sterline.

— Unde ați fost închis?
— La Rahova, în celula nr. 23.
— Cum e acolo?
— Ca în corină.
— Sînteți convins că Ministerul Finanțelor vă va face plata?
— Nu sînt convins. Actualul guvern nu-și recunoaște greșelile și nu vrea să plătească pentru ele. Oamenii săi sînt comuniști și ca niște comuniști ce se află, ei doar confiscă și, în anumite cazuri, chiar omoară.

E. MIHĂESCU

Procesul lui Vadim, fără Vadim

MARTORUL MINCINOS
DE LA SCORNICEȘTI

Femeile îi aduc ghinion lui Corneliu Vadim Tudor. Era miercuri, 18 septembrie, ora două și jumătate și se desfășura procesul Constanța Robu contra — Vadim. Avocatul lui CVT propune o martoră: Udreă Maria. Era o apariție desul de pitorească. Vorbea rezemată cu cotul de masa grefierului. E brunetă, are 42 de ani și știe ea multa... Timp de 16 ani a servit toată fosta nomenclatură pentru că pînă în decembrie '89 a fost șefa unității de alimen-

tocol. Apoi își amintește că nici Gheorghe Rațiu nu mai era șeful securității de prin '83-'85. Mărturia ei în procesul deschis de Constanța Robu se dovedește fără nici un folos. Maria Udrea nu se lasă. Începe atacul împotriva lui Gheorghe Robu. Cînd a dat de bucluc și a fost trimisă în judecată pentru delapidări a încercat și ea să tragă niște sfori, doar, doar intervine procurorul general în apărarea ei. „Am făcut apel la Gh. Rațiu pentru că ne cu-

cam patetică. Avocatul lui Vadim, Toma Dragomir, speculează și el cu abilitate fiecare replică. „Partea văjămală, spune Toma Dragomir, imi oferă surpriza de a ști bine cînd era și cînd nu era în țară familia Gh. Rațiu și elementele pentru a cunoaște”. „Aș vrea să-i mulțumesc domnului avocat pentru acest martor pe care mi l-a propus, intervine imediat și Constanța Robu. Mi-a oferit toate datele și elementele pentru a face plîngere penală pentru mărturie mincinoasă. Eu nu am afirmat niciodată că nu cunosc familia Rațiu, pe care o știam din februarie '89 cînd am fost invitați la căsătoria fiicei lor. Dar noi am fost invitații ginerei, nu ai familiei Rațiu, procurorul Vlădica, pe vremea aceea coleg cu mine la aceeași unitate de procuratură. De un an de zile sînt în campanie de presă în legătură cu familia Rațiu și dați-mi voie, fiind jurist de 29 de ani, să-mi iau toate datele despre persoanele care mă interesează în acest proces”.

Mai trebuie notat un incident. Nu venise una din martorele cerute de inculpat Safta Elena. Avocatul dă adresa la care trebuie să primească citiția. Sare Constanța Robu și anunță că adresa este falsă și indică ea domiciliul real al martorei. Instanța, imparțială, hoărăște să trimită adrese la amindouă adresele. Un lucru totuși nu îl înțeleg: Vadim știe cu exactitate cit whisky bea Ion Iliescu într-o zi și nu știe adresa unei martore cerute de apărare?! Acestea au fost momentele cele mai aprinse ale procesului. Celelalte le voi aminti într-o ordine cit de cit cronologică.

Citiții
„României Mari”
sînt în derută

La proces intră numai cei acreditați de ziarul „România Mare” imi spune un jurnalist bine intenționat cînd mă zărește din dimineață pe culoarele tribunalului din Ploiești. Îl las să vorbească.

Lumea se strînge. Vin și scutierii într-un autocar prahovean iar alții într-o mașină cu număr de București (21-B-5389). Pe mulți dintre cei sosiți sînt asiste li știu de la sedințele anterioare. Un grup de bătrîni, pasionați vadimiști zîmbesc

Sala ascultă perplexă mărturiile unui martor mincinos

complice. „Am venit și data trecută să-l susțin pe Vadim, spune o femeie cu părul alb. Acum am venit să-l scut. În ultimul număr din „România Mare” și-a dat arama pe față. S-a luat de sârmanul Iliescu”. Trecuse o zi de la apariția pe piață a numărului din „România Mare” în care Vadim îl făcea chisăliță pe Ion Iliescu, ignorînd că cititorii săi — vîștii sînt în majoritate fese-niști.

Procesul începe cu o sală înfierbîntată care strigă „Să iasă ziaristii afară!”. Prima parte discută dosarul Constanța Robu contra C.V.T. Avocatul apărării întîrzie dar prinde în mare, declarațiile martorului Vișan Nicolae, cerut de Constanța Robu. Mărturia decurge fără nici un incident. Vișan Nicolae a cunoscut-o pe Constanța Robu cînd stăteau pe rînd la Ministerul Sănătății pentru a obține aproba-

rea de tratament în străinătate. S-au întîlnit la vama aeroportului, cu mers cu același avion, au făcut tratament la aceeași clinică. Fîind singurii români de acolo luau masa împreună și nu a văzut-o niciodată însoțită de persoane străine. Sînt subțerate astfel toate afirmațiile din „România Mare” care vorbeau de un regim preferențial al soției procurorului general la Ministerul Sănătății. Nu mi sînt mine în picioare nici idila cu un iubit neamț. Trebuie să recunoaștem, Constanța Robu are noroc de un martor perfect pentru că numai în romane mai găsești un alibi perfect.

Nu este chiar așa! Lasă să se înțeleagă avocatul Toma Dragomir care cere să se consemneze că seara nu se afluau împreună pentru că locuiau în camere diferite.

Al doilea martor a fost Udrea Maria dăvara care am mai spus. Mai rețin un singur fapt. Președintele a murmurat: „Îl cunoașteți pe domnul Robu?”. A anucat să formuleze un început de propoziție: „Dă, eu l-am văzut la televizor...”. Sala a fcs în picioare urînd. Procurorul a cerut evacuarea. Printre cârmaci au pătruns șurubii. Completul de judecată s-a retras. A d'sărut de pe banca lui și avocatul Dan Ioan Mirescu. Alia într-un tirziu a fost re-luat procesul.

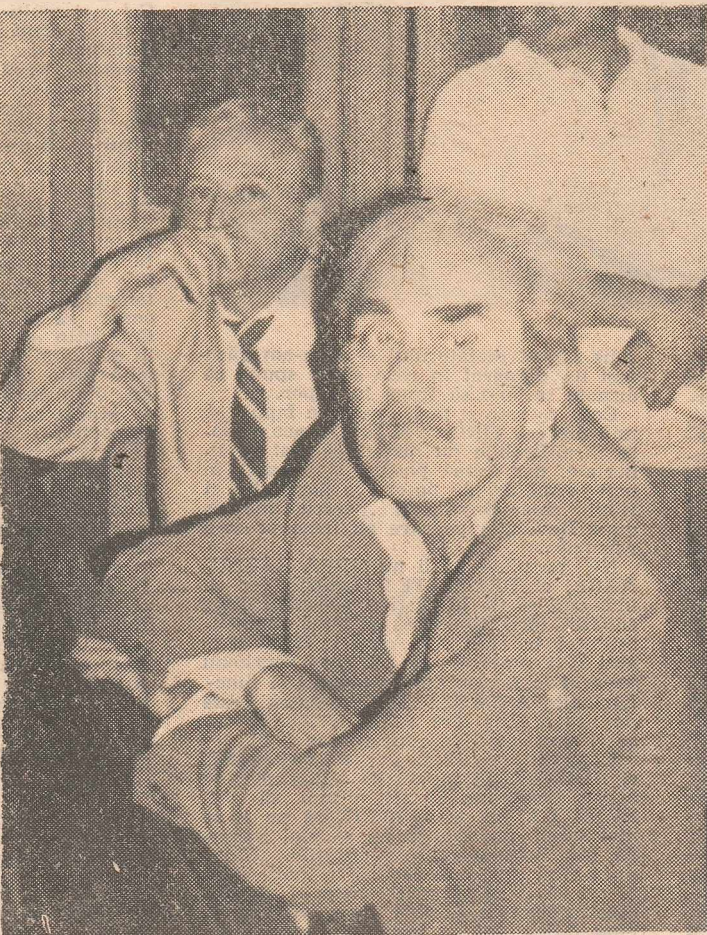
Procesul comunismului

În final Constanța Robu a cerut judecarea cauzei. Instanța a hotărît un nou termen la care să fie audiați și ceilalți martori. Dacă vor veni. Avocatul Toma Dragomir îi mai rămîne o variantă: la 33 de ani Constanța Robu a devenit membră per. „România Mare” susține că intrarea în partid i-a nelezit drumul spre funcția de procuror șef. Toma Dragomir nu a fost membru de partid: „Eu pot să consider că o persoană care a intrat în partid pentru a avea o funcție, este carieristă”. Următoarea sedință a procesului de la Ploiești va fi nici mai mult nici mai puțin, decît primul proces al comunismului de la noi. Șocant este faptul că omul din umbră este Corneliu Vadim Tudor care pînă acum s-a dovedit campionul apărării fostei nomenclaturi. Nu Ticu Dumitrescu, nu Corneliu Coșosu ci Vadim Tudor. Recunoașteți că este șocant!!

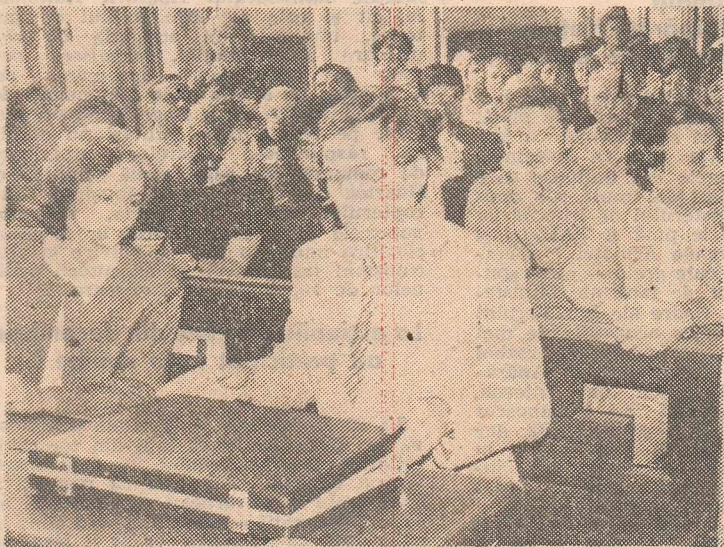
Ar fi trebuit să urmeze procesul Gheorghe Robu — contra CVT. S-a aminorat pentru că avocatul Cornel Dumitrescu era la judecarea celor de la Timișoara. Pe Gheorghe Robu nu îl mai miră nimic. „S-au afirmat des, reține o serie de lucruri: că m-am plîmbat gol prin Turnu Severin. Am adus un dosar din care rezultă că este vorba despre altcineva. S-a spus că am luat de la Ion Rațiu 5 000 dolari. Au fost audiați martorii în chestiune care știau această împrejurare. S-a spus că am numit abuziv oameni în funcții. I-am cerut să facă dovada acestor afirmații. Din august '90 cînd am făcut această plîngere nu s-a făcut nici o dovadă. Îl rog pe inculpat să facă aceste dovezi, nu să absenteze!”. Unii spun că Vadim nu e prost, trage de timp să prindă alegerile de anul viitor, să intre în Parlament și să se bucure de imunitate.

Următorul proces Robu-Vadim va fi în 16 octombrie. Oamenii s-au retras, au plecat și scutierii. Un polițist din spatele meu bombănea negru de supărare: „Am pierdut eu meciul F.C. Bacău — Werder Bremen...”. Lasă că l-a văzut Vadim.

AURELIA BORIGA
Fotografii de
CLAUDIU CIORTAN

În planul doi, avocatul Ioan Dan Mirescu

Soții Constanța și Gheorghe Robu își pregătesc atacul

tație publică la cooperativa de consum Scornicești. Și cînd să se pună în serviciile noii nomenclaturi, s-a trezit, împreună cu soțul chemată în instanță pentru delapidare. Udrea Ion se află deja în închisoare. La Ploiești nu a venit pentru delapidare, ci pentru a depăna amintiri de pe vremea cînd pregătea mese de protocol. A început cam așa: „Am cunoscut familia Robu cu ocazia vizitelor pe care le făcea la unitatea noastră prin anii '87, '88, '89 împreună cu familia Rațiu. Gheorghe Rațiu era șeful securității din județul Olt”. I se pun întrebări și, neavînd ce face, recunoaște că pe Constanța Robu nu a văzut-o niciodată la mesele de pro-

noștea. Dl. Gh. Rațiu a spus că nu poate interveni la Gh. Robu pentru că tocmai îl ajutase pe el și nu mai putea vorbi pentru altcineva”. Dar și această mărturie se spulberă la primele întrebări. Udrea Maria nu a vorbit cu Rațiu. S-a dus la o prietenă. Bentea Marilena, care s-a dus la doamna Rațiu și a obținut fel de fel de promisiuni. Vorba vine, pentru că (după cum va dovedi Constanța Robu) familia Rațiu nici nu se afla în țară în acea perioadă. Uite așa s-a prăbușit și această a doua mărturie a Mariei Udrea.

Duelul continuă. Constanța Robu este sigură pe ea, uneori

MUSAFIRI NEPOFTIȚI
LA FLACĂRA

De unde ați știut, domnilor tovarăși?

Într-adevăr, în redacția Publicațiilor Flacăra se păstrează de multă vreme planurile complete ale unei sofisticate bombe atomice. Tot aici se mai pot găsi — e drept, codificate — numele celor din rețeaua de spionaj care acționează în România pentru a destabiliza sistemul solar. Iar într-un safe se găsesc cecuri care ar putea acoperi toate pariurile pierdute de personaje importante ale vieții noastre politice: pariul cu agricultura, cu turismul și chiar cel pentru care nimeni n-a îndrăznit să bată palma: pariul cu industria.

Sînteți foarte bine informați, domnilor tovarăși, din moment ce nu demult, la interval de rîmăi cîteva zile, ați pătruns de două ori în mod fraudulos în redacția noastră și ați scotocit-o, forțînd dulapuri și fișete, răscolind documente și scrisori, în căutarea comorilor pe care le ascundem. Dar n-ați dat de ele! De aceea nu ne-ar mira să ne mai călcați iarăși în puterea nopții, păcălînd orice pază, pu-

nînd pe piste false organele de anchetă, și încercînd să ne viriți măcar neliștează în suflet, dacă tot nu vă atingeți scopurile.

În numele cui acționați, domnilor tovarăși? Cui îi este atît de frică de Publicațiile Flacăra încît încearcă intimidarea prin amenințări la telefon, prin înțeparea cauciucurilor la mașinile membrilor acestei redacții, prin vizitarea nocturnă a birourilor ei? Sau totul nu e decît o cacealma menită să mascheze punerea din nou în funcțiune a microfoanelor cu ajutorul cărora să ne spionați ca și odinioară?

Oricine ați fi voi, cei care ne tulburați liniștea, dacă ne veți mai călca vreodată pragul noaptea fără să vă fi poftit cineva, să vă așteptați la o surpriză. Dacă va fi plăcută sau nu, asta rămîne de văzut.

Pînă atunci, planurile bombe atomice sînt la noi, rețeaua de spionaj rămîne nedescoperită iar cecurile sperăm să se înmulțească, în ciuda tuturor neprietenilor.

GEORGE ARION
Directorul Publicațiilor Flacăra

„DACĂ NICI ACUM NU SE ȘTIE CINE L-A ASASINAT PE KENNEDY, CUM VREȚI SĂ ȘTIM NOI CINE ERAU TERORIȘTII ?”

Oricit de dureros ar fi, ADEVĂRUL trebuie asumat AICI și ACUM ! Numai dacă ne vom scutura de ZGURA trecutului, ne vom înălța cu temeinicie viitorul !...

CINE SÎNT TERORIȘTII?

N-a fost problemă mai stăruitor și mai îndreptățit abordată, după ACEL DECEMBRIE INSINGERAT decât aceea a TERORIȘTILOR...

Adesea ni se spune că ar fi bine să nu mai „agităm” această problemă dureroasă și că lumea ar trebui să UITE...

Desigur că odată și odată va TREBUI să uităm, dar mai întâi AVEM DREPTUL SĂ ȘTIM CINE și DE CE ne-a omorât copiii și părinții, frații și surorile ?...

In acele zile și nopți dramatice, eram siguri că ȘTIM CINE SÎNT TERORIȘTII...

Pe măsură ce ne îndepărtăm de evenimentele aceluia Decembrie de neuitat în istoria românilor, ni se repetă tot mai insistent că NU SE ȘTIE CINE SÎNT TERORIȘTII, cei care trăgeau în noi în cursul confruntărilor singeroase de la Timișoara, de la Sibiu și Brașov, de la Cluj și București, secerind atâtea vieți, omorîndu-ne copiii și părinții, frații și surorile... Mai mult, noua putere în-

ani. Dacă imediat după revoluție probele s-ar fi adunat cu atîta greutate, fiind contestate de cei judecați deja în ultimele luni, se înțelege că peste zece ani dovedirea criminalilor va fi mult mai dificilă. În atîția ani, martorii ar putea să moară, să dispară ori să refuze să mai vorbească, de frică sau din alte considerente...

...Nu o dată s-a spus că cei care „agită” neconținut problema teroriștilor ar vrea RAZBUNARE, o nouă confruntare, care ar putea avea consecințe din cele mai grave pentru desfășurarea relațiilor umane în societatea românească. Astfel, ni se amintește mereu și mereu că cei care au apăsă pe trăgaci ÎNAINTE DE 22 DECEMBRIE n-au făcut altceva decât să execute un ORDIN. Același lucru vor, probabil, să ne spună și aceia care au omorât copiii țării după 22 Decembrie ori în noaptea de 13 spre 14 iunie 1990, cînd s-au tras 17 salve de artilerie în demonstrații din Piața Universității. Se știe, însă, că NIMENI NU ARE VOIE să execute UN ORDIN CRIMINAL. Deci executarea de ordin nu ESTE și NU POATE fi o SCUZA. Iar cei care n-au știut-o pînă la 22 Decembrie 1989, au putut-o afla ATUNCI de la Ministrul Apărării Naționale, Generalul Vasile Milea, al cărui sacrificiu suprem a avut un rol atît de mare în desfășurarea Revoluției Române. „Am căutat noaptea trecută în toate regulamentele militare — l-a

cutului și să înălțăm cu temeinicie viitorul !

Unități ale Ministerului Apărării Naționale, sau ale Ministerului de Interne ?

Această întrebare stăruia în acele momente de confruntare. Se știe, de pildă, că de mai multe ori s-a susținut că Ministerul de Interne folosea însemnele Armatei pentru unele din unitățile care reprimau populația. Mai mult, s-a spus că unități ale Ministerului de Interne au folosit în Decembrie pînă și TAB-uri și tancuri cu însemnele Armatei. „Acesta, ca și alte vehicule grele — ni se spunea atunci — erau, de fapt, ale Ministerului de Interne”. Cadre ale Ministerului de Interne au respins acuzațiile de mai sus, afirmînd că „vehiculele de război erau NUMAI ale Ministerului Apărării Naționale”. Și cei de la Interne, și cei de la Armată au recunoscut că au cooperat în acea perioadă, dar și unii și alții susțin că n-ar fi tras în populația răsculată, iar comandanții încearcă să ne convingă că n-ar fi dat vreun ORDIN în acest sens...

Din informațiile care mi-au parvenit în timpul Revoluției, mai ales cit am aflat de la Comandamentul din fostul Comitet Central al Partidului, am desprins următoarele concluzii :

1. La acțiunile de reprimare a populației au participat în mod cert atît unități ale Ministerului Apărării Naționale, cit și unități ale Ministerului de Interne ;

2. Cu una sau două excepții, unitățile Ministerului Apărării Naționale au încetat să mai tragă în populație în seara zilei de 22 Decembrie. Chiar și după fuga tiranilor, unele unități ale Armatei au rămas în dispozitiv, neștiind cum să acționeze. În cursul serii și, îndeosebi, al nopții de 22 Decembrie — în baza ordinelor generalului Guse, care era atunci la comandă — Armata s-a situat de partea Revoluției. Și după aceea, unii ostași au rănit civili. Au făcut-o, însă, din două cauze : În primul rînd, pentru că au crezut că au de a face cu teroriști și, în al doilea rînd, din nepricepere. Cel mai mulți tineri țineau pentru prima oară o armă de foc în mînă. În alii dictaturii ei țineau în mînă tirăcopul, cazmaua, lopata, pentru realizarea „marilor obiective ale socialismului”. În citeva cazuri, răniții au încetat din viață.

3. Din seara zilei de 22 Decembrie a rezultat că unitățile și militarii care au continuat să tragă în populația răsculată aparțineau Ministerului de Interne. Din mai multe direcții ni s-a adus la cunoștință că unitățile și militarii angajați în luptă de la Ministerul de Interne ar fi acționat din proprie inițiativă, în pofida ordinelor transmise de Șeful Departamentului Securității Statului, care le-a cerut să treacă de partea Revoluției. Cel puțin de 7 ori ni s-a comunicat că în acțiunile de guerilă urbană era antrenată fosta Direcție de Pază a dictatorului. Implicarea unor unități și militari ai Ministerului de Interne în perioada respectivă este confirmată de următoarele constatări : a) locurile din care se trăgea în populație aparțineau cu certitudine Ministerului de Interne (cum era cazul clădirii de lângă Biblioteca Centrală Universitară, ce aparținea Direcției de Pază a Ceaușescuilor) sau cu o mare probabilitate (apartamentele din Clădirea Generală de vizavi de biroul de lucru al tiranului ; apartamentele din preajma vilelor Elenei și ale lui Nicolae Ceaușescu, precum și cele din apropierea unor obiective de importanță strategică sau politică, precum Ministerul Apărării Naționale, Televiziunea sau Radiodifuziunea Română etc.) ; b) folosirea unor aparate speciale, îndeosebi a simulatoarelor, specifice acțiunilor de guerilă urbană pentru derutarea populației răsculate ; c) acțiunile luncetștilor în preajma unor obiective de interes major din interiorul unor clădiri învecinate, unde accesul altor persoane era aproape exclus ; d) organizarea unor acțiuni de commando, cum a fost cea de la Comandamentul din fostul Comitet Central din noaptea de 23-24 decembrie, în cursul căreia mai mulți

suspecți aveau 4-5 legitimații asupra lor, procedeu folosit la Ministerul de Interne.

4. Pînă la 22 Decembrie seara, atît unitățile Ministerului Apărării Naționale, cit și cele ale Ministerului de Interne, implicate în acțiunile de reprimare a populației, primiseră ordine în acest sens. Începînd de a se pune pe seama unor comandanți de unități inițiativa de a trage în popor, sau chiar pe seama unor militari nu elimină răspunderea cadrelor superioare de comandă din cele două ministere. Moartea suspectă, prin prăbușirea elicopterului care-l transporta, întărește supoziția că generalul Nuță ar fi putut clarifica multe lucruri cu privire la mecanismul transmiterii și executării ordinelor de reprimare la Timișoara.

La acțiunile teroriste din decembrie au participat forțe străine ?

La 22 Decembrie și în zilele următoare am fost sesizați că unii din teroriștii reținuți nu erau români. În mod insistent a revenit informația că respectivii erau arabi care vorbeau românește și aveau legitimații românești. Ni s-a adus la cunoștință că misiunea lor ar fi fost să acționeze în situații deosebite pentru paza cuplului prezidențial.

În noaptea de 22-23 Decembrie au fost semnalate elicoptere care trăgeau asupra Televiziunii și asupra altor obiective importante, îndeosebi a Aeroportului, care n-au putut fi identificate ca aparținînd armatei. Atît în noaptea respectivă, cit și a doua zi, s-a conturat părerea că elicopterele erau străine. Cu toate insistențele și, în pofida tirului îndreptat împotriva lor, ele n-au putut fi doborîte.

La 24 și 25 Decembrie am fost informați că au fost răniți și internați în spital mai mulți teroriști care proveneau din țări arabe.

Totodată, în Piața Aviatorilor și în zona Televiziunii au fost semnalate acțiuni ale unor elemente străine.

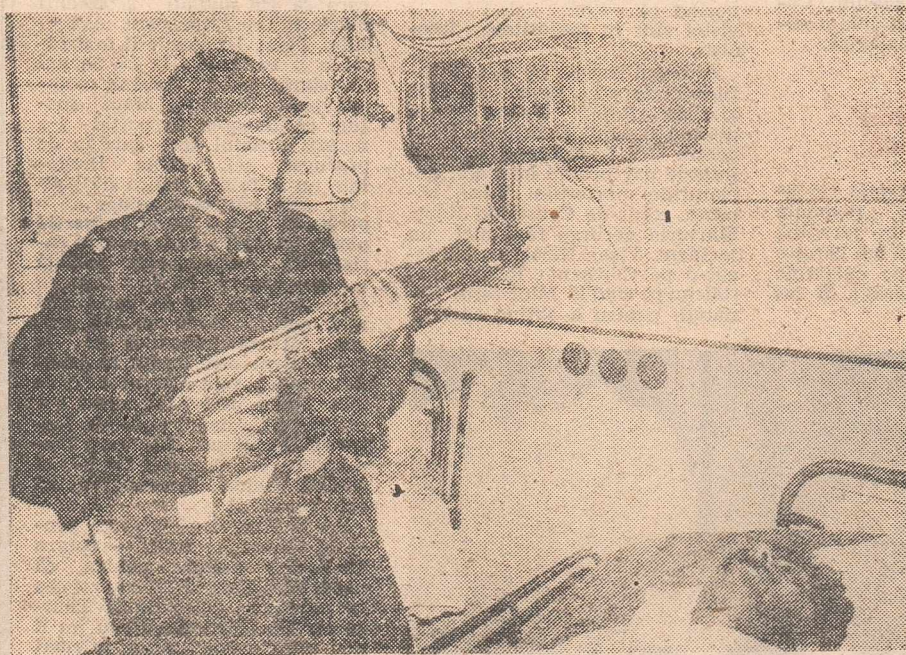
În timpul Revoluției, componenta străină, îndeosebi arabă, a fost semnalată în mai multe rînduri, dar ea nu avea o pondere hotărîtoare. Confruntarea majoră a fost cu forțele de represie proprii, care foloseau clădiri și apartamente dinainte amenajate, de unde trăgeau în populație.

CONFRUNTAREA violentă din 22-27 Decembrie a fost O PUNERE ÎN SCENĂ ?

După evenimentele din Decembrie, unii reporteri, îndeosebi străini, au susținut că acțiunile din acele zile și nopți dramatice ar fi fost O PUNERE ÎN SCENĂ cu scopul de a atrage simpatia și sprijinul Occidentului. Alții au susținut că acele confruntări violente au vizat acoperirea loviturii de stat care a avut loc. Se afirmă chiar că „totul a fost un joc” și „nicidecum o revoluție”, că „grupul de complotiști a avut nevoie de un fundal, pe care l-au construit pentru a induce lumea în eroare”.

Ca participant direct la acele evenimente, n-am nici o dovadă care ar putea confirma asemenea supoziții. Ceea ce sînt, însă, în măsură să spun cu certitudine este faptul că în Decembrie 1989 a avut loc O CONFRUNTARE DE UN DRAMATISM fără seamăn, O Bătălie pe viață și pe moarte între forțele totalitare comuniste — care-și vedeau pericolul pozițiile și riscu să ajungă în fața judecării — și populația țării, adușă în pragul disperării. N-am nici cea mai mică îndoială că această confruntare a fost ADEVĂRATĂ și că ea va rămîne în istoria românilor ca un MIRACOL, ca un moment memorabil în lupta pentru libertate și demnitate...

...Din nefericire pentru țară, un grup de vechi comuniști, care complotau de mult împotriva lui Ceaușescu — profitînd de împrejurări — s-au proclamat o EMANAȚIE a Revoluției și au confiscat-o, promovînd o viziune proprie, neo-comunistă, de guvernare a României...

cearcă să ne spulbere pînă și SPERANȚA că vom afla vreodată. Astfel, Ion Iliescu — în mai multe interviuri — a încercat să acrediteze ideea imposibilității descoperirii teroriștilor. „Dacă nici acum nu se știe cine l-a asasinat pe Kennedy — ne spune dînsul — cum vreți să știm noi CINE erau teroriștii ?” „Nu s-a aflat nici cine l-a asasinat pe Olof Palme !” — ni se atrage atenția, iar crimele respective au fost comise cu ani în urmă. Astfel, de la asasinarea lui Kennedy se împlinesc curînd trei decenii. Cu alte cuvinte, cum am putea noi avea pretenția ca în NUMAI citeva luni să ni se spună cine și de ce a UCIS în Decembrie ?

Pe de altă parte, s-a lansat ideea că adevărul ar putea ieși la lumină, după vreo zece ani, adică atunci cînd liderii actuali nu vor mai fi în funcții lor. În această versiune, rezultă implicit că EXISTĂ interesul să nu se clarifice lucrurile și, deci SĂ NU SE AFLE adevărul. Se înțelege că se pleacă de la premisa că în zece ani se pot înîmpla și chiar se întîmplă multe. De pildă, „unii oameni s-ar putea nu numai să se retragă din viața publică, ci chiar să înceteze din viață. Iar în această categorie s-ar putea să intre nu numai cei vinovați de crimele din Decembrie, dar și cei mutilați atunci, precum și rudele lor. Și, evident, probațiunea s-ar face mult mai greu peste zece

spus dînsul dictatorului — și n-am găsit nici un paragraf în care să se spună că armata trebuie să tragă în popor...”

Ceea ce este și mai grav este faptul că unii din cei VINOVAȚI pentru acele fapte incalificabile nu numai că sînt în libertate, dar ocupă posturi și funcții în noile structuri de putere, o parte din ei fiind chiar promovați pentru merite, după Revoluția pe care au încercat s-o reprime...

NU, populația țării nu VREA RAZBUNARE, ci DREPTATE ! Oamenii cer ca vinovații să fie judecați și pedepsiți după LEGEA țării. Ei cer să se pună capăt umilintei la care sînt supuși, fiind obligați să-i suporte, pe cei care reprimau poporul în Decembrie, în posturi și funcții înalte ASTĂZI... Iar dreptatea este de neconceput fără ca ADEVĂRUL să se fi spus, oricît de dureros ar fi el.

Oamenii țării nu vor RAZBUNARE, ci ADEVĂR. Ei insistă de atîtea zile, de atîtea săptămîni, de atîtea luni, să SE PUNĂ CAPAT MINCIUNII, să nu li se mai spună povești, să nu se mai ascundă sau înfrumusețeze realitățile. „Chiar dacă minciuna ar trebui să se înalțe pînă la ceruri și să acopere lumea — atrăgea atenția Thomas Carlyle — va veni o zi cînd falimentul va trebui s-o măture și să ne mîntuie de ea !”... Și sper că, prin rîndurile de față, această zi să fie nu peste zece ani, ci cit mai curînd posibil, ajutîndu-ne să ne scuturăm de zgura tre-

Apel privind Istoria Rezistenței Românești (1944 — 1989)

Apelăm la toți foștii deținuți de conștiință, la cei ce au fost persecutați ori s-au împotrivit comunismului și ateismului, să ne ofere date, memorii, sau documente, pentru a servi redactării „Istoriei Rezistenței Românești”.

Rugăm ca materialele să fie trimise pe adresa: prof. dr. Anton Moisin, str. Stadionului, 10/4, cod 2342, Oraș Victoria, jud. Brașov.

Să fim conștienți că fiecare filă a adevărului lăsată să treacă în uitare,

va putea fi rescrisă miine tot cu singe și lacrimi. Impiedicarea ultimei este impiedicarea repetării.

Prof. dr. Anton Moisin,
istoric din Rezistență

Către,
Redacția
revistei
„Flacăra”

Referitor la cele semnalate de dv. în articolul „Cu autocarul în Italia” în nr. 33 al revistei din 14 iulie 1991 vă facem cunoscut următoarele:

Societatea Comercială „ROMTUR” S.A. a asigurat numai serviciile de transport în această excursie.

Cele arătate de dv. au făcut obiectul analizei unei comisii din cadrul societății care a verificat toate aspectele legate de

defecțiunile tehnice apărute pe parcurs precum și de atitudinea necorespunzătoare a șoferului constatându-se că ele se confirmă în cea mai mare parte. Menționăm faptul că înainte de plecarea în cursă, autocarul a fost verificat în atelierele proprii.

Calitatea slabă a motorinei alimentate în țară și Iugoslavia a dus la infundarea sorbului din rezervorul de combustibil iar uzura unor bucși de siguranță, determinată de calitatea necorespunzătoare a materialului la dereglări în sistemul de frinare.

De asemenea calitatea anvelopelor și camerelor de producție indigenă nu oferă siguranța efectuării unui voiaj fără a avea surpriza neplăcută a unor pene de cauciuc deși șoferul a luat două roți de rezervă, față de una, cit prevăd, normele de circulație.

În legătură cu comportamentul șoferului Adam Constantin, pentru atitudinea necorespunzătoare față de grupul de turiști, neefectuarea unei probe pe parcurs înainte de plecarea în cursă deși cunoștea din timp programul excursiei, acesta a fost sancționat disciplinar prin diminuarea cu 10 la sută a salariului pe o lună, imputarea cantității de 232 l motorină (5568 lei), interdicția de a mai efectua curse externe în anul 1991, fiind atenționat că la prima abatere i se va desface contractul de muncă.

Considerăm că cele sesizate în articol nu ne caracterizează, situația relatată fiind accidentală. Articolul dv. a fost prelucrat cu șoferii și cu tot personalul din cadrul autobazei.

S-a transmis petentei Cristescu Elena o scrisoare prin care ne înșușim cele relatate precum și măsurile dispuse împotriva celor vinovați și pentru îmbunătățirea activității.

Director Ing. Gh. Turcea
Sef birou cont-ol
ing. Cășaru Mihai

Domnule
Redactor șef,

Subsemnata SOFIA BACILĂ, domiciliată în com. Dalboșet, nr. 230, jud. Caraș-Severin, în vîrstă de 67 de ani cu pensie de urmaș din par-

tea soțului, vreau să vă aduc la cunoștință cele ce urmează, rugîndu-vă să mă ajutați și să publicați această scrisoare în prestigioasa dvs. revistă.

După apariția Legii fondului funciar și la noi în comună s-a trecut la împărțirea pămîntului foștilor proprietari sau urmașilor lor, această împărțire făcîndu-se după vechile documente. Am primit și eu pămîntul moștenit de la părinți. Cea mai apropiată parcelă — deținută de mine — de casa în care locuiesc, este la 300 de m, și este în spatele grădinilor unor case ale vecinilor.

Am fost chemată de nărușă ori la Primărie unde mi s-a cerut să cedez 10 ari de pămînt unui vecin ca să-și facă drum paralel cu grădina lui. Deci să folosească ca drum pămîntul meu și nu grădina lui.

Vreau să menționez că în zonă există un drum de acces (tot pe pămîntul meu) așa că invocarea articolului din Legea fondului funciar potrivit căruia „acolo unde nu este drum de acces să se facă” nu are temei.

Ultima dată cînd am fost chemată la Primărie am fost amenințată de primar și de fostul președinte al C.A.P. spunîndu-mi-se că trebuie să cedez acel pămînt pentru drum și voi primi în schimb un alt pămînt, la trei kilometri depărtare, din cota Primăriei. Eu nu vreau pămîntul nimănui, doar pămîntul meu, moștenit de la părinți.

Dumneavoastră bănuți aceste metode? Eu am 67 de ani, am trăit perioada colectivizării — cei în vîrstă cunosc necazurile și chinurile de atunci — și nu am crezut că o să mai reîntăresc acele clipe.

Domnule redactor șef, cum este posibil ca odată ce ai primit pămîntul să-ți fie luat înapoi pentru a face pe placul unora? Oare o luăm de la început cu „întovărsirea” și apoi colectivizarea? Unde este dreptatea? Eu vă mulțumesc și în numele dreptății vă rog să mă ajutați. Cu mult respect.

BACILĂ SOFIA

Domnule
Redactor șef,

Mă numesc A. Gabriela St. Andrieș, în vîrstă de 16 ani. Peste cîteva zile începe anul școlar și toți copiii, toți cei de vîrstă mea se vor bucura de prima zi de

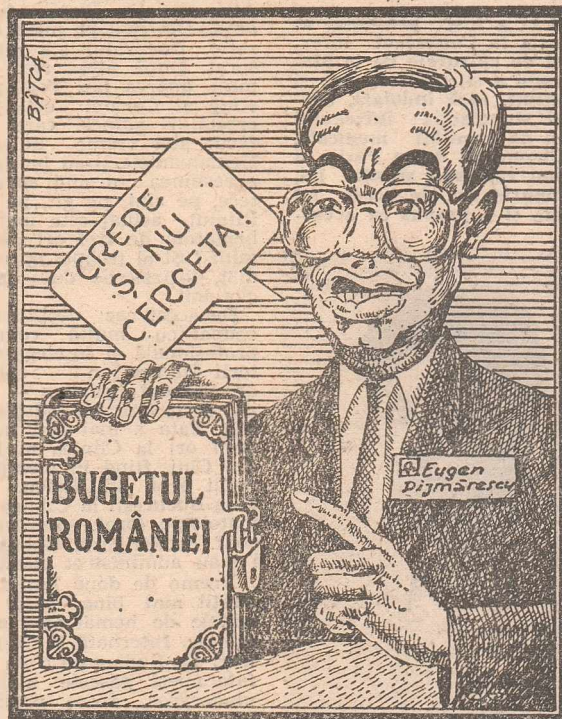
CURIER JURIDIC

LEGEA NR. 54/1 AUGUST 1991 CU PRIVIRE
LA SINDICATE (II)

Dobîndirea personalității juridice se obține prin depunerea unei cereri de înscriere la judecătoria pe a cărei rază teritorială își are sediul sindicatul. La cerere se anexează originalul și două copii ale următoarelor acte: procesul-verbal de constituire a sindicatului, semnat de cel puțin 15 membri fondatori, statutul sindicatului, lista membrilor din organul de conducere a sindicatului cu menționarea profesiei și domiciliului. Sindicatul dobîndește personalitate juridică la data rămînerii definitive a hotărîrii judecătorești de admitere a cererii de înscriere. Originalul procesului-verbal de constituire și al statutului pe care judecătoria certifică înscrierea, împreună cu cîte un exemplar din celelalte acte depuse, se restituie sindicatului, iar restul se păstrează în arhiva judecătorei. Sindicatul este obligat să informeze judecătoria unde s-a înregistrat, în 30 de zile, cu privire la orice modificare ulterioară a statutului sau a componenței organului de conducere. Pentru încuviințarea acestei aprobări, sînt aplicabile dispozițiile privind înscrierea la judecătoria.

Patrimoniul, constituit din bunurile mobile și imobile aparținînd sindicatelor, va fi folosit în interesul membrilor, dar nu va putea fi împărțit, între acestia. Sindicatul poate dobîndi orice fel de bunuri necesare realizării scopului său. Imobilele sindicatului, altele decît locuințele și cele pentru activități productive, nu sînt supuse impozitării. Pentru imobilele din fondul localiv de stat, folosite ca sedii se plătește chiria legală. Sindicatul poate să sprijine material pe membrii săi în exercitarea profesiei, să constituie case de ajutor reciproc proprii, să editeze publicații proprii, să înființeze unități de cultură, învățămînt, economico-sociale, comerciale și bancă proprie, să constituie fonduri pentru ajutorarea membrilor săi, să sprijine sportul din asociații și cluburi. Pentru realizarea acestor activități, syndicatele au dreptul la obținerea de credite. Controlul activității financiare sindicale și al unităților economico-sociale ale sindicatului se realizează prin comisia proprie de cenzori. Organele administrației de stat exercită controlul activității financiare a unităților economico-sociale ale sindicatelor.

CORNELIU OLTEANU

școală, se vor bucura de primul clinchet al clopoțelului care va anunța un nou început de an școlar cu emoțiile, plăcerile și satisfacțiile sale.

Pentru mine, însă, 15 septembrie nu poate semnifica decît dorinți neimplinite, durere, jale și o mare, mare așteptare. Pentru mine nu a existat destin — s-o fi născut înaintea ori, poate, în urma mea — dar parcă s-a oprit în loc, pus în stăruie, nepăsîndu-l de mine, de nefericirea mea de zi cu zi. Sufăr, plîng și rid, rid puțin, privesc la televizor și văd lumea exteroară care parcă nu a vrut să mă primească în ea deși și eu sînt UN OM.

Și pentru că sînt un om, dar un pul de om tare necăjit, marcat de o boală ciudată, oribilă, ce nu a dat voie să mi se dezvolte trupul, îndrăznesc să cer ajutorul celor care știu ce însemnătate are raza de soare, celor care-și pot purta corpul pe propriile lor picioare și se pot hrăni cu mîinile lor. Eu nu pot, oamenii buni, să mă deplasez, nu mă pot hrăni, nu mă pot bucura de ceea ce voi vă bucurați,

sînt lăsată la marginea societății și la marginea timpului. Pînă anul acesta, tatăl meu primea alocăție pentru mine. Am împlinit 16 ani și potrivit legilor noastre nu mi se mai oferă nimic. Din ce să trăim? Din ce să exist? Părinții mei sînt tîrîni. Toți trăiesc cu convingerea că la țară tîrîni au devenit un fel de boieri. Cine dorește să se convingă de acest „trai îmbelsugat” îl poftim cîteva zile la țară. Vă rog, vă rog pe voi oameni buni, pe voi oameni mari să mă ajutați să-mi duc zilele și visele mai departe. Știu că există, trebuie să existe, oameni buni. De-oarece am încredere în voi, mă adresez revistei „Flacăra” pentru a o ruga să-mi publice aceste rînduri în paginile ei.

Vă mulțumesc tuturor.
ANDRIEȘ
ST. GABRIELA
com. Dămieniștii, sat
Călugăreni, Jud. Bacău,
cod. 5515

N.R. Regretăm faptul că scrisoarea nu a putut apărea înaintea începerii noului an școlar, dar apelul ei dispera: „ămine la fel de impresionant.”

Pagină realizată de ELENA GRECESCU

Viața noastră ce-ați făcut cu ea?

Fotografii de IONEL PUICA

POȘTA REDACȚIEI

Gina Pușcașu — București, str. Roma, nr. 2: Cităm cîteva rînduri din scrisoarea pe care ne-ați trimis-o: „Eu sînt sora lui Iisus Hristos, în trupul meu el a înviat...” pentru a ne exprima profunda nedumerire ca să nu spunem indignare, văzînd o atare blasfemie. Păi dacă sinteți ceea ce spuneți de ce v-ați luat un pseudonim care ne cutremură, Iudita-Iuda-Ilie, și poartăți asupra publicațiilor noastre cu amenințări și blesteme în locul milei creștinești? Credem că vom continua lucrarea începută, publicînd orice materiale despre „vindecători”. Singura condiție pe care o punem este ca leacurile să fie eficiente. În rest, sperăm că Dumnezeu, în marea Sa milă, se va îndura de noi și nu ne va pedepsi prea tare. Deci, noi mergem înainte, asumîndu-ne orice risc.

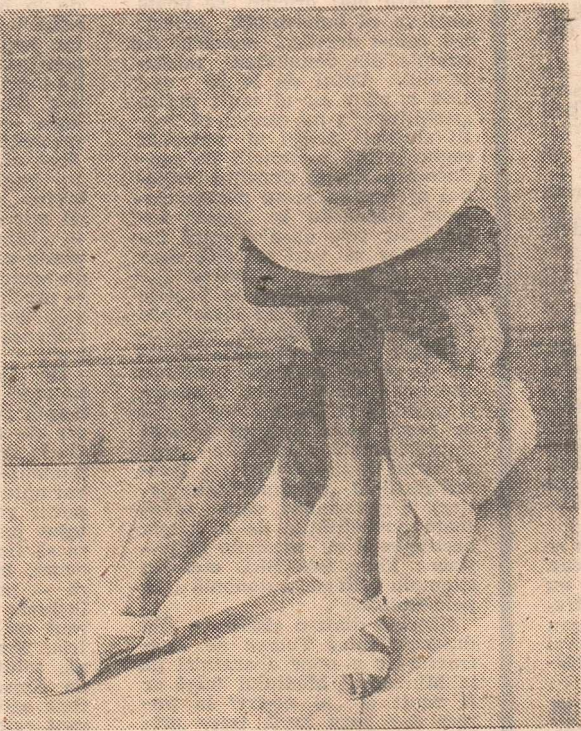
Nicolae Cadar — Oradea, str. Parcul Traian, nr. 2, ap. 1: Nu trebuie să fiți nici „supărat”, nici „indignat”. Noi am anunțat prin revistă, în timp util, data la care, cei ce au nevoie și doresc, pot beneficia de tratamentul d-lui inginer Cojocaru. Vă informăm, atît pe dv. cit și pe doamna Maria Dușu-Constantin, că îl puteți găsi pe domnul inginer la telefonul: 90/17 09 56.

Ștefan Teodorescu — com. Costești-Vale, jud. Dimbovița: Ne sînt dragi aproape toți cititorii noștri. Pentru că nu vrem să vă pierdem îl certăm pe cei care, din diverse motive, ne faultează abonati. Domnilor de la Direcția de Poștă și Telecomunicații Dimbovița, ce motive aveți să ne rețineți revista?

Virgil Ungureanu — București, str. Buzoieni: Răspunsul celor de la I.C.R.A.L. este cel puțin ciudat și cuvîntul „abuz” ar caracteriza cel mai bine atitudinea lor. Nu știm să existe impedimente ca o persoană să nu poată fi reprezentată legal la întocmirea unor acte proprii.

ELENA GRECESCU

Tristețile singurătății

Cît costă florile plantate de mineri în Piața Universității

Toată lumea își aduce aminte de argumentul-forțe cu care au fost prezentați, anul trecut, în memorabilele zile de 14-15 iunie, mineri ajunși în București, argument pe care ni l-a invocat și iubitul „președinte al liniștii noastre”: ortacii sosi-se ră cu gândul să planteze flori în spațiul verde pe care „golani” și „drogații” îl deterioraseră și maculaseră împrejurul Pieței Universității. Ne amintim, probabil, cu plăcută smerenie de emoționantă imagine a minerului puternic și murdar de cărbune, aplecat asupra plăpindelor tulpine de plante abia răsărite.

Am ales astăzi, pentru dumneavoastră, doar o filă din cuprinzătorul dosar al proiectului

nr. 22.100/PFU, avînd ca obiect modernizarea „conform noilor directive” a Pieței Universității. Este datată exact 2 noiembrie 1990. „Beneficiarul” acestei modernizări ar urma să fie Administrația Domeniului Public. Lucrarea este prinsă în acțiunea executării monumentului de la Piața Universității și este plătită — adică acoperită financiarmente, din contul „Libertatea”. Proiectantul de specialitate al lucrării este d-nul inginer Istrate. De „primit valori” semnează d-nul arhitect Oproiu. Ce pare însă mai curios este că bănuim, nici unul dintre aceștia nu a dat atenție cifrelor din josul paginii. Fiindcă dacă ar fi făcut-o ar fi înmărmurit.

O propunere pentru panoul de onoare

„Piesa” aflată la dosar poartă numele de „evaluare”. Poate sînteți curioși ce se evaluează. Aflați atunci că următoarele: „Pămînt vegetal în spațiul verde” — la preț de 125 de lei metrul-cub. De remarcat că toate acestea se petrec a doua zi după faimoasa „scumpire” (a-lintă „liberalizare”) de la 1 noiembrie 1990 (prima zi a anului după Calendarul Roman). Se va fi scumpit și pămîntul atunci? Neîndoios, devreme ce 168 de metri pătrați, aduși în straturi de 0,30 metri adîncime fac, după socotelile catastrofului, 48 de metri cubi. Care 48 de metri cubi înmulțit cu 125 de lei metrul cub înseamnă 6 000 lei. Deci 48 metri cubi de pămînt s-au adus și amplasat în zona spațiului verde din preajma Pieței Universității. Ce s-a mai adus? „Decor din luxos și conifere tunse” în suprafață 30 de metri pătrați. Înmulțiți cu 11.000 (da, ați citit bine unsprezece mii) lei pe metru-pătrat, veți obține suma de 330 000 de lei. „Investiții” în aceeași zonă sus-amintită. În sfîrșit, a mai fost adus aici și „Decor floral”. Tot cam 30 de metri-pătrați. Dacă ținem seama că acesta costă 1 200 de lei metrul-pătrat, vom obține, printr-o simplă înmulțire, 36 000 de lei contravaloarea plantării întregului decor floral. Totalul se poate face ușor: 6 000 + 330 000 + 36 000 = 372 000 de lei. Da, da, nu vă mirați, atît costă amenajarea spațiilor verzi din Piața Universității. Atunci minierii ce au plantat? Flori, asta am văzut cu ochii noștri la televizor. Și-atunci, de ce-au mai

Calculul s-a făcut pe nr. 22.100/PFU document legal încheiat la buget 004

2. XI. 1991
Dr. Gheorghe
imp. A. A. A.
Părinte război
anul 004

Evaluare

- Pămînt vegetal în spațiul verde
168 mp x 0,30 m = 48 mc
48 mc x 125 lei/mc = 6000 lei
- Decor din luxos și conifere tunse
30 mp x 11.000 lei/mp = 330.000 lei
- Decor floral
30 mp x 1.200 lei/mp = 36.000 lei

Total = 6000 + 330.000 + 36.000 = 372.000 lei

Ytate

trebuia să dea domnii responsabili cu amenajarea zonei 372 000 de lei pe flori — și cui i-au dat? Nu mai pricep nimic. Oricum, le mulțumim minierilor pentru osîrdie, flori și exemplu personal. Pentru orele de muncă voluntar-patriotic-obștească și contribuția la in-

frumusețarea capitalei noastre. Bravo, tovarăși: să mai veniți și la anu', să faceți primăria economii...

MIHAIL GALĂȚANU ■
Fotografie de
ELENA GHERA ■

Un caz pentru Guinness Book?

OPERATĂ DE PESTE 200 DE ORI!

„Sindromul Corina?”

Domnișoara **CORINA HODIȘAN**, născută în 7 martie 1935 în satul Cenaloș, județul Bihor este un caz poate fără egal, în istoria medicinei. În numai 5 ani și jumătate a suferit peste 200 de intervenții chirurgicale din care 156 cu anestezie generală!

Cazul ei a fost prezentat anul acesta la Congresul internațional de chirurgie de la Mamaia unde a stîrnit stupeoare și a constituit, fără îndoială, surpriza și stupefacția întregului Congres de somități medicale. Prof. Champeau de la Paris a confirmat că, după știința lui, este singurul caz de acest fel din lume și a propus ca aceas-

pină cînd a atins dimensiunile unui ou de gîscă. Era foarte dureroasă, mă simțeam foarte rău, aveam grețuri, nu puteam mânca nimic.”

Corina s-a prezentat la doctor care i-a făcut incizie, mai bine zis, operație în toată regula. După operație a apărut alt hematom la 6 săptămîni. Altă operație. După o lună — altul. Din nou pe masa de operație. Intervalul s-a mai micșorat. După nici trei săptămîni, apăsarea iar. Tot piciorul stîng al Corinei este plin de creștături adînci — care i s-au făcut aici vreme de doi ani. Hematoamele și-au început apoi agresiunea urcînd spre pîn-te, pe sîn, pe git, pe mîini. Ritmul actual este îngrozitor: hematom de trei ori pe săptămîni! Și el trebuie operat imediat, întîrzierea duce la fasciotomie.

De acest caz neobișnuit s-au ocupat cu multă competență profesională și înțelegere doctorii Mănea Ion — chirurg și dr. Szegedi Ladislau — anestezist de la Spitalul județean Oradea. Fata a mai fost internată de 7 ori la Clinica medicală 1 din Cluj, fiind în atenția domnului prof. dr. Vlaicu Roman și la București la Clinica de hematologie (prof. Berceanu și conf. dr. Grigoriu George, unde i s-au administrat citostatice).

Vreme de două luni fata s-a simțit mai bine, apoi blestematele de hematoame au apărut iar. Internată la Clinica Peterfi din Budapesta circa o lună, fata nu-și găsește nici acolo vindecarea, drept pentru care în anul 1990 a fost internată în clinica Saint John din Bruxelles prin grija arhiepiscopului Robu și a șefului organizației „Caritas” din Belgia, dl. Ed. de Brandt.

La Bruxelles i s-au făcut sute de analize amănunțite care n-au făcut decît să confirme diagnosticul din țară: vasculită (inflamație a vaselor).

În 1990 o comisie medicală din Cluj a întocmit niște dosare „speciale” cu cazuri de boli deosebite care s-au și înaintat la Ministerul Sănătății. Dar de atunci nici un semn.

Pînă în martie 1990 Corina avea 48 de operații. După un an și jumătate a suferit deja 156 de operații cu anestezie generală. După operație se trezește greu, cu coșmaruri, își potolește durerea cu Mialgin și Fortral.

S-a crezut apoi că vreun mic rob ucigaș din saliva ciinelui ar fi cauza îmbolnăvirii. S-a recoltat din formațiunea tumefiată a piciorului și s-a inoculat la cobai care nu prezintă însă nici un simptom de îmbolnăvire, lucru care l-a pus pe gînduri pe dl. prof. doctor Cucuianu de la Cluj.

Lumea misterelor medicale se mai îmbogățește cu un caz. Care ar fi fost bine să nici nu existe. Dar dacă există, îl trebuie dezleat. Corina Hodișan așteaptă să fie vindecată. Acest apel se adresează tuturor medicilor din lume.

PAȘCU BALACI ■
Fotografie de
MARIAN ANTAL ■

tă maladie să fie numită de aici încolo „sindromul Corina”, după numele pacientei române, comunicînd, de altfel, participanților că are intenția să scrie în revistele medicale franceze despre acest caz nemaiîntîlnit și în fața căruia, din păcate, doctorii, dau, deocamdată, neputințioși din umeri.

Un diavol cu chip de ciine?

Corina Hodișan era muncitoare la „Tricotextil” Oradea. „Într-o zi a lunii februarie 1988, îmi povestește ea, pe la orele 11, înainte de amiază, mă îndreptam din satul Cenaloș spre șosea pentru a prinde autobuzul, fiind schimbat doi. În dreptul troitei am văzut doi ciini vagabonzi. Unul stătea lângă troiță, celălalt urla în mijlocul drumului. M-a trecut, nu știu de ce, un fior. M-am gîndit în sinea mea că dacă mă mușcă un asemenea ciine eu am să mor. Era o zi rece, cu burniță și cînd am trecut pe lângă ciine, a sărit și m-a mușcat chiar deasupra genunchiului piciorului stîng, după care a fugit. N-au curs decît niște stropi de sînge, dar temîndu-mă că e turbat ciinele am făcut vaccin antirabic în burtă. Am și uitat incidentul care, la țară, se întîmplă destul de des. La vreo 10 zile de la mușcătură, mi-a apărut o umflătură roșie la mijlocul coapsei care a crescut

Regia pseudo-autonomă „Apele române”: Prețul centralizării

Față de ministerul polonez al mediului, cu cei 200 de funcționari ai săi, Ministerul Apeilor, Pădurilor și Mediului Înconjurător de la noi — după cum aflăm fiind de față la o scurtă convorbire „inter-ministerială” — avea în aprilie anul trecut, 600 ! Sper ca, făcînd aici publică această cifră, să nu suport rigorile legii în eventualitatea că, în urma vreunei inițiative SRI (sau, mă rog, parlamentare), volumul personalului unei instituții de stat va fi redevenit secret: informația de mai sus este cu certitudine perimată; gurile rele zic că astăzi Ministerul Mediului numără vreo mie de funcționari — dar asta rămîne între noi; oricum, se poate observa că bunăvoință există: s-a redus drastic... numărul de cuvînte din denumirea ministerului. Votul de la 20 mai 1990 a adus cu el mult dorită „stabilitate”: nu numai că foștii slujitori zețosi ai vechiului regim, aflați în funcții de conducere la fostul Consiliu Național al Apeilor, și-au păstrat intacte sinecurile în „noul” regim, dar este de-a dreptul înduioșător să vezi cu cită dragoste și-au găsit ocrotirea (liniștea și stabilitatea) în vasele birourilor din „Centrul civic” ale Ministerului Mediului, cvasitotalitatea mini-nomenclaturistilor de pe la institutele pendente contestației de salariați pentru slugărnice și incompetență. Nu se poate nega însă că această impresionantă stabilitate este și rodul ingeniozității pe terenul fertil al „reformei” (lingvistice) a guvernului, care oferă toate posibilitățile de a jongla nestingherit cu vocabule și inițiale: Rom, SA, SRL etc. Un exemplu? Regia autonomă „Apele Române”.

Născută dintr-o căsătorie din dragoste între Teama de Restructurare a unor aparatură de la Ministerul Mediului (câci ori fi venit ei „ai noștri” la putere dar paza bună trece primejdia rea) și Bunul Renum al ministerului, care iată, des-

povărează (cică) bugetul vîlăguit al statului, regia autonomă și-a început existența încă din iarna acestui an cu un picior în „afaceri” și altul în bugetul statului. Pentru orice eventualitate. Cum? Înghițind întreaga meteorologie și hidrologie românească, cu rețea națională și cu institutul central cu tot și aranjînd în așa fel (ploile) încît prin hotărîrea guvernamentală de înființare a regiei, meteorologia și hidrologia, declarată „filială”, să fie finanțată de la buget. Dublă ingeniozitate a aparatnicilor, s-o recunoaștem: dacă „afacerile” (vinzarea apelor — evident, cu ajutorul lui Dumnezeu) scriștie — și se pare că au scriștit încă — de la început — „Apele Române” prevîlindu-se de filiala lor bugetară, pot cere oricînd sprijinul financiar al guvernului! Ba chiar triplă ingeniozitate, căci meteorologia și hidrologia — această „resursă” inepuizabilă — oferă, prin specificul ei, nu numai porțiță către bugetul statului ci și pretextul „principal” al centralizării atît de dragi; toate celelalte „filiale” ale regiei — ocupîndu-se de vinzările de apă, de amenajările hidrotehnice etc. — prezintă pentru „centru” marele dezavantaj de a se putea dispensa în totalitate de... „centru”.

De bună seamă, amenajări pe riuri se fac și ele costă. Iar aceste costuri pot fi acoperite fie de la bugetul statului, fie de la consumatori. Există argumente în sprijinul ambelor variante; de exemplu s-ar fi putut considera că este avantajos pentru țară ca agricultura să fie încurajată — mai ales acum, în plină criză alimentară — prin scutiri de tot felul, inclusiv de taxe pentru consumul de apă; la fel și industria. S-a adoptat însă, în pripă, soluția costurilor suportate de consumatori de apă. Aberrant este însă altceva — aberrant este ca acești consumatori să plătească fie și 5 bani în plus pentru mia de metri cubi

de apă industrială numai pentru ca 60 de funcționari de la „centru” să rămînă neclintii (și ei!) în fotoliile lor.

Dar cine este protagonistul „Apeilor Române”? Ei bine, în frunte se află domnul director general Florin Stadiu, omul tuturor posibilităților. La fel de bun în regimul trecut, cînd a fost mina dreaptă a ministrului comunist, de atunci, ca și astăzi, cînd au venit... „ai noștri”, domnul director general, plin de inițiativă, activează. Își însușește, în ciuda tuturor protestelor și în ciuda oricărei logici, Institutul de Meteorologie și Hidrologie în beneficiul regiei ce cu onor conduce, oferă salarii cu 3 000 de lei mai mici față de cele cuvenite conform statutului institutului de unitate de cercetare finanțată de la buget. Nu ține seama de nici un argument, amenință, a doua zi simulează retro-cedarea prefăcîndu-se a uita că pentru aceasta este nevoie de o nouă hotărîre guvernamentală, din nou amenință: ba că „n-aveți decît să ieșiți din regie voi institutul, dar rețeaua meteo-hidro rămîne la mine și vă oblig să cumpărați datele”; ba că „imi fac aici la minister un institut al meu și de voi nu mai am nevoie”. Adaptat perfect, domnul director general este și astăzi în ton cu epoca: tranzacții comerciale (de date meteo-hidro) privatizare (de institut) — într-un cuvînt, piață liberă.

Iată de ce întreprinderile de irigații, împreună cu ceilalți consumatori industriali vor trebui să adauge ceva la costul real al apei consumate — și noi cu toții, prin intermediul alimentelor și al produselor industriale: vom suporta taxa de centralizare sau, cu alte cuvînte, vom recompensa abilitatea unor funcționari mai mult sau mai puțin superiori de a rămîne la Ministerul Mediului fără a mai fi pe statele ministerului (și nici măcar la același sediu). Dar merita.

SERGIU TUMANOV ■

● Ce ne va aduce noul an școlar ● Vidul legislativ naște zvonuri și spaime ● Se mai dă examen de admitere în liceu? ● Ce va însemna clasa a IX-a în școala românească modernă? ● Totuși, pe când noua Lege a învățământului?

LICEUL,

IN NOUA ȘCOALĂ ROMÂNESCĂ

Interviu cu d-l. SORIN CRISTEA, ministru secretar de stat în Ministerul Învățământului și Științei

Fără excepție, aproape, presa din zilele premergătoare începerii noului an școlar s-a ocupat de aspectele „arzătoare” legate de eveniment — săli de clasă, dotare, manuale școlare. Fără a neglija rolul acestora — ca și al altor „amănunte” esențiale — ne vom opri asupra celorva aspecte ținând de noua structurare a școlii românești, care nu și-a găsit încă un cadru legal de exprimare și acțiune, astfel încât noul an școlar a debutat sub semnul incertitudinii.

Între o lege care și-a probat în ani grele erori și un proiect al Legii generale și un anteproiect al Legii învățământului preuniversitar controversate, oamenii trăiesc pendulind permanent între speranțe și temere, alimentate de zvonuri care, în lipsa informațiilor, proliferază. Cum s-a ajuns la această situație, domnule ministru?

— Diferența esențială între cele două variante date publicității se referă la procesul de elaborare. Legea generală a părut cu intenția de a fi publicată foarte repede. A fost elaborată de colegul meu de la învățământul superior în circa două săptămâni, apoi prelucrată juridic și dată imediat publicității, fără a fi discutată cu oamenii școlii. În acest timp în departamentul preuniversitar se lucra la elaborarea unei concepții despre reforma școlii, proces care implică obținerea consensului prin dezbateri organizate în toate județele. Nu intenționam să publicăm proiectul „Legii” înainte de a finaliza dezbaterile în toate județele. Cu apariția neașteptată a „Legii generale” am fost obligați să dăm publicității și „anteproiectul”. De aici au apărut o serie de confuzii.

— Iată de ce vă propun să ațacăm azi una dintre ele care a creat și continuă să creeze neliniște — examenele. Nu putem să nu începem cu examenul de admitere în liceu, desfășurat în condiții noi, cu care a debutat, de altfel, seria de modificări despre care se vorbește alții.

— Ați spus „condiții noi” și nu „formă nouă”. Desigur, schimbări radicale nu pot fi atât timp cât ne menținem într-un vid legislativ. Nu putem rămâne, însă, la stadiul unor „îmbunătățiri cosmetice”. Viitoarea „Lege” trebuie să și asume

răspunderea unei noi formule de organizare a sistemului de învățământ. În aceste condiții, în mod obiectiv, vor apărea și schimbările radicale așteptate de toată lumea. În prezent, nu putem spune, totuși, că situația este neschimbată. Să ne oprim doar la examenul amintit, organizat pe criterii de selectivitate. Prin blocarea soluției birocratice de redistribuire a „elevilor reușiți fără loc” spre liceele „mai slabe” s-a creat premisa reglării profilurilor în funcție de raportul real dintre „cerere și ofertă”. După rezultatele obținute în prima sesiune, inspectoratele școlare au avut libertatea de a schimba anumite profiluri, ținând seama și de resursele umane existente în fiecare școală.

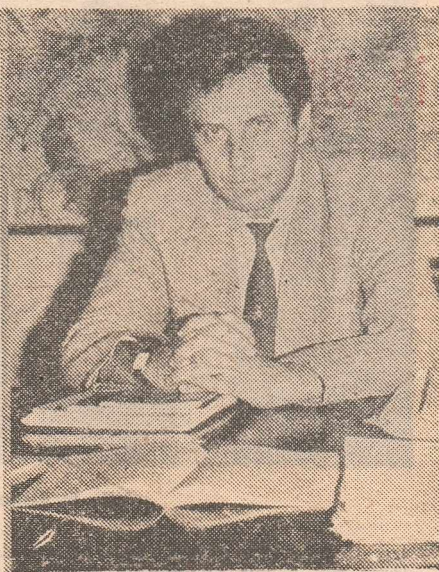
— Anul viitor examenul va cunoaște modificări importante?

— Deocamdată, vom continua și vom perfecționa examenul de admitere în liceu în condițiile proprii sistemului de învățământ actual. Așa cum am spus, eliminarea redistribuirii (care în paralelă fie spus, stim că a născut o serie de nemulțumiri) va contribui la cunoașterea situației reale a nivelului de pregătire a elevilor. Deasemenea, în funcție de cererea părinților și elevilor vom înregistra din mers o reasezare a profilurilor. Desigur, rămân în continuare, discutabile, o serie de aspecte legate de faptul că un elev neinspirat în momentul opțiunii poate să eșueze cu o medie mai mare la un liceu, în timp ce la alt liceu, cu aceeași medie, ar fi putut fi admis. În același timp, în actualul sistem nu putem elimina caracterul unilateral al examenului orientat doar spre două discipline, ceea ce înseamnă un foarte mare risc în planul dezvoltării personalității elevului.

— Am intrat pe un tărâm cu adevărat fierbinte. Această clasă a IX-a, după părerea unora, nu aduce nici o schimbare esențială. De aici, întrebarea firească: de ce e nevoie de ea ca an terminal, cum preconizați, mai ales că cei ce au intrat în școală la 6 ani o vor sfîrși la 15, adică exact cu un an înainte de a avea drept la ajutor de șomaj?

— Vom clarifica acest lucru. Clasa a IX-a, în viitoarea ei formă, nu e percepută corect. Ea nu e simplă prelungire

a clasei a VIII-a, ca o clasă de simplă recapitulare. Sistemizarea la clasă a IX-a nu vizează materia claselor V-VIII, ci materia claselor V-IX, în paralel, deci, cu dobîndirea de noi cunoștințe. De fapt, e vorba de o programare nouă a materiei între clasele V-VIII, cu o programare liniară până la 16 ani și o prelungire concentrată apoi a unor informații, deprinderi, strategii cognitive. După 16 ani,

această reluare va fi concentrată fie prin selectivitate (deci se vor studia numai unele discipline) fie prin integrarea disciplinelor. Toate sistemele de învățământ europene respectă acest sistem. Cred că nu putem ignora tendința școlii europene de a prelungi trunchiul comun de cultură generală până la 16 ani și concentra liceul în 3 și chiar 2 ani.

— Propuneți, deci, înlocuirea examenului de admitere în liceu prin unul de absolvire. Este o întoarcere cu 180 de grade a situației actuale, în care, în clasa a VII-a, obsedați de apropiatul examen,

nimeni nu mai învață decît la obiectele prevăzute la admitere.

— Tocmai asta vrem să evităm, prin înlocuirea examenului de admitere cu unul de absolvire la cinci discipline, capabil să asigure o evaluare globală. Permiteți-mi să enumăr succint avantajele acestuia: ● o opțiune școlară și profesională adecvată (la 16 ani înregistrându-se o mai bună structurare a atitudinilor și motivațiilor) ● o examinare la mai multe discipline, ceea ce permite dezvoltarea stimulării de ansamblu a personalității și exprimarea implită a unor opțiuni, două discipline fiind obligatorii iar 3 la alegere din grupul de cîte 3 ● asigurarea unui sistem de evaluare globală prin subiecte comune și criterii unitare de corectare, ceea ce va permite o „redistribuire” valorică în funcție de rezultate și opțiuni. Examinarea se va desfășura în niște condiții deosebite, pe baza unor teste decimologice elaborate la nivel central, cu sprijinul specialiștilor din cercetarea pedagogică, iar comisiile vor fi stabilite la nivelul inspectoratelor școlare cu participarea celor mai competente propuneri din județ sau chiar din alte județe.

— Aceasta este examenul de absolvire al clasei a IX-a. Cum se va intra însă, în liceu?

— Criteriile vor fi stabilite cu rigurozitate. Prioritar va fi rezultatul la examenul de absolvire la cele cinci discipline: 1) limba română; 2) matematică; 3) fizică sau chimie sau biologie; 4) istorie sau geografie sau educație fizică; 5) educație tehnologică sau educație fizică sau educație estetică (muzică, desen). În al doilea rînd, se va face apel la recomandarea profesorului diriginte realizată cu ajutorul fișei școlare — document oficial alături de catalogul clasei: în sfîrșit, totul trebuie raportat la opțiunea elevilor și a părinților și, evident, la rețeaua de licee și școli profesionale existente.

— Vă propun să considerăm discuția noastră ca o invitație la dialog adresată tuturor celor interesați de destinul școlii românești.

— De acord. Vă mulțumesc.

ROXANA PAICU MANOLESCU
Fotografie de SILVIU STAN

SE VOR REINFIINȚA

județele abuziv desființate?

În zilele 22-23 06 a.c., la Sighetu Marmatiei a avut loc o sesiune a Ligii județelor abuziv desființate din România. Există o astfel de Ligă care are drept scop reconstituirea unor județe istorice, în număr de pînă la 22, urmînd în linii mari harta interbelică. Ar urma să redevină centre de județ: Câmpulung Muscel, Blaj, Făgăraș, Turda, Sighișoara, Sighetu Marmatiei, Lugoj, Roman, Rădăuți, Râmnicu Sărat, Caracal ș.a. Au participat la sesiune, vorbind în general favorabil, un număr de 11 parlamentari, precum și delegații din partea centrelor respective.

Istoric, județele s-au alcătuit în jurul orașelor unde era Scaun de judecată și s-au delimitat în spațiu în virtutea unei funcționalități administrative determinate geografic: de-a lungul văilor sau în enclavă marginite de munți. Chiar termenul „județ”, așa cum apare în literatura veche, are conotații legate de împărțirea dreptății: ceartă, gilceavă, judecată, proces, hotărîre, sentință.

Împărțirea administrativă a țării în județe a căpătat forma

sa matură prin Reforma întreprinsă sub Regele Ferdinand, finalizată în 1925. Această împărțire este singura care apare ca rezultat al evoluției istorice. A fost distrusă în anul 1950; la 6 septembrie în acel an, intra în vigoare împărțirea administrativă pe regiuni și raioane, copiată / impusă după cea sovietică.

Revenirea la împărțirea pe județe, efectuată de regimul Ceaușescu în 1968, a fost nu mai puțin arbitrară. Este de presupus că Ceaușescu a urmărit în primul rînd să-și plaseze oamenii săi în posturile — cheie din teritoriu („prim — secretari”), iar în al doilea rînd, a delimitat județe mai mari decît cele anterioare și le-a stabilit reședința în orașe care aveau perspective de a deveni mari centre industriale. Tradiția istorică a fost împinsă în plan secundar.

Unul din cazurile tipice este Maramureșul. Actualul județ Maramureș, cu reședința la Baia Mare, este situat atît pe versantul nordic cît și pe cel sudic al munților Tibleș — Gutii. La nord se află enclava

Maramureșului propriu-zis, văile Tisei, Vișeuului, Izei, Marei și Cosăului. Pe versantul sudic se află zonele etnografice: Lăpuș, Chioar și Codru, cu orașul Baia Mare. Aceste zone nu fac deloc parte din Maramureș: sau fac parte doar nominal — administrativ. În cadrul actualului județ, zona de la nord de munți, Maramureșul Istoric, reprezintă aproximativ 50% din suprafață și 42% din populație, adică 3.300 km² și 236.000 locuitori.

La foarte importante dificultăți de deplasare se adaugă și un puternic sentiment de frustrare, prezent în sufletul maramureșenilor. Zona Maramureș a dat, din 1950 încolo, între 35-40% din beneficii, dar a primit mult prea puțin. Administratia de la Baia Mare le-a distribuit mult inechitabil. De exemplu, între 1950 — 1977 investițiile medii anuale au fost, pentru zona Baia Mare, de 55.000 lei / locuitor, iar pentru zona Sighet de 6.975 lei / locuitor, de aproape 8 ori mai puțin. Zona Maramureș a rămas o zonă foarte slab dezvoltată, lucru care se resimte, de-

sigur, asupra nivelului de trai.

Toate acestea fac ca reînființarea județului Maramureș, potrivit tradiției istorice cu reședința la Sighet, să fie privită ca o necesitate administrativă și în același timp ca o reparație istorică. Se opun însă băimărenii și, pare-se, Guvernul. Argumentele lor se referă în principal la lipsa unei baze economice a zonei pentru a întreține o suprastructură administrativă, argumente redutabile logic la afirmația că o comunitate determinată nu ar fi capabilă să se administreze, ceea ce este, desigur, un fals. În context, acest gen de argumentație trădează indirect intenția ca dintr-o nedreptate trecută să se facă un temel pentru o nedreptate viitoare.

Din cîte s-a putut deduce din ședința Comisiei pentru urbanism și sistemizarea teritoriului, prezentată în rezumat la TV, pe 12 iulie a.c., punctul de vedere al Guvernului este pur și simplu mincinos ca informație și cinic ca atitudine. S-a avansat mai întîi ideea că reconstituirea județelor abuziv desființate nu ar avea decît un

suport emoțional și „patriotic” — local, că operația ar presupune cheltuieli administrative de ordinul zecilor de miliarde de lei etc. Din calculele și estimările făcute la nivel local reiese, dimpotrivă, că prin simplificarea comunicațiilor și descentralizare ar rezulta eficiență și economii, și că personalul birocratic din administrațiile locale, la ora actuală mult excedent, ar putea fi redistribuit, fără a se face prea multe încadrări noi. Apoi, probabil, pentru a mai tempera zelul revendicativ al județelor abuziv desființate, această comisie s-a apucat să susțină ideea constituirii unor județe mai mari decît cele actuale, un fel de revenire la vechea împărțire a țării în „regiuni”.

Atitudinea își poate avea o explicație simplă în maniera în care s-a alcătuit actualul Parlament. Pe listele FSN au intrat cu precădere indivizi din actualele centre de județ, care nu au nici un fel de interes ca să susțină reînființarea județelor istorice. Ba, dimpotrivă.

NICOLAE IUGA

Ce se-ntîmplă cu vilele naționalizate la Predeal?

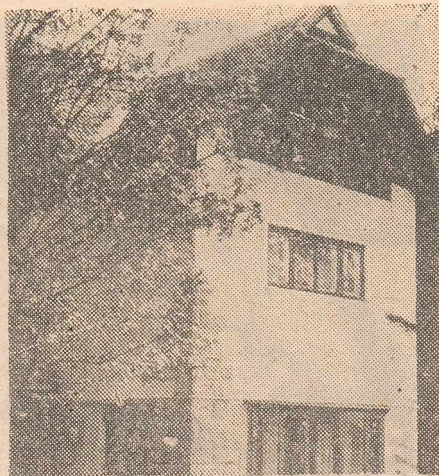
Ancheta pe care am deschis-o la Predeal, avînd ca punct de pornire soarta unei vile „luate cu japca” de monstrul comunist încă din primii ani ai regimului „popular” (atît de popular cît s-a văzut) privește, într-o arie generală, foarte multe vile din Predeal și din țară aflate în aceeași situație. Ca, de altfel, și alte bunuri „naționalizate” sau „rechiziționate” acum patru decenii. În plus, se vede limpede că o lege șchioapătă amarnic: Legea fondului funciar. Și ultimul punct vizat: ce poate să facă Justiția prinsă în imposibilitatea de a face justiție în aceste cauze? Va fi o adevărată bătălie pentru aceste imobile care acum valorează milioane amețitoare?

O proprietate întii rechiziționată, apoi naționalizată

Doamna Monica Slăvescu, astăzi locuind în București, s-a adresat, nu cu mult timp în urmă, Primăriei din Predeal, în vederea recuperării unei proprietăți deținute cîndva acolo. Și-a păstrat toate actele de proprietate cu care ar putea dovedi efectiv drepturile pe care le are. Erau în joc, de fapt, două proprietăți: una pe numele Monica Eliescu (numele de domnișoară al dinsei) și alta pe numele Sidonia și George Eliescu (părinții petiționarei). Ambele terenuri avînd 1000 de metri pătrați, așezate în Predeal, pe virful Cioplea, din spatele curții lor începînd pîdurea. Se învecinau cu Oficiul Meteorologic, pe strada care urcă spre cabane (LIBERTĂȚII, nr. 40, fostă strada R.S.R.). Pe prima proprietate era construită o vilă, iar pe a doua doar o simplă magazie. Ambele proprietăți au fost cumpărate în anii 1933-1939. Pe vremuri locul se învecina cu pîdurea Casei Regale. Întreg lotul făcea parte, înainte ca avocatul George Eliescu și fiica sa, Monica, să-l cumpere, dintr-un lot de improprietărire (după primul război mondial). Ce s-a întîmplat, după instaurarea regimului comunist, cu vila și locul aferent? Familia Eliescu a fost evacuată, iar casa, după mărturia d-nei Monica Slăvescu-Eliescu, a fost, chipurile, „rechiziționată”. În 1952, interesîndu-se foștii proprietari de vilă, au putut afla că nu era încă naționalizată și fieura chiar pe numele Eliescu. În vilă s-a instalat, de un oarecare timp, un anume domn Vițelaru, care locuiește și astăzi acolo. D-na Monica Eliescu, odată cu apariția Legii fondului funciar, s-a interesat în special de proprietatea pe care nu se găsea nici o construcție (cu excepția micii magazii), încercînd să-și recapete drepturile, măcar și parțial, asupra locuinței părintești.

Epilepsia democrației originale

D-na Slăvescu ne-a sunat la redacție. În urma sesizării, am ajuns la Predeal, unde am discutat cu d-nul primar al localității, Marin Gheorghe, și cu secretarul primăriei, Constantin Alexandru, în două rînduri. Într-adevăr, la dosar figurează cele două cereri, înregistrate cu nr. 737 din 13 martie '91, cu privire la proprietatea din strada R.S.R. nr. 40 și, respectiv, cu nr. 1272 din 20 martie '91, privitoare la proprietatea din strada R.S.R. nr. 42. Dînd curs ambelor sesizări, s-au deschis dosarele nr. 293 și, respectiv, 720, pen-

Vila în dispută

tru fiecare din cazuri. La ele, Comisia Primăriei a dat un verdict comun: s-a propus respingerea cererilor pentru faptul că pe terenurile în discuție se află construcții naționalizate prin decretul 92 din anii 1951-1952. Construcții care — precizare stupefiantă — au fost făcute chiar de către familia Eliescu! Adică, familia Eliescu nu-și poate lua terenurile pe care le-a posedat înapoi, pentru faptul că pe ele se află construcții care aparțin neau tot familiei Eliescu! O situație care frizează absurdul. D-nul secretar Constantinescu, care și-a declinat orice răspundere în afară de cea a simplului funcționar, ne-a comunicat că, după temeiul legal al articolului 35, alineat 5, din Legea 18/1991 (a fondului funciar): „se restituie terenurile aflate în administrarea primăriilor, fără construcție, neafectate de detalii de sistematizare”. Concluzia a fost că acest teren nu poate fi restituit, nefiind întrunite condițiile legale.

O lege cu ochelari de cal

Iar de toate acestea se vădește a fi vinovată și Legea fondului funciar, care pare incompletă și cu ochelari de cal. De ce? Pentru simplul argument că, numai la Predeal, se găsesc, într-o situație similară ori asemănătoare, cel puțin 400-500 de cazuri (ceea ce primăria ne-a confirmat!). Însumînd și cu alte cazuri de același fel din stațiunile montane, se obține un număr înfrîntor de nedreptăți

ai soartei. Primarul afirma chiar că Predealul e constituit, în mare, din asemenea foste proprietăți particulare. Prin articolul 77 din Legea privind privatizarea societăților comerciale se prevedea repararea daunelor aduse diferitelor persoane prin acte abuzive. Reparație care trebuie să facă obiectul unor reglementări speciale, neemise nici pînă astăzi. Întreaga documentație cu privire la cazul Eliescu cit și la celelalte dosare rezultate în urma avalanșei de sesizări primite se află înaintată la Prefectura județului Brașov și înregistrată din 19 iulie 1991 cu nr. 245/F. Nimic nu a fost validat pînă la data curentă; așa încît se așteaptă încă. Ar fi de adăugat numărul copleșitor de cereri și revendicări primite spre soluționare la primărie, în urma emiterii Legii fondului funciar: peste 1139 în total, care s-au transformat fiecare în cite un dosar.

Adevărații proprietari rămin spoliați în continuare!

Revenînd la cazul în speță, el a fost înaintat Brașovului, pe tabelul nominal cu persoanele care au solicitat reconstituirea dreptului de proprietate (și de către primărie s-a propus respingerea celor solicitate) — la poziția 24. Deci, în fapt, Prefectura brașoveană va hotărî, deși verdictul e ca și dat de „propunerea” Primăriei din Predeal. Motivațiile respingerii cererii ne-au fost rezumate la trei. **Primo**: casa, cit și terenul, ambele proprietăți, sînt naționalizate prin binecunoscutul decret amintit. Nu se poate acorda nici măcar o compensație (a fost pusă și această problemă), deoarece o asemenea măsură este prevăzută de lege numai pentru terenurile agricole. **Secundo**: Primăria nu poate dispune de terenurile aflate sub altă administrație. Și acum, terenul și construcția se află (ca și după naționalizare) nu în administrația Primăriei, ci a fostului ICRAL din localitate, transformat între timp în Regia Autonomă Bucegi-Predeal. **Terțio**: Terenul celei de-a doua proprietăți are pe el o construcție ușoară, o magazie. Ar trebui menționat, totuși, un amănunt important: d-nul Vițelaru (co-

fetar de meserie, după cite am înțeles) a „renovat” chipurile, magazia și a făcut-o un fel de magazin (probabil, cofetărie) cochet, în timp ce proprietarul adevărat flueră din buze mai departe! Noua construcție — pentru a cărei aprobare d-nul Vițelaru a trebuit să-și folosească, pesemne, toată energia — a început abia în septembrie 1990! De unde știa d-nul Vițelaru (aflat cu chirie acolo) că va rămîne sigur în casă?

Justiția în „pană de principiu”!

Ce-i rămîne d-nei Slăvescu? Un singur lucru, se pare, după ce Prefectura Brașovului va hotărî în spiritul „propunerii” venite de la Predeal: să facă o contestație. În regulamentul de funcționare, punctul 28, se prevede afișarea hotărîrilor, iar persoanele nemulțumite de soluțiile formulează contestații, dar numai în termen de 5 zile de la luarea la cunoștință. În termen de 30 de zile trebuie să sosească și răspunsul la contestație. Apoi, o singură cale: acțiunea în justiție a cazului. După informațiile pe care le avem, justiția este deja sesizată cu aproximativ 15 cazuri similare. Unde instanța ar putea aprecia că actul de smulgere a proprietății a fost abuziv, sînt șanse reparație a verdictelor date. Totuși, apăsînd limpede atunci că și justiția ajunge, în asemenea cazuri, în „pană de credință”: dacă dă cîștig de cauză unui caz, atunci se vor ridica noi acțiuni în instanță, care vor cere aceleași reparațiuni materiale și morale. Ceea ce ar echivala cu o răsturnare a vechiului decret al naționalizării, rămas, cum-necum, într-o periculoasă valabilitate ambiguă. Pînă acum, după cit s-a văzut, instanța a dat cîștig de cauză doar cazurilor de vile „rechiziționate”, unde abuzul este evident; celor naționalizate — mai puțin. Și atunci — pînă cînd va umbla dreptatea cu capul spre pămînt?

MIHAIL GALĂȚANU
Fotografii de GIG MOTOIANU

Casa noastră

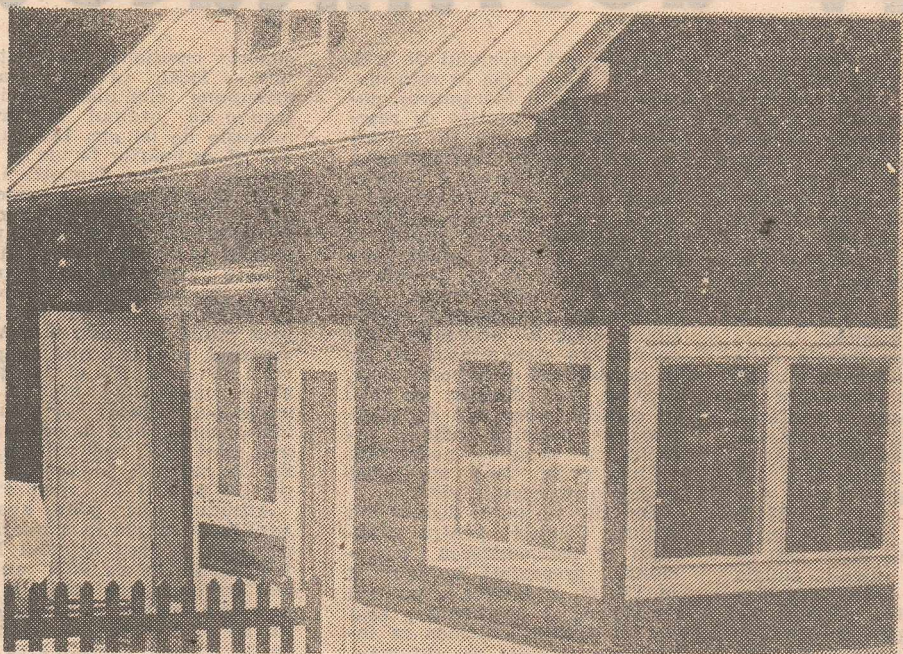
„ACASĂ” este locul la care, de fiecare dată, oricît de depart am fi, ne reîntoarcem. Dar problema nu este chiar atît de simplă. Nu fiecare dintre noi are un „ACASĂ”. Și nu de puține ori, oame ce adormiseră liniștiți la gîndul că au acest „loc tihnit al lor” s-c trezit în ghearele celei mai crunte deziluzii și negre disperări, constatînd că ceea ce cu emoție numiseră „casa lor” nu a fost decît amăgire care urma să se spulbere curînd. Vinovate fiind, pe de parte, naivitatea sau nesăbuința lor, pe de o altă, superficialitate, corupția, sau ticăloșia semenilor. Din păcate, numărul unor asemenea cazuri — la nivelul societății românești contemporane — atînge ordinul miilor. Ne facem o obligație din a trage un semnal de alarmă asupra acestui fenomen acut, prezentîndu-vă în continuare un caz din municipiul Cluj Napoca.

Un polițist escrochează cu acte în regulă!

D-l Ilie Tănase are 80 de ani, este pensionar militar și veteran din războiul antifascist. Om cumpătat și gospodăru, a reușit să pună ceva bani deoparte, pentru iarna vieții. Numai că în loc să aibă liniște și o bătrînețe senină, iată că acum dînsul se găsește într-o situație disperată, lucru care-i agravează starea sănătății, înegurîndu-i acești ultimi ani care i-au rămas de trăit.

Totul a început în urmă cu aproape trei ani, pe cînd locuia, împreună cu soția, într-un apartament de două camere și dependințe, proprietate particulară, situat în Constanța. Fiind la o vîrstă înaintată și suferinzi (medicii sfătuindu-i să se mute de pe litoral, clima marină nefiîndu-le favorabilă), neavînd copii, soții Tănase s-au hotărît să se mute din Constanța și să se apropie de rude, cărora le-ar fi putut dona cele realizate de ei în viață, în schimbul unui ajutor la bătrînețe. Atenția lor s-a îndreptat către Cluj, unde locuia fiul fratelui d-nei Tănase (nepot, deci), d-l (tovarăș, pe atunci!) Marin Popa, plutonier major în cadrul Miliției municipale. Au urmat cîteva vizite reciproce și, de comun acord, s-a convenit ca familia Tănase să lase

prin testament toate bunurile mobile și financiare fiicei d-lui Popa, Simona Mihaela. În schimb, tov. Popa ca un adevărat și „descurcăreț” cad milițienesc, a promis că le va rezolva problema buletinelor de Cluj și, mai ales, că le va găsi un apartament pe cîștig de cumpărat (doar tot Simonicăi i-ar rămas, nu-i așa?!). Zis și făcut: afacerea fiind perfectată, s-a trecut la faptă. Nu după multă vreme, tov. Popa „depețea” familia Elekes care avea de vînzare un apartament compus din trei camere și dependințe, situat în str. Donat, bl. XV, sc. A, ap. 3. Poartă cu ei prime discuții, după care — cum era și normal! — îi aduce și pe adevărații cumpărători să vadă apartamentul, prezentîndu-i de altfel familiei Elekes, ca atare. Părîndu-li-se potrivit, aceștia acceptă contractul. Neavînd însă domiciliul stabilit în Cluj, contractul de vînzare-cumpărare nr. 1885/01.02.1989 este întocmit pe nume Popa Simona Mihaela, respectîndu-se, astfel, convenția intervenită între familiile Popa și Tănase. Conform aceluiași convenții, bătrînii urmau să ocupe două camere, cea de-a treia reverînd spre folosința junei Simona care, după decesul lui ar fi moștenit totul. Prețul real al tranzacției a fost de 130.000 de lei, la care s-a adăugat taxa de autentificare, în v-

O magazie care a ajuns cofetărie... peste noapte

Că situația asistenței medicale din țară este dezastruoasă, este apt arhicunoscut. Începând cu dotarea materială precară și terend cu serviciile sub orice critică — nu de puține ori, rezultatul atitudinii profesionale sau extraprofesionale de-a dreptul incabile —, lumea halatelor albe este confruntată în continuare cu izerie inimaginabilă. În asemenea condiții, tot ce poate face l de rind este să se roage lui Dumnezeu să nu se îmbolnăcă.

Consecvență atenției pe care o acordă aspectelor sociale ale de zi cu zi a cetățeanului, revista noastră își propune să conie la îmbunătățirea condițiilor de viață prin semnalarea aspectnove și găsirea soluțiilor sănătoase de ieșire din această e precară. În acest sens, așteptăm sesizările dumneavoastră.

SPITALUL GROAZEI

Spital sau colonie penitenciară ?

Starea de lucruri cu care este confruntată Secția de ftziopediatrie de la Spitalul Orășenesc Sinaia (prescurtat, S.O.S. !) pare decupată dintr-un film de groază turnat într-o colonie penitenciară, în care condamnații sînt copii. Condițiile asigurate acestor ființe plăpînde, venite aici pentru însănătoșire, te fac să ieși bolnav de acolo, context în care tăcerea nu mai poate fi de aur...

Este vorba de copii bolnavi de tuberculoză. Starea de curățenie a saloanelor, igiena individuală și „îngrijirea” acordată aici micilor ființe este sub orice critică. Săpunul lipsește cu desăvîrșire, baia constînd din simpla frecare cu apă, după care, în lipsa unor prosoape adevărate,

sînt șterși cu bluzele murdare de pijama care trebuie trimise la spălat. Numai la cabinet există un simulacru de prosop uzat, neînlocuit și nespălat cu săptămîinile. Din cauza lipsei de dezinfectant și săpun de toaletă, precum și igienizării insuficiente a lenjeriei, apar frecvente afecțiuni cutanee, etichetate — în chip justificativ —, drept „reacții alergice la medicamente”. După baie, neavînd în dotare suficienți pantaloni de pijama, infirmierele confecționează din scutece un fel de fuste, copiii rămîind astfel cu sexul descoperit. Mai este oare cazul să se mire cineva de apariția unor deprinderi nesănătoase, din familia perversiunilor sexuale, la copiii între doi și trei ani ? Evident, personalul medical găsește și în acest caz răspunsul potrivit, dînd vina pe

asa-zisa „acțiune secundară excitantă” a hidrazidei (?). După servirea mesei, micuții sînt șterși la gură tot cu un scutec (comun), tot din rîndul rufelor pregătite pentru spălat, dovadă mirosul de fecale pe care îl degajă. Cei catalogați a avea „prea multă energie” sînt legați de pat, în vederea orei de odihnă, multfolositul scutec devenind în acest caz o veritabilă „cămașă de forță”. În saloane domnesc un miros pestilential, amintind de grajdurile de animale.

Aplicarea tratamentelor se face încorect și neadecvat din punctul de vedere al profilaxiei infecțiilor, utilizîndu-se pentru injecții aceeași seringă la mai mulți copii, schimbîndu-se doar acul — ceea ce creează pericolul potențial al transmiterii unor boli, precum hepatita și SIDA. În ceea ce privește profilaxia îmbolnăvirilor de tuberculoză, se poate constata o încălcare flagrantă a regulilor spitalicești, copiii cu tuberculoză secundară și baciliferă confirmată prin examen de laborator, fiind ținuti în contact, în același salon, cu cei suferind de tuberculoză primară nemani-festată, cu IDRT pozitiv !

În luna august, a.c., mizîndu-se pe vremea caldă, toate păturile au fost luate din saloane și spălate în secție — nu la spălătorie, cum ar fi fost normal —, copiii dormind dezveliti. Or, noaptea, la munte, e răce, chiar și în miezul verii.

În general, imaginile pe care le poți surprinde aici sînt jalnice. Copiii mari, de la parter și de la etajul II, sînt scoși în curte în pijamale uzate, rupte, fără elastic, fără ciorapi în picioare. Cum s-or simți oare cadrele medicale în acest ambiant mizer ? Cum și-or explica sărăcia lucie de aici, după attea transporturi cu ajutoare din străinătate, care s-au descărcat aici ?

Nepăsare și corupție sau „după noi, potopul !”

Secția a fost dotată cu importante cantități de seringi de unică folosință, con-

stituind donații ale diverselor societăți de ajutor umanitar. Și totuși, unde sînt acestea, cită vreme tratamentele se aplică la modul relatat mai sus ? Altă explicație în afara faptului că fie stau încuiate în magazie, fie au fost înstrăinate, nu prea există. În perioada 15—20 iunie a.c. au sosit pe adresa Secției T.B.C. de copii Sinaia ajutoare constînd din medicamente (vitamina C, polivitamine, antibiotice, etc.) și material sanitar (ieșe, vată etc.), trimise de Crucea Roșie. La scurt timp, d-l dr. Constantin Petcu, șeful secției, împreună cu dr. Codescu, directorul administrativ, au ridicat aproape toate aceste cantități și le-au transferat la Spitalul de adulți. Cum și de către cine sînt gestionate aceste medicamente și în folosul cui, pentru că în foile de tratament nu apar ! Astfel încît, o parte din personalul secției se întreabă : „Oare d-l Codescu, fost primar de Mizil și de Bușteni, să fi învățat la Academia „Ștefan Gheorghiu” și rolul antibioticelor și polivitaminelor în tratarea bolnavilor de tuberculoză ?”

Numai 20—40% din ajutoarele vestimentare sosite au fost distribuite copiilor internați, restul fiind la dispoziția sorie șefe Tican Adriana, a șefului de secție, dr. Petcu, și a bucătăresei Belii. Tot la dispoziția lor sînt și ajutoarele alimentare primite — untdelemn, zahăr, orez, conserve, biscuiți, făină, dulciuri, sucuri și fructe —, din care copiii le-au fost distribuite cantități de pînă la 10%. În afara de aceste matrapazicuri ordinare (cum s-or putea uita în ochii trîști ai micuților ? !), dinșii au tableturile dumneilor. Astfel, sora șefă este căutăta zilnic de diferiți negustori ambulanți din piață, care o aprovizionează chiar la locul de muncă. De asemeni, bucătăreasa Belciu este vizitată foarte frecvent de membrii familiei, care pleacă mai mereu cu sacoșele plîne cu îmbrăcăminte și alimente. În secție este permisă intrarea diferitelor persoane pentru rezolvarea unor probleme personale (avize medicale, obținerea unor medicamente sau obiecte din ajutoarele umanitare), fie pentru „a cîști” un pahar cu țarie. Pentru această ultimă ipostază, d-l dr. Petcu are la îndemînă, în cabinetul dumnealui, un înnebî serviciu de „cînceuță”. Cel mai asiduu „colaborator” al său în diversele tratamente bahnice este d-l Pană, igienist de prin partea locului, musafir zilnic, aproape.

Situația precară a Secției T.B.C. de copii Sinaia nu prea le dă fiori unor astfel de oameni. În definitiv, d-l dr. Petcu așteaptă liniștit să iasă, în curînd, la pensie, sora șefă Tican și-a aranjat să plece să lucreze în străinătate, la ce să-și mai bată capul ? Amîndoi pot exclama, fără urmă de remușcare : „După noi, potopul !” Dar acești copii, încăpuți pe mîna lor, cu ce au greșit ? Pe ei cine să îi aperse de nepăsarea și aroganța cu care sînt înconjurați ? Cine ? !

PAUL VINICIUS

Fotografie de GIG MOTOLANU

ă, carele nu ești...

de 12.787 de lei, bani plătiți de d-l se (90.000 lei din economiile proprii, 50.000 lei luați cu titlu de împrumut Popa Marin, urmînd să-i returneze omentul în care vindea apartamentul i Constanța).

d-l Tănase face prima și catastro-greșală de a nu fi consultat un avo-care să-l fi sfătuit cum să se pună lăpșt de eventuale surprize neplă-Căci, discuțiile purtate de el cu tov-nier major, din ce bani și ai cui achitat cheltuielile, toate înțelegerile venite între cele două familii au avut puțin martori, sau deloc. Or, verba it, scripta manent ! În astfel de ca-cînd se procedează la transferuri de bani, sfatul unui avocat este ut necesar, punîndu-ne la adăpost de nia posibilităților escroci și procurin-e probele legale, în virtutea cărora utem reclama oricînd drepturile. Om ună-credință însă, indus în eroare de dinea afectuoasă a nepotului — pe acesta o afișa la acea dată —, el nu luat nici un fel de mijloc de pre-re.

13 februarie '89, familia Tănase își ectă făgăduiala făcută și lasă prin-mente autentificate sub nr. 2535 aga ei avere Simonei Mihaela Popa, ontinuare, d-l Tănase mai cheltuiește de lei cu executarea reparațiilor și vării apartamentului și achită 2.200 ei, costul aragazului pe care-l mon-ai în bucătărie, după care, în mai, se i în noua locuință împreună cu soția nepoțica”. Simona. La 29 mai '89 vind l de veci pe care-l aveau la Con-ța, cu suma de 50.000 de lei, iar la unie vind și apartamentul de acolo prețul de 150.000 de lei. Astfel, pe 8

Tănase îi înapoiază lui Popa in cei 50.000 de lei pe care îi dăduse ru a achita apartamentul. Cu același ej, știîndu-l „în bani”, tov. plt. maj-ere, la rîndul său, un împrumut-de 0 de lei, spre a-și rezolva problema zitionării unui autoturism... Încerează

tor în „dragul de nepot”, d-l Tănase îi înmînează pe loc suma.

În toată această perioadă de șase luni, tov. plt. maj. a fost „numai lapte și miere” cu unchișoru' și mătușica : i-a găzduit în propriul apartament și hrănit, din ianuarie pînă în mai ; i-a însoțit pe unchiu' la întreprinderea care asigura re-novarea noii locuințe ; i-a ajutat la mu-tarea mobilierului de la Constanța la Cluj ; a intervenit „decisiv” la MILITIE, pentru efectuarea mutației de flotant în buletinele rudelor sale, la adresa din Cluj, etc. Din 8 iulie 1989 însă, familia Popa și-a schimbat brusc atitudinea, probabîl în ideea că „și-au făcut suma”. Mai întîi au răcit relațiile, apoi au trecut, agresiv, la atac. Astfel, prin luna august, familia Popa pune în vedere familiei Tănase să se restrîngă într-o singură cam-eră — din cele trei, pe care le plăti-se —, motivîndu-și cererea prin faptul că Simona, fiica lor, ar urma să se că-sătorească. La protestul d-lui Tănase, care reclamă încălcarea înțelegerii anterioare, familia Popa reacționează grosolan, prin invective, recomandîndu-le bătrînilor să evacueze apartamentul cit mai repede, „întrucît fiind pe numele Simonei, apar-ține Simonei”. Abia în acel moment au înțeles bătrîinii cit de naivi au fost și în ce situație nenorocită s-au băgat, mer-gînd numai pe încredere și neîncheind nici un act.

În această situație, d-l Tănase se duce la Odorheiu Secuiesc — unde locuia Grigore Elekes, vinzătorul apartamentului din Cluj — și îi cere acestuia o declarație privind sumele de bani plătite de el în contul apartamentului (90.000+12.787 lei), lucru cu care acesta este de acord, o serie și semnează, la 25 august '89. Imediat după plecarea d-lui Tănase, d-l Elekes este contactat telefonic de tov. plt. maj. Popa, care, spunîndu-i despre Tănase că ar fi niște escroci, îl avertizează să nu le dea nimic scris la mînă, fiindcă o să aibă greutăți și ar putea fi purtat prin tribunale. Om în vîrstă și bolnav, aflat

în convalescență după un al treilea in-farct, d-l Elekes s-a speriat. Astfel se explică inițiativa lui de a-i telefona lui Ion Nicolescu (vecin, la Cluj, de-al d-lui Tănase și incasator al asociației de lo-catari) rugîndu-l să-i sustragă d-lui Tă-nase documentul obținut și să îl distrugă. În continuare, la sfîrșitul lui august 1989, Ilie Tănase introduce acțiune judiciară împotriva lui Marin Popa și a Simonei Popa care încearcă să îl escrocheze. Plt. maj. Popa trece la represalii, de la in-jurii (de față cu martori), presiuni asu-pra administrației imobilului încercînd să-i determine să nu mai primească nici o sumă de la familia Tănase pentru cheltuielile de întreținere, pînă la iresponsa-bilul demers pe lîngă cei de la magazinul alimentar de cartier, pentru a nu le mai elibera bătrînilor alimentele raționalizate (1, asta da, MILITIAN !).

Procesul s-a încheiat cu sentința civilă nr. 2424/15 iunie 1990, prin care instanța de judecată, dînd dovadă de o cruntă su-perficialitate, nu acordă familiei Tănase decît... praful de pe tobă ! Instanța care a judecat recursul, mai atentă, a reușit — în ciuda neadevărurilor crase susținute de Marin și Simona Popa — să aducă la lumină aproape întreg esafodajul afacerii, recunoscînd-i familiei Tănase dreptul de plătitor integral al apartamentului cu pri-cina, deci admitînd, în parte, acțiunea. Decizia civilă nr. 161/1991 care a încheiat recursul stabilește astfel obligarea pîr-ților Popa Marin și Simona la plata su-mei totale de 187.429 lei, din care 33.000 lei reprezintă cheltuieli de judecată, stabi-lînd totodată dreptul familiei Tănase de a rămîne în apartament, pînă la data la care pîrțile le vor achita suma de 152.229 de lei.

Există, totuși, aici (cel puțin) două ne-lămuriri. Dincolo de încercarea de a nega orice contribuție bănească, atît la casă, cit și în vederea achiziționării unui nou automobil, din partea familiei Tănase — minciună sfruntate care, în parte, au fost dovedite, parte vor putea fi —, atî-

tudini care ar îndreptăți o acțiune judi-ciară privind intenția de escrocare, oare instanța să fie chiar așa desprînsă de realitățile inflaționiste care bîntuie socie-tatea noastră ? Poate ea crede că 150.000 de lei (investiți într-un apartament cu trei camere !) în 1989, mai au aceeași va-loare cu 150.000 de lei, în 1991 ? Hai să fim serioși ! Azi, cu o asemenea sumă nu îți poți cumpăra nici măcar o gar-sonieră.

Celălalt aspect al nelămuririi noastre se referă la faptul că atît procesul cit și recursul cauzei au avut la bază analizarea evoluției unei convenții de întreținere verbală, ceea ce este fals. Este cit se poate de limpede că banii plătiți de către d-l Tănase au avut drept scop cumpărarea apar-tamentului pentru sine, dar într-o for-mă deghizată, deoarece la acea dată nu posedă buletin de identitate pentru municipiul Cluj. Întreținerea de care s-ar fi bucurat din partea nepoatei sale re-zultă din calitatea de rudenie și nici-decum dintr-un pretins contract de între-ținere. Netemeinicia deciziei tribunalului rezultă și din faptul că d-l Tănase se află astăzi în situația de a fi evacuat din apartament, cumpărătorul nefiind în nici un caz Popa Simona, deoarece nu aceasta a plătit prețul apartamentului, ci cel care a plătit, adică Ilie Tănase.

Să sperăm totuși că Procuratura Ge-nerală, care a primit memoriul nr. 38207/12.07.1991 de recurs extraordinar, se va arăta binevoitoare și îl va admite, dînd posibilitatea adevărului să își spună cu-vîntul, chiar dacă d-l plt. maj. Popa, priceput în ale „documentelor” a făcut o bună ticlucială. Domnișoarei Simona îi urăm, oricum, „casă de piatră !”, cu pre-cizarea că nu la casa aceea ne gîndim... Intrucît nu poate fi de piatră casa pe care ai prăvălit-o peste tîhna a doi bătrîni, înnegurîndu-le ultimile zile.

PAUL VINICIUS

P.S. Multumesc pe această cale Asocia-ției Impotriva Corupției din Cluj-Napoca pentru munca de asanare morală pe care o duce și pîrtru n omptitudinea cu care ne pune la dispoziție material informativ. Sper ca și alți oameni, din alte orașe ale țării, să urmeze exemplul acestui for civic care face ca ziua de mîine, aceea a unei țări demne și puternice dezvoltate, să ne fie mai aproape.

• 10.858 de minori au săvârșit 18.014 fapte penale • 85 de crime și tentative de omor • 687 de tilhării • 245 de violuri • 12095 furturi

INDUSTRIA DE REFOLOSIRE A MINORILOR IN PRAGUL FALIMENTULUI (I)

din avutul public și privat • numai de la începutul anului trecut și pînă în iulie 1991 •

Nu vă jucați cu focul !

Copiii sînt de două feluri : buni și răi. Cei buni nu interesează, ei, așa cum ne învață basmele, vor învinge și vor trăi fericiți. Cei răi sînt însă alinați de o parte și de alta a virstei de 14 ani. Dacă nu au implinit-o, indiferent ce grozăvie de infracțiune ar duce la bun sfîrșit, nu răspund juridic. Comisia de ocrotire a minorilor fiind aceea care se interesează de situație și hotărăște internarea într-una din cele trei școli speciale de reeducare: aflate la Craiova, Bacău și Nedelea, pînă la sfîrșitul anului trecut au aparținut de Ministerul Muncii, dar odată cu înființarea Secretariatului de Stat pentru Handicapați, au trecut sub această atotcuprinzătoare aripă.

Dacă răii au depășit 14 ani, fără ca totuși să fi sîrit peste cal într-alt incit să ucidă, să violeze, să fure spre paguba usurătoare a cuiva, dacă au făcut prostituție sau, cu plăcuta învoire, ba chiar provocare a partenerului, perversiuni sexuale, or să ajungă tot într-unul din aceste așezăminte. Cînd îi

are absolut nimeni nici un chef dar absolut nici un chef de trăznăile, minciunile, incitările sale de creștere. E posibil s-o fi întins de acasă. Și Autoritatea Tutelară să primească o plingere în care este rugată cu disperare să facă ceva ! să-l ducă dracul acolo unde n-o fi chiar așa de rău și unde, pe deasupra, o să-i și bage mințile în cap !

„Menționez că începînd din august 1984 și pînă în prezent a fost găsit și adus acasă de organele de Miliție, CFR și anumite persoane care mă cunosteau. Toate aceste abateri extreme de grave m-au determinat să mă adresez dumneavoastră sperînd să rezolvați în mod favorabil această cerere pentru ca numitul Cristian Ionuț să poată fi readus pe calea cea bună și redat societății“.

Așa scrie mama în 1989. Mama s-a despărțit de tata, începînd din august 1984. S-a recăsătorit. Mai are o fată, sora cea cumințe a numitului Cristian Ionuț. Care a fost și el cumințe, ba chiar a fost premiant, doamna lui învățătoare îl lauda și cînd i s-a cerut și ei părerea a spus că este inteli-

mă și cît al bate din palme îi și trimite la școlile cu pricina. O anchetă socială e gata foarte repede, căci nu-și permite nimeni investigații amănunțite, nimeni nu are atîta timp și atîția asistenți sociali cît să desfășoare și să netezească frumos, cu teze psihologice unui copil care a luat-o razna. De aceea, odată intrat pe linia de fier, trenul circula fără oprire, în școlile de reeducare ale Secretariatului de Stat pentru Handicapați nimerind alături și vagabonzi, și hoți, și cei care se prostituează. Și nu rareori, chiar handicapați mintal al căror loc nu poate fi decît într-o instituție specializată.

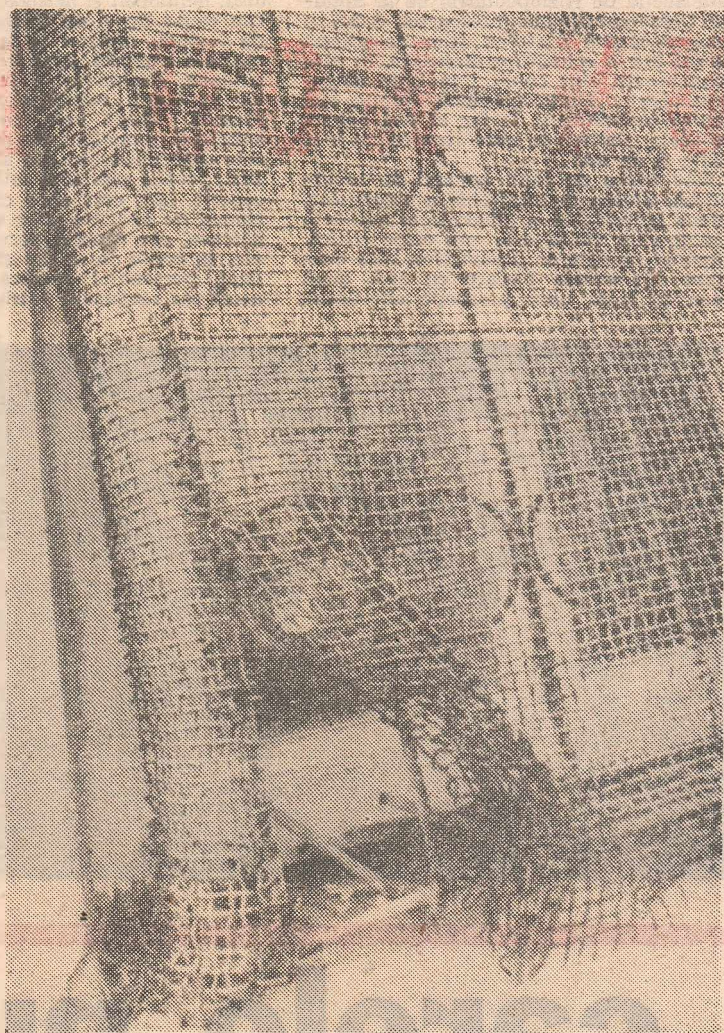
Moștenite de la colectivismul socialist, școlile au capacități aproape industriale, de cîte 400 de elevi, deși preluțînd în lume sînt preferate grupurile cît mai restrînse ; tot astfel, deși oriunde în lume rolul unei asemenea școli este acela de a modela comportamentul deviat al minorului, desfășurîndu-se pentru aceasta o muncă titanică de cunoaștere a lui, de ocrotire și asistență atît în perioada internării, cît și o vreme după externare, la noi, schimbările înregistrate după Revoluție sînt mai degrabă cantitative. Într-adevăr, s-a mărit suma alocată pentru hrana zilnică, personalul aproape că s-a dublat (considerîndu-se totuși de ajuns doar un psiholog la 75 de elevi ! un asistent social la 150 ! normare, evident, pe hîrtie), s-a oferit 15 la sută spor de unitate specială. Tot cantitativ : deși delincvența juvenilă a rupt zăgăzurile, iar abandonul școlar a bătut în ultimii doi ani toate recordurile naționale, fiecare dintre cele trei școli cu chiu cu vai a avut prezenți cîte 100-150 de elevi.

Politia pare să nu mai reacționeze, părinții, atunci cînd le pasă, ridică dezarmați din umeri, nu sînt psihologi în școlile obișnuite, absolvenților de reeducare nu li se poate oferi nici măcar o repartitie în muncă pe care atîta pret educativ s-a pus și ei se întorc în lumea largă știînd, poate o meserie, cîteva riuri și cîmpii ale patriei, niste nume de scriitori români... pentru că cineva s-a străduit să-i învețe cîte ceva în anii de captivitate. Revin între oameni, nu prea jigăriți, eventual cu o pereche de pantaloni bleumarin, pentru că statul a făcut eforturi să-i hrănească și să-i întrețină. Dar se trezesc afară la fel de buimaci cum au intrat, cu gîndurile vraiste, cu inimile dărăpănate. Ce-i drept, știînd în plus zeci de tehnici de furat din buzunare, de spart mașini, case, capete...

Vacanță în vreme de reeducare

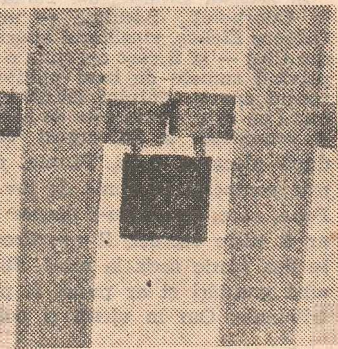
O urmărire generală — anunțînd cu tot dichisul semnalmențele la secțiile din țară, multiplicînd amprente și fotografii profil-față-profil costă peste 20 000 lei de căciulă. Iar la Nedelea, spre exemplu, din 390 de băieți luați în evidență, 180 sînt fugiți, 110 neprezentanți după vacanța verii '90, 106 învoiți în actuala vacanță mare. Din care cine știe cîți se vor mai întoarce.

Dormitoare de cîte șase paturi pustii, săli de clasă pictate incredibil de reușit goale-goluțe, curtea netulburată decît de un

avizier unde au fost lipite cîteva poze cu moda fetele frumoase și un articol prăfuit despre Liga Antimonarhică...

Deocamdată nu a revenit nici numitul Cristian Ionuț — aproape redat societății —, nici Marius Basmagi, un pusti de 14 ani căruia mama îi este închisă pentru crimă, pe care tata a refuzat să-l primească spre creștere, care „nu s-a acomodat la casa de copii și mai tot timpul a stat fugăr“, care, după cum raportează Politia în dosarul lui subțirel „este un minor problemă, predispus la fapte mult mai grave, o amenință cu bătaia și moartea pe bunica lui în vîrstă de 73 de ani, o alungă din locuința ei personală și o amenință că îi va da foc și va arde ca SOBOLANII“. Nu au venit încă nici băieții prinși la controlul medical cu hemoragie de poponari, nici elevii plecați în tabără și rămași din ce în ce mai puțini pentru că fie au fugit acasă, unde nimeni nu i-a chemat, fie au pornit-o pe drumurile țării care îi atrag cu o forță mereu irezistibilă.

Este însă asistentul social, Marian Darbu, și tristețea sa de a lucra mai mult cu hîrtile decît cu familiile băieților, în orașele cărora ar trebui să meargă frecvent pentru a reeduca părinții, și vecinii, și lumea care îi va primi cu Huo ! asistentul social care știe că se luptă cu morile de vînt dacă nu există bani, nu există timp și într-un sistem ruginit trebuie să facă o muncă de alte patru, cinci persoane.

Și se mai află totuși Fănel, de 15 ani ; fără să clipească, el răspunde că nu și-a văzut cam de mult părinții, cam de cînd s-a născut, pentru că l-au dat la casa copilului de unde fugea, cerșea, se aduna în gască de spărgători. Este și Marius, bolnav, de sifilis la 13 ani, cu fundul plesnind de varice : prima dată l-au luat din gară doi, l-au dus acasă, i-au dat să mănînce, prima dată l-au bătut, a doua zimbește el, nu.

Este și o echipă de englezi care servesc ceaiul cu o precizie de ceasornic, oprind luxul la ora trei după-amiază și retrăgîndu-se în cantină unde își mănîncă piscoturile și biscuiții inegalabili. Sandi, un adolescent de 16 ani, îi adoră și muncește cot la cot cu ei, schimbă instalațiile sanitare, montează chiuvețe, dușuri ; deși nu se pot înțelege decît prin semne, l-au fermecat pentru că îi surid cu simpatie teribilă și afectuone. Sandi are epilepsie, a încercat o dată să se spînzure și o dată și-a dat drumu' la sînge. El citește cu nesaț cărți polițiste și cele despre oameni care au suferit foarte mult. Niciodată n-o să uite „„Fenomenul Pitești“ și „Rugați-vă pentru frațele Alexandru“.

OLTEA MUTULESCU
Fotografii de GIG MOTOIANU

culege Politia, cînd părinții se leapădă de el.

Cu totul altă soartă îl întîmpină pe copiii peste 14 ani, destul de sălbatici pentru a fi ieșit, a fi batjocorit, a fi ucis. Dacă sînt întregi la minte, răspund în fața justiției de faptele lor și pot primi pedepse între doi și cinci ani. Pe care îi vor petrece ori la Găești, ori la Tirgu Ocna în ceea ce plin de speranță și poezie se cheamă Școală specială de muncă și reeducare. Acestea aparțin Direcției Generale a Penitenciarelor, care a trecut de la Ministerul de Interne la cel al Justiției.

Oricum, oamenii nu se omoară cu diferențierile, pentru ei și unele și celelalte dintre instituțiile care se îndeletnicesc cu recondiționarea minorilor sînt, spus pe sleau, școli de corecție, iar cei care le absolvă, dacă nu chiar niște pușcăriași, totuși indivizi periculoși în care nu trebuie să ai nici un strop de încredere.

Pentru mama, cu dragoste și abjecție

Poate că a furat, a omorît, a violat.

Dar poate că pur și simplu nu mai trebuiește nimănui, nu mai

gent Cristian Ionuț, că trebuie multă răbdare cu el, că numitul Cristian Ionuț i-a fost groaznic să-și despice inima în două, o felie pentru mama și o alta pentru îndepărtatul lui tătic.

În orice caz, mare pramatie Cristian Ionuț, pleca de acasă și își ascundea prin poduri ghiozdanul, se plimba hai-hui prin oraș... Care părinte l-ar fi suportat ? Un timp l-a luat tata, recăsătorit și el, dar nu s-a putut înțelege cu băiatul Caro continua să fugă, căruia nu îi mai păsa de școală și părea să facă totul atît împotriva mamei, cît și împotriva celor doi tați, cel adevărat și cel vitreg. De parcă aceștia trei ar fi fost vinovați cu ceva !

Dosarul numitului Cristian Ionuț are numai cîteva file, între care mama și asistenta socială de la Autoritatea Tutelară i-au inghesuit sufletul colțuros. Cîteva file care le-au fost de ajuns pentru a stabili cum să fie numitul Cristian Ionuț readus pe calea cea bună și redat societății.

Ocrotire la minut

Nu este un secret. Comisiile de ocrotire a minorilor analizează cazurile copiilor-proble-

Hotărît lucru, va fi nevoie, desigur, și de o hartă a nenorocirilor și belelelor răspindite cu fatală predestinare parcă în mai toate regiunile țării. Cu marcaje frumos colorate, dar cu mîna tremurîndă, am putea adăuga (vai, nouă!) încă o pagină geografiei, o reprezentare punctuală a tragismului postrevoluționar: Moldova — cu inundații-le, Banatul — cu seismele, Ardealul — cu conflictele interconfesionale, Covasna, Mureșul și Harghita — cu disensiunile interetnice... Peste deruta generală și falimentul moral-economic spre care tindem asimptotic, loviturile surprinzătoare ale hazardului se resimt îndoite.

În zona Brașovului cresc ciuperci. „Profesioniștii” sau amatorii de week-end-uri familiale le culeg cu rivnă, parcă mai cu sîrg ca-n alți ani. Dacă înainte nu erau de-ale gurii, acum nu prea mai sînt bani. S-a schimbat kalimera. Oamenii le cumpără ori le string singuri și se-nfruptă din ele cu seninătate. Anul acesta, numai în județ au murit cu zecile. Alții — cu sutele! — s-au intoxicat grav, spulberindu-și, practic, șansele de-a mai redeveni sănătoși. Pînă la ciuperca nucleară, e bine să avem grijă de bureții, hribii și ghebele noastre. În fond, se poate muri mai stupid decît așa?

Convorbire cu dr. ADRIAN ALBOTA,
director al Spitalului județean Brașov

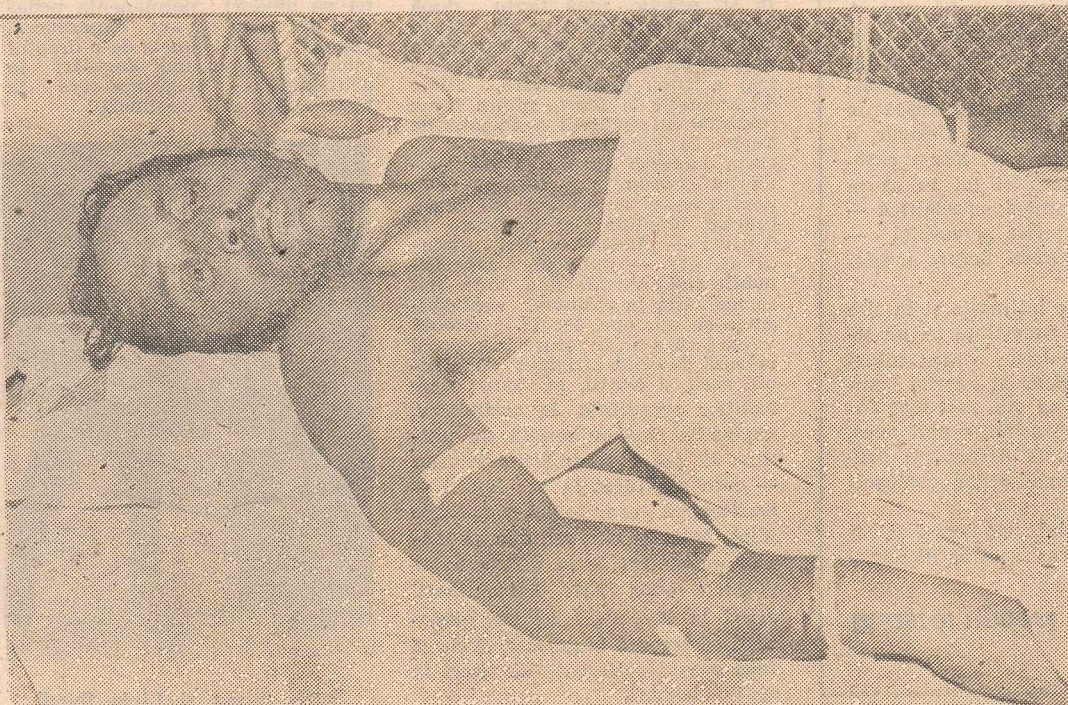
CIUPERCILE — UN NOU BLESTEM?

Rep.: D-le doctor, se poate considera că „alarmă” privind riscurile consumului de ciuperci a fost trasă. Mass-media a încercat și încearcă să-și facă datoria. Și totuși, cred că lucrurile ar trebui detaliate. Ce s-a întâmplat în județul Brașov anul acesta?

— Problema consumului de ciuperci și a toxinfecțiilor ulterioare nu e o problemă cu care ne confruntăm numai noi. Sînt regiuni din țară unde se petrec fenomene asemănătoare. Ba chiar și statele dezvoltate — Franța, de pildă — au greutăți de acest fel. Totul provine, în general vorbind, în primul rînd datorită lipsei de educație gastronomic-alimentară. Ingestia de ciuperci toxice reprezintă un fenomen cu care ne confruntăm anual. Zona Brașovului (Rupea, Rucăr, ș.a.m.d.) este o zonă propice apariției ciupercilor. Predomină deci consumul de ciuperci, iar cuprinderea lor în rețetarul culinar îmbracă deja un aspect tradițional. Problemele care surveneau anual din acest punct de vedere erau, ca să zic așa, de ordin minor. În perioada lunilor mai-octombrie (uneori chiar noiembrie), perioadă cînd se consumă efectiv ciupercile proaspăt adunate, peste 80 la sută din cazurile de toxinfecții semnalate erau nesemnificative, în general gastroenterite în forme ușoare, cu fenomene digestive benigne. Cazurile fatale de intoxicare cu ciuperci erau puține, cam 2—5 decese anual. În ultimul an însă, am asistat la un adevărat dezastru: este vorba de zeci de victime ale acestui consum!

Rep.: În jurul cărei valori se cifrează numărul de decese în județ pînă în momentul de față?

— Din datele cumulate și înregistrate atît la noi, cit și la Direcția Sanitară și Centrul de Medicină Preventivă al județului, reiese că în rîndurile adulților au existat deja 18 victime, iar în rîndurile copiilor (deci la pediatrie), un număr de 6 victime. Datele pot fi incomplete, mai ales datorită faptului că pentru a se putea înregistra și centraliza, ele trebuie riguros raportate. Pot fi și situații cînd din diferite motive — dubii privind diagnosticul, neglijență, etc. — unele cazuri nu sînt anunțate, așa că se poate afirma cu suficientă siguranță că toxinfecții mortale la nivel de județ au fost mai numeroase decît apar ele scriptic. În plus, să nu uităm că mai există posibilitatea de intoxicare ulterioară cu ciuperci otrăvitoare care s-au conservat. Am mai avut și încă 6 cazuri de toxinfecții puternice, dar nedefinite, care din punct de vedere clinic se află încă în studiu. Pe ansamblu, am avut

deja peste 200 de cazuri foarte grave, cu insuficiență hepato-renală acută, care au necesitat proceduri extrem de costisitoare de terapie intensivă. A fost realment un șoc pentru noi, medicii.

Rep.: Care este punctul de vedere al specialiștilor cu privire la acest „salt”, la această stranie metamorfoză care pare să fi afectat ciupercile zonei?

— O metamorfoză a existat, desigur. Și e foarte adevărat că e stranie, căci altcumva nu se explică faptul că dintre victime au existat și buni cunoscători ai ciupercilor, oameni care le-au cules cu mîna lor și care puteau garanta că au adunat numai ciuperci aparent comestibile. Acest lucru ne-a îndreptățit să opinăm că s-au produs anumite mutații genetice, mutații cistigate sau dobîndite, cum se cunosc ele în literatura de specialitate. Se pare că datorită noii lor structuri biologice, ciupercile clasice au început să producă toxine. Pe de altă parte, nu e exclus să fie vorba de ciuperci noi, asemănătoare cu cele cunoscute, dar cu un potențial toxic foarte ridicat. Anul acesta ne-am confruntat pentru prima oară (de fapt este o premieră națională — halal premieră!) cu compuși toxici care au efecte halucinogene. Mai mult — simptomele medicale ale celor intoxicați corespund simptomelor semnalate într-un singur loc în lume, mai precis într-o arie restrînsă din Thailanda. Și aici au existat, se pare, spre surprinderea specialiștilor, aceleași „curiozități” cu efecte catastrofale. Nu s-a studiat încă detaliat dacă similitudinea are un fundament științific real, deci problema rămîne deschisă.

Rep.: Care sînt aceste simptome de care amînteți?

— Simptomele nu sînt riguros aceleași pentru cei intoxicați. De regulă, ele încep la cîteva ceasuri după ingerare și debutează cu dureri abdominale, de colon, cu crampe, grețuri, vărsături, uneori cu febră, delirium tremens și diaree. Pentru cei care ulterior au decedat, agonia a durat de la cîteva ore pînă la 2—3 zile. Aici intervine și rezistența proprie a organismelor în bătălia cu toxinele. Cei care au supraviețuit intoxicațiilor au, din păcate, rezultate ale analizelor hepato-biliar-renale cu totul nefavorabile. N-ar fi exclus ca majoritatea acestora să „moștenească” afecțiuni cronice, ca hepatita cronică, de pildă. Amploarea intoxicațiilor din acest an ne-a surprins. Sechelele pot fi cu totul imprevizibile.

Rep.: Care credeți că ar fi căile indicate de evitare a acestor consecințe dezastruoase? Să înțelegem că n-ar fi rău să evităm consumul de ciuperci?

— Nu poate fi vorba de a recomanda o abținere totală, ci în primul rînd multă circumspecție. Nu ar fi deloc rău ca cetățenii să poată găsi în vînzare ciuperci autorizate pentru consum, sosite pe piață din crescătorii care pot fi controlate și supravegheate în alte condiții, chiar dacă acest control este ultra laborios. Oricum, prin analizarea periodică a lor, riscurile de intoxicare s-ar diminua serios. Apoi, așa cum aminteam la început, ar fi necesară o educație gastronomică serioasă începută la o vîrstă mică și continuată cu asiduitate ulterior. Ca ultimă cale pe care eu aș întrevădea-o, cred că nu ar fi deloc rău dacă în perioada studiului studenții mediciști ar insista — impulsionați de cadrele universitare — mult mai mult asupra capitolului de toxinfecții alimentare. Mai sînt enorm de multe de aflat și dacă peste acestea toate va trona în continuare superficialitatea, sînt ușor de intuit consecințele.

CRISTIAN PAVEL ■
Fotografii de
RĂZVAN SEMĂNARU ■

Cursa cu obstacole

Moștenirea muribundă și presa

Relațiile literare româno-maghiare sînt lăsate în paragină. Uniunile de creație din țările noastre au cunoscut perioade bune și stagnări determinate de climatul politic. Contactele s-au reluat, delegațiile oficiale s-au vizitat reciproc, s-au semnat convenții, s-au planificat diferite manifestări, se vor întîi întîlnirile, vor urma și seminarii și consfătuiri, călătorii de studii mai mult sau mai puțin eficiente. Dar îmbogățirea moștenirii comune, despre care scriam săptămîna trecută, rămîne ne-rezolvată.

Partea maghiară este vădit avantajată. În afară de specialiștii autohtoni unguri cunoscători ai limbii și culturii române care lucrează în diferite instituții de cercetare, în redacții, la catedre universitare, ea s-a îmbogățit cu scriitorii maghiari care, în ultimele decenii, au părăsit România și s-au stabilit în țara vecină, printre ei existînd și unii traducători excelenți ai poeziei românești (a părăsit secuimea chiar și un prodigios traducător român, Gelu Păteanu). Literații din Ungaria și-au întărit rîndurile cu redactori, editori, esești, publiciști, teastați, poeți și prozatori care cunosc viața spirituală românească și sînt capabili să relateze despre evenimentele și fenomenele din sfera politică și culturală. Nu ne vom ocupa acum de gradul de obiectivitate al acestor comentarii. Circumscriem doar fenomenul.

Ce avem noi la ora actuală? Foarte puțin. Nicolae Balotă, trecînd în exil, a lăsat în urma sa un hiatus în domeniul prezentării și analizei fenomenului literar maghiar. Cîțiva universitari care abordează din cînd în cînd cîte o temă, îndeobște cu ocazia aniversării sau dispariției unui scriitor, nu pot acoperi domeniul. Redacțiile, editurile, instituțiile noastre de cercetare, catedrele universitare, bibliotecile nu dispun de specialiști în domeniu. Ion Chinezu, Costa Carei, Avram P. Todor, Tudor Baltes, Mihai Beniuc, Veronica Porumbacu, Eugen Jebeleanu, toți au trecut în neîntîlnire. Traducerile și studiile lor marchează o epocă. Dar ce se va întîmpla mîine? Va persista același fenomen de care ne izbim azi? Domokos Géza, îngrijind „Biblioteca Kriterion”, a încredințat elaborarea prefetelor lucrărilor de proză maghiară contemporană publicate în limba română unor scriitori de seamă. Există însă și cazuri în care unele volume din această colecție prestigioasă au văzut lumina tiparului fără esul însoțitor, atît de necesar pentru orientarea publicului.

Am fost neplăcut impresionat (din păcate, nu o dată) cînd o întreprindere valoroasă, de mare amploare, din domeniul traducerii literaturii române în maghiară a rămas fără ecou în presa de specialitate. N-au apărut nici analize serioase, nici semnalări cu caracter informativ. Aș putea da mai multe exemple, dar mă voi referi la unul recent. În 1990, sub egida Editurii „Kriterion”, a apărut, cu titlul „Jurnal de bord”, antologia tinerilor poeți români alcătuită, postfațată și înzestrată cu note bibliografice de neuitatul Mircea Scarlat. Volumul în care peste 30 de poeți români, reprezentanți ai generațiilor '70 și '80, apar în tălmăcirile inspirate ale confrăților maghiari era de mult în faza de bun de tipar. Cenzura a interzis însă publicarea lui. După prăbușirea dictaturii, editura l-a tipărit așa cum a fost alcătuit de Mircea Scarlat, cu valorile interzise din țară și din exil. A trecut un an de la apariția lui, dar opinia publică românească (și chiar o parte a poezilor prezenți în antologie) n-a aflat despre această formidabilă lucrare publicată în limba maghiară. Nu era firesc să stîrnească un ecou în presa literară și nu numai literară? Desigur, o vom face noi, confrății maghiari, dar este, într-o oarecare măsură, stînjitor: să faci ceva și tot tu să te lauzi... Unde sînt confrății noștri români, specialiștii — criticii literari și redactorii la presa scrisă și vorbită — care să-și poată spune cuvîntul autorizat despre moștenirea noastră comună?

Este regretabil că acest fenomen se întîlnește și în alte domenii. Acum cîțiva ani, am făcut cunoștință cu un tînr istoric român care s-a stabilit într-un centru cultural din Ardeal în calitate de cercetător al istoriei transilvănene. Am aflat cu stupeoare că nu știa nici maghiara, nici germana, nici latina... Ce contribuție poți avea, ca istoric, la lămurirea trecutului și la decantarea prezentului necunoscînd limbile naționalităților conlocuitoare?

Nu stăm mai bine nici în domeniul etnologiei și al folclorului. Cu ce începem eliminarea acestui handicap care îngreunează buna înțelegere?

BALOGH JOZSEF ■

17 septembrie 1991

Mărturii de după arlechin:

CARMEN GALIN

Carmen Galin se află acum, alături de colegii ei, la Bienala de teatru de la Sao Paolo. Am întîlnit-o cu puțin timp înainte de plecare. Era simbată, nu avea repețiții și se pregătea să dea o fugă la Snagov să facă plajă.

— Ai fost actriță la Piatra Neamț în momentul de vîrf al Teatrului Tineretului. Ai fost la Teatrul Mic tot în perioada lui de vîrf... De un an ești la Național, exact cînd aceasta a devenit cel mai bun din țară.

— Mi s-au făcut chiar reproșuri. Cineva mi-a spus cu brutalitate că am sosit la de-a gata. Poate că așa este norocul meu. Dar poate că acest noroc mi l-am făcut singură. Întotdeauna mi-am ales locul, instinctiv. Nu mi-a plăcut să lucrez cu oameni medioeri sau cu parteneri slabi pentru că prin comparație cu ei, eu sîm par bună. Am gîndit că dacă joc alături de un actor mare și cu regizori foarte buni, atunci am toate șansele să fiu bună. La Național am venit tot instinctiv. Sigur, a contat și faptul că venise Andrei Șerban. Dar am venit la Național înainte să se creeze momentul de vîrf. Distribuția mea în Electra a fost înainte de premiera cu „Trilogia”. Cînd vii la de-a gata înseamnă că masa este pusă și altcineva a pregătit-o. Nu e suficient să te „lipești” de o trupă foarte bună. Trebuie să și faci față contextului în care te-ai așvîrli. E comod să stai într-un loc unde ți-ai făcut un statut al tău, unde ți-e cald și e greu să te rupi de acolo și să o iei de la capăt. În toate aceste mutări ale

mele am luat-o de la capăt. Pe mine asta nu m-a speriat.

— Ați fost în turneu cu „O trilogie antică” în Italia și Franța. Cum a fost primită trupa? Zilele trecute am vorbit cu un grup de sportivi care mi-au zis că în Grecia pe programul meciului, sub fotografie scria „echipa foamei”. Și tot ei mi-au spus că la Paris au fost întrebați chiar din aeroport „Cum a fost gustul lebedelor?”

— Un mesaj cultural este primit altfel. Eu cred că cei din afară o să se dezmeticească în curînd. Chiar dacă le-a stat pe limbă să ne pună astfel de întrebări ceva i-a oprit să o facă. După ce au

văzut spectacolul nostru care l-a întors pe dos și care a răsturnat valorile la ei, nu mai puteau avea tupeul să pună problema în acest fel. La Paris ea în vogă spectacolul Arianei Mnouchkine, „Atrizii”. Știam că toată lumea va face comparație între „Atrizii” și „Trilogie”. Ei bine, a triumfat al nostru. Asta în condițiile în care știm cu toții că de conservatori sînt francezii, iar Mnouchkine este o alintată a criticii. Mie lucrul acesta mi s-a părut extraordinar.

Pentru noi jignirea a fost că a apărut într-un ziar italian titlul „Teatrul românesc din Budapesta”. Cel care și-a pus semnătura sub

FESTIVALUL FILMULUI PENTRU

...O plajă surprinzător de însoțită pentru prima jumătate a lunii septembrie; mulți, foarte mulți cîini prezenți în stațiune (dormind pe nisipul incins, hîrjindu-se în grupuri sau pur și simplu zăcînd în fotoliile din elegantul hol al hotelului „FORUM”); o reclamă luminooasă cu „Cuba Libre”; un fotograf însoțit de un măgaruș alb făcîndu-și o altă reclamă, cîntată de data asta („Haideti, copii, cu mămica / Ca să-ți pozăm păsărica! / Păsărica de la mare / Mai bronzată ca oricare”); puțini, foarte puțini turiști — iată cîteva dintre primele impresii oferite de Costinești, duminică 8 septembrie, prima dintre cele șapte zile ale Festivalului, ajuns la ediția a XIV-a. Ediție organizată de către Ministerul Culturii, Ministerul Tineretului și Sportului, Centrul Național al Cinematografiei și Compania de Turism pentru Tineret.

În deschidere, răsună noul semnal sonor al Festivalului (s-a renunțat deci la cel cunoscut, timp de 13 ediții, de către sute și sute de mii de tineri spectatori ce au umplut pînă peste poate mările amfiteatru în aer liber, în anii ce s-au scurs) — să fie, oare, un semn de bun augur?!

Programul este foarte încărcat: dimineața, conferințe de presă și discuții în grădina „Vox Maris”; după-amiază, începînd de la orele 16 și, practic, pînă tîrziu după miezul nopții, proiecții de filme (unele inscise în concurs, altele nu). Se prezintă filme de lung metraj artistic, documentare, filme de animație și foarte multe filme realizate de studenții Academiei de Teatru și Film. Din nefericire, aceste proiecții au loc în sala hotelului „Forum”, mult prea mică pentru astfel de acțiuni: ea este, practic, umplută cu invitații la festival — cinești, critici, producători, etc — publicul, superbul public tînr de altădată, atîta cît se mai află în stațiune, nemaigăsindu-și aproape locul... circula zvonul că s-ar fi recurs la această măsură datorită „frigului” din timpul serii și nopții, în cazul proiecțiilor organizate la amfiteatru, explicația însă nu rezistă (în ultima zi, cea a decernării premiilor — care s-a făcut în aer liber! — amfiteatrul era, totuși, aproape plin). În orice caz, mă tem că măsura cu proiecțiile în sală a îndepărtat o bună parte dintre tinerii aflați la Costinești, aceștia preferînd să meargă la „disco”, decît să facă o veritabilă baie de aburi în spațiu închis...

Selecția e destul de săracă, pentru simplul motiv că... nu prea s-au produs filme, mă refer mai ales la cele artistice de lung metraj. De remarcat însă că, dintre cele 6 lung metraje de ficțiune, 3 sînt realizate de tineri regizori debutanți în genul respectiv (Daniel Bărbulescu — VINĂTOAREA DE LILIECI; Laurențiu Damian — RĂMINEREA, și Jon Gostin — ÎNNEBUNESC ȘI-MI PARE RĂU), ele fiind și cele mai interesante, deși poate că nu reprezentate la modul cel mai echitabil în Palmarul final. Oricum, este semnificativ că debutanții au ridicat ștacheta...! S-au mai prezentat: UNDEVA ÎN EST, de Nicolae Mărgineanu; TELEFONUL, de Elisabeta Bostan și LICEENII ROCK'N ROLL, de Nicolae Corjos. Despre acele filme care au avut deja înfîlirea cu marele public, am scris la vremea respectivă. Asupra celor trei (Vinătoria de lilieci, Telefonul și Înebunesc și-mi pare rău) — prezentate în premieră la Costinești — vom reveni după intrarea lor pe piață, întrucît necesită o analiză mai amănunțită. În compensație parcă — mă refer la „sărăcia” numerică a lung-metrajelor — veritabila „avalanșă” de filme studențești (mare parte prezentate și în cadrul Festivalului „DAKINO” din primăvară, festival specific studențesc) continuă să te pună pe gînduri: permanenta pedalare pe metaforă sau experiment, subiecte subțiri (unele de-a dreptul puerile!), lipsa unei angajări în actualitate — surprinzătoare la niște autori atît de tineri!

Sanda Vișan și Liviu Șureă

Dacă actuala ediție a Festivalului, putem spune, a impus ceva — dacă a avut totuși o „clasă” anume — asta se datorează prezenței filmelor documentare și de animație. Aici, juriul (format din: Sergiu Nicolaescu, președinte; Șerban Marinescu, Iulian Mihu și Constantin Văeni, regizori; Adina Darian, critic; Dumitru Capoianu, compozitor; Cristian Omega și Doru Segall, operatori; Zeno Bogdanescu, director animație; Ioan Groșan, scriitor, și Luminița Gheorghiu, actriță) — a avut de unde alege.

Dintre documentare: PIATA UNIVERSITĂȚII (cunoscutul, de acum, lung metraj realizat de Stere Gulea); SĂ FACEM TOTUL (de Ștefan Gladin, un pamflet anticeaușist, dar și cu trimiteri acide la acei conducători de stat sau oameni politici ce au înlesnit ascensiunea sinistrei figuri); ȘI CLASA NOASTRĂ MUNCITOARE MERGE ÎN PARADIS (de Viorel Branea, o încercare de „reabilitare” a acelor mineri „înșelați” la minieră); UN AN CEVA MAI LUNG (de Ada Pistiner, o viziune mai personală a Pieței); ÎNTRIS-TĂRI (de Cornel Mihalache, un „caz” de alungare, inexplicabilă, a unei artiste mai mult decît originale, din viața unei comunități), sau PĂMÎNTUL ȘI ȚĂRÂNII LUI (de Felicia Cernăianu, despre bulbversarea sătenilor unei comune, nedumeriți de niște dispoziții ce se bat cap în cap) — toate sînt modele de aplecare asupra mentalității unui popor cutremurat, încă, de o revoltă ale cărei urmări sînt departe de a fi limpezi.

Dintre filmele de animație: LA O BARIERĂ (Radu Igazzag, film în tentă absurdă despre imbecilitate, de o impecabilă ținută plastică); GOLANII (Mihai Marcel, titlul spunînd totul); WEEKEND (Mihai Surbaru, „pastile” pe aceeași temă, cea a dezinformării), sau DON JUAN (Ion Truică, experiment în tușuri de o mare eleganță) sînt cele care au produs și acel imens hohot de ris, de care are nevoie orice festival de film ce se respectă...!

...Vineri după-amiază, s-a organizat o întîlnire cu presa a celor doi „responsabili” cu desfășurarea Festivalului: producătorul Gheorghe Bejan și directorul artistic, regizorul Copel Moscu, cu care ocazie am aflat cîte ceva din „bucătăria” actuala ediții care a costat suma de... 3.000.000 lei (la o primă vedere suma pare astronomică — la actualele prețuri de pe Litoral însă, putem spune că organizatorii

articol ar trebui desființat într-o secundă.

Însă noi ar trebui să avem grijă ce facem să nu ne umilim. De multe ori mergem stângaci. Și în Italia și în Franța am funcționat ca niște oameni fără identitate. Numele noastre nu au figurat nici pe afiș, nici pe caietul program. În cronici erau folosite numele personajelor și nu ale interpreților care nu puteau fi găsite. La Milano singura fotografie trimisă din țară era cu Maia Morgenstern care nu se afla în turneu. Maia e minunată în Medeea, dar Leopoldina Bălanuță este la fel și în Ius ea și juca acolo! Un om făcea un efort, avea un succes imens și totuși apărea sub alt nume. Normal că spiritele noastre s-au încins. Acestea sunt neglijențele organizării noastre de acasă. Nu au fost nici conferințe de presă în care să fim prezentați.

Aici nu sînt de acord cu Andrei Șerban. El ne-a cerut să fim niște preoți anonimi pentru că ceea ce contează este rezultatul muncii și nu cine face aceasta. Aici îl contrazic prin însuși numele lui. Și el trudește superb de 20 de ani. el există ca Andrei Șerban și imi permit să spun că și noi avem identitățile noastre și fără asta nu se poate nicăieri în lume.

Cînd a fost turneul cu „Hamlet” televiziunea a făcut un film în cîteva serii și e foarte bine că a fost așa. Noi nu am avut parte nici de o cameră a televiziunii care să ne însoțească. Ar fi avut, slavă Domnului, ce să filmeze. Am plecat în Italia cu un autocar și a trebuit să ocolim Iugoslavia unde tocmai izbucniseră conflictele. Cei cu decorul au traversat Iugoslavia și au stat cîteva zile în cîmp, în plin foc. Se trăgea la 10 metri de ei. Era să jucăm un spectacol fără decoruri, în blugi și cămăși, pentru că mașina cu decoruri nu sosea. Străinii greșeau față de noi cu drept uneori, alteleori pe nedrept. Dar nici noi nu sîntem conștienți de propria noastră valoare. Tre-

buie să învățăm că dacă ne vom da mai mare importanță, atunci cînd facem ceva valoros, ei nu ne vor mai întreba cum a fost cu lebedele din Austria. Modestia e superbă cînd e superbă, dar cînd frizează prostia, nu mai e.

— Dacă ne gîndim la destinul actorilor din Est vom vedea că cei polonezi sînt cunoscuți, rușii sînt cunoscuți, la fel și ungurii. Pe marii noștri actori nu-i știe nimeni. — Polonezii au biserica catolică și i-a ajutat foarte mult. Rușii sînt o forță. Cînd erau festivaluri de film, delegația noastră (dacă ajungea) era formată din una sau două persoane. Ei veneau 20-30 și știau să-și facă reclama. Acum pentru că turneele Naționalului au fost un început foarte puternic ar trebui să nu ne scape situația de sub control. Dacă vom merge cu multe spectacole și vom găsi manageri buni, vom avea o șansă.

— Ești căsătorită cu Dan Pita. Cu toate acestea, de foarte mulți ani nu v-ați mai întîlnit pe platoul de filmare.

— Am lucrat cu Dan în „Faleze de nisip” și „Bietul Ioanide”. Apoi nu am mai colaborat din cauza unei interdicții date prin

’82 de tovarăsa. De aceea Leni Albu nu putea face film cu Verou. Maria Ploae nu putea lucra cu Nicolae Margineanu sau Tora Vasilescu cu Daneline. Tîm minte o poveste dramatică. Maria Ploae a mers și a spus: Am să cer divorțul de soțul meu, deși am trei copii, pentru că vreau să joc în acest film. Probabil dacă vom fi despărțiți o să mi se dea voie. I s-a răspuns: Da.

De un an și jumătate Dan a lucrat doar la „Hotel de lux” și nu sînt foarte sigură că avea nevoie de mine în acest film. El nu are ideea fixă de a lucra cu mine, iar eu nu forțez nota în sensul acesta. Dimpotrivă, eu am un soi de invidie superbă cînd alege o actriță fotogenică, expresivă. Vara asta am mers deseori la filmări și m-am gîndit că eu nu aș fi putut să joc la fel de bine ca Irina Movilă sau Lamia Beligan.

„Carmen Galin ar fi putut fi o Jane Fonda dacă...”. Este o replică pe care am auzit-o rostită într-un grup de adolescenți, mari admiratori ai ei. Eram în foaietul Naționalului, se juca „Noaptea regilor” și Carmen era extraordinară în rolul Mariei. Și cînd te gîndești că înainte de a fi actriță a făcut balet și gimnastică de performanță iar în ultimii ani a făcut trapez, călărie, dresură, te gîndești că acei tineri știau ei ce știau. În plus, știe să repare și mașina, nu se fereste să stea la coadă sau să umbre pe stradă nemachiată. Îi spun și ei replica din foaiet. Nu zîmbește.

„Toate lucrurile care s-au petrecut la noi mă îndepărtează atât de tare nu numai de Jane Fonda, dar chiar și de Mari Töröcsik din Ungaria. La noi mizeria a fost cea mai mare. Spun uneori: asta-i viață?! Dar de unde știu eu dacă nu chiar asta e viață. Poate tocmai pentru că nu este roză și lucrurile se amestecă teribil și o fac să fie pe trei sferturi de netrăit”.

AURELIA BORIGA ■

Correspondență literară

PRECIZARE

Scrieți mai puțină literatură (de gradul II) despre cum veți scrie literatură. Vă trece tot suflul pregătindu-vă, sau deseriind așteptarea să scrie. S-a făcut mult text de acest gen. E o experiență epuizată ce mulțor și riscați să vă terminați în exerciții consumate deja de istorie. V-am aruncat mînușa, luați-o așa cum e, n-o întoarceți pe dos! Nu scrieți pentru mine personal ci pentru oricine altcineva! Eu mi veți datora absolut nimic (niciodată), vă sînteți datori, însă, foarte mult duminicăvoastră înșivă!

A sebate oamenii din inerție, a-i urni, a-i provoca la credință și speranță (cînd e cazul) e și aceasta o meserie, în cele din urmă. Cu conștiința că gestul să fie absolut gratuit. Cu plată în ceruri, cum se spune. Altfel, totul e rușinos și inutil. Trafic de oameni și destine. Vinzare de inger, vânzare de frae și alîns de destin. De aceea am pus multor corespondenți „ace ași condiție: să nu ne vedem niciodată! Trebuie să existe pe pămîntul acesta și ceva absolut imatur”. Într-o vreme în care toată lumea are nevoie de a îngere și contact, să lăsăm doar ingerii noștri să se înîlțască. Comunicăm prin Dumnezeu, nu e de ajuns? Nu aveți nevoie, în plus, de un frate mai mare?

Mădălina Constantin: Poemul însemnele puterii aduce puțină prospețime. Ceialalte nu au un timbru personal, numai al dvs., în afara căruia nu poate fi vorba de valoare. Citiți mult și reveniți.

Bleda Ana: „Să fi” se scrie cu doi i. Ca și: să știi, să scrii! Pareți foarte singură. A enție, însă, singurătatea nu e o valoare în sine decît dacă rodește valori. „Așa vrea soarta ca tu să fi (!) jocul meu de întoarcere de pe drumuri”. Mulțumesc. Accept cu condiția ca și textele dvs. să merite oseneala potențialilor dvs. cititori.

Trifu Mariana: Frumos spus: Frunza de mine. Acesta ar putea fi titlul poemului trimis. Numai că doar cu o singură frunză nu se face... arbore. Mai înfrunziți, vă rog!

Nae Dan-Sorin: Ca să trageți „o tangentă la absolut” trebuie să fiți... absolut original în modul de-a vă exprima absolutul. Deocamdată, valoarea a ceea ce spuneți e una relativă. „Sclipiri de diamant” / Pentru a ne / Eterniza iubirea — e deja inadmisibil în poezia acestui sfîrșit de mileniu. E de pre era „un splendid apus de soare / Spart / de tipătul copului abandonat”.

ION ZUBAȘCU ■

TINERET COSTINEȘTI (septembrie 1991)

s-au achitat absolut impecabil de sarcinile ce le reveneau — dintre care cazarea și asigurarea unei mese zilnice, cel puțin decente, nu au fost nici singurele și nici cele mai ușoare!). Selecția filmelor s-a făcut de către Casele producătoare (studiourile de creație) — în cazul actualiei ediții, filmele fiind puține, repetăm, acest lucru însemnînd „cine a vrut să participe la Festival, practic a și participat”. Surprinzător ni s-a părut, tuturor celor prezenți, faptul că — deși dl. Duvăz, ministrul tineretului, a susținut, material, actuala ediție, dl. secretar de stat de la același minister, Ion Olteanu, s-a împotrivit din răspunerile finanțării sale (?), la fel — și mai surprinzător! — Uniunea Cineaștilor, prin persoana d-lui Mihnea Gheorghiu, care a promis o sponsorizare, se pare destul de substanțială, dar care nu a trimis nici un ban; dezechilibrarea finanțării Festivalului l-a pus în mare încurcătură pe organizatori, ba chiar și pe conducerea stațiunii Costinești, C.T.T.-ul, care s-au pomenit că pierd pe neașteptate — culmea! — substanțiale beneficii. S-a strecurat astfel ipoteza că actuala ediție a Festivalului de la Costinești s-ar putea să fie... și ultima (în favoarea organizării — puțin probabil, N.N. — a unui festival național, dacă nu chiar „internațional”...!?!).

Lucrurile nu sînt nici acum lămurite pe deplin, ultima ediție a Costineștiului aducînd parcă o atmosferă de nedorit apus de soare...

Să sperăm însă (aceasta a fost și dorința tuturor participanților la festivitatea de premiere din închiderea ediției a XIV-a!), că totuși cei în drept vor găsi acele resurse materiale (și morale, dacă vreți!), de a nu întrerupe o confruntare valorică a cinematografiei naționale, atît de urmărită pînă acum de publicul tînr, și care a confirmat, de-a lungul anilor, în măsură mai mare sau mai mică, desigur — că filmul românesc, totuși, există!

HORIA PĂTRAȘCU ■

Fotografii de VICTOR STROE ■

Sponsori și juriu

NOTA — Remarcabil faptul că la actuala ediție a Festivalului de la Costinești au fost prezentate pentru public cîteva filme străine, laureate ale mai multor premii internaționale de prestigiu. Avem promisiunea că — foarte curînd — se va organiza și în Capitală, în Sala Palatului, o vizionare cu aceste filme (beneficiînd de traducere). Două dintre ele sînt absolut de excepție: este vorba de „BETTY BLUE” (Franța), în regia lui Jean Jacques Beineix (și „EUROPA” (Danemarca), regia: Lars von Trier. Vă sfătuim, insistent, să nu pierdeți aceste filme!

Subprefectul județului Sibiu vrea să distrugă teatrul!

Sînt oameni care doresc ca teatrul din Sibiu să nu mai existe. Iulian Vișa și Constantin Chiriac au reușit să afle de ce Teatrul din Sibiu nu a primit fondurile de refacere din Contul Libertatea și cine se află în spatele acestor manevre. Teatrul din Sibiu este a patra instituție de cultură din țară (după Muzeul de artă, Biblioteca universitară și Televiziune) afectată de evenimentele din decembrie '89. În 20 septembrie au luat legătura cu cei de la Contul Libertatea. Au aflat că județul Sibiu este singurul care a primit sută la sută sumele cerute pentru refacere. Pierderile teatrului au fost evaluate în '90 la 11 milioane. Subprefectul Romeo Trifu a cerut, nici mai mult nici mai puțin, decît 47 500 lei! La această sumă ridicolă tov. Romeo Trifu evalua: un microbuz Ford nou, un autocar, atelierul de timplărie utilat cu scule nemțești, atelierul de cîsmărie și croitorie, depozitele de costume și materiale, distrugerile pe care le-au suferit sala și scena în care plouă vara și ninge iarna. Acest tovarăș a gîndit că dacă nu vor fi bani, teatrul va dispărea și este foarte aproape să-și atingă scopul. Acum cînd reaua lui credință a fost descoperită, reurge la amenințări și intimidări. Un lucru mi se pare foarte grav: se închide primul teatru de limbă română din Ardeal! Vom reveni cu date suplimentare în numărul următor.

AURELIA BORIGA ■

Cioran

Mărturii și anateme

● Paleontolog de ocazie, am petrecut mai multe luni rumegînd despre schelet. Rezultatul: abia... cîteva pagini. Subiectul, ce-i drept, nu invită la prolixitate.

● Filosofia hindusă urmărește eliberarea; cea greacă, cu excepția lui Pyrrhon, Epicur și a altor cîteva neînregimentați, este descurajantă: ea nu caută decît... adevărul.

● Pentru a-i dezarma pe invidioși, ar trebui să ieșim în stradă în cirje. Doar spectacolul decăderii noastre reușește cumva să-i umanizeze pe prietenii și dușmanii noștri.

● S-ar spune că materia, geloasă pe viață, se străduiește să o spioneze pentru a-i găsi punctele slabe și a o pedepsi pentru inițiativele și trădările sale. Viața nu este viață decît prin infidelitate față de materie.

● Plictiseala este neîndoișor o formă a neliniștii, dar a unei neliniști expurgate de teamă. Cînd ne plictisim, nu ne este teamă de nimic, decît de plictiseala însăși.

În românește de EUGENIA VASILE ■

Viață literară. Și, totodată, un pic de moarte

Cîteva scriitori de-ai noștri stabiliți în vest sau reveniți, cît timp li-i bîne, în slujbe acasă își denunță în crucii, prin articole risipite la ziarele și revistele din toată țara, viciile și neputințele precum și secretele din categoria celor despre care numai securitatea poate da seamă. Goma, Breban, Negoitescu, Tepeneag, Nedelcovici, Tudoran se pîrăsc „la popor” tenace și, pentru că au talent, credibil. Cînd ostensec în acest război fără capăt și cauză, își îndreaptă imputările către oameni cu care nu mai au în comun decît depărtarea și, în cîteva cazuri, o mare lehamite. Motivele

gilcevilor lor sînt urite și devin mai urite pe măsură ce sîlesc să li credem. Niște desperați adunați de-o răscruce, care caută pe aiurea ceva ce-ar putea găsi doar în sine, care arată în toate direcțiile vinovați la yini ce le aparțin. Asta ne lipsea: cearta lor nenorocită! Ce-or fi avînd de împărțit dacă au plecat săraci și trăiesc calici? La deschiderea granițelor, sute de mii de compatrioți își plătesc învingurarea trimițînd în țară, cu desaga ori containerul, haine și alimente, cărți și speranță, vești și alinări, numai ei oșindesc să ne spună ce n-au putut să fie, ce n-au reușit să simtă și

adesea, ce nu sînt în stare să viseze.

Unii numesc asta „viață literară”. În realitate, delatiunea nu interesează literatura. Iar viața e numai cît o pîlpîire. Ca să ne fie limpede ce însemnătate are pentru cultură belicoasă lor cleveală e destul să ne întrebăm de ce nu se ceartă în publicații franțuzești. Ce-i suficient de penibil ca să nu se întîmple în exil pare tocmai bun de întîmplat acasă!

Partea proastă e că acest soi de neputință și timorează într-atît pe editorii din țară încît publică în paginile rezervate creației numai gunoi sufletească. De ce oare trebuie răspindite în mii de exemplare texte pe care autorii ar fi mai cinstiți să și le expedieze prin poștă? E atît de folositoare strigarea unei rușini că-i musai s-o afle toată România? Dacă nu-i ajută Dumnezeu acum, nu-i mai ajută apoi nimeni.

TUDOR OCTAVIAN ■

El danța acana...

„Și-au danțat cinci feciori
Pricopsiți, la ștreangul furcii;
Ea danța
Acana
Cu muscalii și cu turcii”

Să „danțeze” cu muscalii a fost visul de aur al domnului Ion Iliescu. A făcut-o el într-o vreme, dar mai spre fundul scenei, unde îi era locul pe atunci, altfel spus, acana, exact cum spunea poetul. Cind s-o facă în prim-plan, lucrurile s-au mai schimbat. Dar dl. Iliescu nu s-a lăsat, și astfel România s-a pricopsit cu singurul tratat „de amicitie” pe care U.R.S.S. a izbutit să-l mai încheie cu unul din foștii sateliți înainte de a-și da duhul. Nu încapă îndoială că președintele nostru speră și acum că va mai dansa cu muscalii, dacă se va menține la Cotroceni și dacă imperiul muscălesc nu se va prăbuși de tot.

Pină la turci, dl. Iliescu a mai făcut citeva dansuri prin alte părți, în Costa Rica, Portugalia, Maroc și, mai în urmă, în Israel. Toate fără istoric, gesturi de bunăvoință ale țărilor gazdă. Ce rost a avut, de exemplu, vizita în Israel, ce probleme a rezolvat ea, ce avantaje a adus vizita României? Mass-media de pe mapamond a înfățișat periplusul israelian al președintelui român ca pe un fel de drum la Canossa, menit a-i oferi d-lui Iliescu prilejul să ceară iertăciune poporului evreu pentru vicțiile „holocaustului din România” și să dea socoteală pentru antisemitismul furibund de acum, promițând că-l va stirpi. Dl. Iliescu nu s-a ostenit deloc să-i facă pe locuitorii Israelului să înțeleagă caro-i adevărul, după cum n-a oferit, așa cum s-ar fi convenit, sprijinul politic al României pentru statul evreu în disputa lui cu țările din zonă.

Dansul cu turcii s-a desfășurat la București. Domnul Turgut Özal a venit la noi, a vorbit parlamentului, unde a cules aplauze furtunoase, că la congresele odiosului, semn că reflexele condiționate au o rezistență formidabilă, a constatat că sintem, față de Turcia, rămași cu 45 de ani în urmă (am trăit s-o vedem și pe asta), ne-a dat prețioase indicații pe ce cale să mergem (pe calea Turciei, desigur) și s-a arătat foarte interesat de soarta găgăușilor (găgăuzilor) din Basarabia, nesuflind, în schimb, nici un cuvânt despre soarta kurzilor din Turcia. De altfel, după cum o știm cu toții, vizita domnului Turgut Özal a fost precedată de un puternic proces de otomanizare a vieții economice și sociale românești. Șuvoaie întregi de mărfuri de calitate îndoielnică au inundat pur și simplu comerțul buticăresc din România, au apărut numeroase firme turcești, unele din ele instalate în spații comerciale de primă mână — închiriate pe mai nimic, în perspectivă, probabil, vindute pe mai nimic — ale capitalei și ale altor orașe. Că toate produsele turcești aduse în România sînt oferite spre vânzare la prețuri fabuloase e, de asemenea, bine cunoscut. În contrapartidă, de la noi pleacă, de cele mai multe ori clandestin, mărfuri industriale deosebit de valoroase și de negăsit pe piața internă, care se vind în Turcia la prețuri derizorii. Osmanlii s-au întors la rosturile și la meremeturile lor de pe vremea cind ne erau suzerani. Și toate acestea ca rod al programului fesenist de trecere la economia de piață.

Ce-ar mai fi de spus? Că românii visează foarte tare la vremea cind șeful statului lor nu va mai danța acana cu muscalii și cu turcii, ci va dansa în prim-plan cu americanii, germanii, englezii, japonezii și cu alții din aceeași stirpe.

ION D. GOIA

La jumătatea drumului

În timpul acestor zile de Festival, a reînceput să bată inima muzicii și la Castelul Peleş. Tăcute armonii, din loc de poveste, revin încet la viață, odată cu un chip învăluit în ceață — regina poetă Carmen Sylva, de la a cărei trecere în tărîmul umbrelor s-au împlinit trei sferturi de veac. Unind o asemenea comemorare (neobișnuită pentru noi, încă) u cei 110 ani de la nașterea lui George Enescu, marele ransod român, Academia Română și Ministerul Culturii au inițiat, pentru prima dată, o sărbătoare artistică sugestiv intitulată „Muzică la Castel”. Dimineți și serii de concerte în saloanel Reginei Elisabeta... Ceva nou, surprinzător, chiar și pentru vizitatorul întâmplător, oprit o clipă în fața unei lumi pe care nu are cum să o înțeleagă. Acest salon de muzică, cu orgă și pian de concert, a găzduit, de mult, minunate clipe artistice. Au încercat să le evocă cuvintele, în comunicările științifice ale simpozionului de la Pelișor, dar omagiul cel mai convingător rămîne cel al sunetelor, al integralei liedurilor enesciene inspirate de Carmen Sylva, cîntate de voci ale sfîrșitului de veac XX. Această săptămînă muzicală seamănă foarte mult, căci smulge lumea Peleşului din tăcere, ignorare și imobilitate. Perspectivele ce ni se deschid, asupra unui trecut atît de deosebit de istoriile „adaptate”, acum, în climatul festivalului enescian, luminează „cărarea pierdută”, care ar trebui să devină o cale spre redescoperire și adevăr.

Continuînd firul momentelor de Festival, care nu și-au pierdut nici cadența, nici publicul, să consemnăm o intensă prezență a Operei Române — *Nabucco* de Verdi (u o tinără și viguroasă Abigail, soprana iugoslavă Iardanka Iovanovici), *Tosca* de Puccini (în rolul titular un premiu I la Concursul Enescu de acum peste douăzeci de ani... soprana Marina Krilovici), *Aida* de Verdi (alături de soliștii noștri, doi mult așteptați oaspeți ai marilor scene internaționale — mezzosoprana Fiorenza Cossotto și tenorul Corneliu Murgu — apărîndu-se cu dificultate prestigiul, spectacolele Teatrului de balet clasic din

Kiev (palidă imagine a unei faime coregrafice...).

Ateneul Român cu programul Enescu al „Virtuozilor din București”, dirijați de Horia Andreescu, mi s-a părut momentul de marcă al acestei ediții a Festivalului. Trei opusuri definitorii — *Octetul*, *Dixtuorul* și *Simfonia de cameră* — într-o versiune de mare artă, iată ce ne-a prilejuit acest concert care devine o dată de referință în interpretarea operelor Maestrului. I-am ascultat cu incintare și bucurie pe acești muzicieni, redescoperind încă o dată frumuseți pe care credeam că le știu, acum mai impresionant reompușe de bagheta lui Horia Andreescu, cu un rafinament stilistic propriu.

Revine din nou în atenția noastră Orchestra Națională Radio, avîndu-l la pupitru pe Cristian Mandeal. Interesul era împărțit între o primă audiere contemporană — opera *Rivulița* de Adrian Iorgulescu — și un solist atrăgător, datorită faimei sale încă nedemonstrate, Gerhard Oppitz, din Germania. Adrian Iorgulescu propunea o nouă abordare a celebrei miniaturii comice caragialești, *Conu Leonida*... Pe un text realizat de compozitor (spre deosebire de versiunea lui Matei Socor, la aceeași comedie, în care Caragiale este preluat integral), omicul se ivește din jocul stilurilor, din conturarea muzical-teatrală a personajelor în registrul parodiei și plasticitatea relațiilor timbrale în orchestră. Efectul dorit de Iorgulescu sau, în orice caz, ceea ce pare că a fost receptat ca atare în prima audiere de concert, ajunge la public și datorită remarcabilei abilități în reinterpretarea modelelor anterioare, de la declamația joreeană și comicul lui Paul Constantinescu la experiențele incitante aparținînd lui Anatol Vieru și Nicolae Brînduș. Toate aceste „existențe” sînt supuse însă unei fantezii care are numeroase resurse de originalitate în alcătuire și expresie. În *Concertul nr. 2 de Brahms*, Gerhard Oppitz a impresionat prin forță și alură teutonă, prin siguranță tehnică și o duritate temperamentală nonromantică.

Cu cîțiva ani în urmă, un program asemenea celui susținut de „Madrigal” în recitalul

de la Ateneu, ar fi fost un gest de dizidență și, prin urmare, probabil interzis. Acum ni se pare un lucru firesc ceea ce, pînă la urmă, este un câștig enorm, căci scoate din perimetrul excepției și subversivului capodopere atita vreme condamnate la tăcere. De ce Palestrina este aproape necunoscut publicului nostru? Mai ales datorită semnificațiilor artei sale care nu mîmează ci, dimpotrivă, se infiripă din credință. Îmi pare că marele renașentist a auzit ingerii cîntînd sub pînălele maestrilor picturii epocii sale, dînd rezonanță unei lumi destinate privirii. Se recompun astfel sunete și relații vii, aievea timpurilor de demult... Ce surpriză! Nimic nu este depărtat, muzeal, arhaic. Cauți, prin glasul coriștilor, drumul către înăoi, pentru a merge mai departe. Limba latină îți aparține, polifoni: nu este o combinație logic calculată, armonia te înconjoară. Va trebui să mai trecă timp pentru a înțelege marea acestui compozitor, dar Marin Constantinescu și Madrigalul ne-au demonstrat că redescoperirea nu este doar posibilă, ci și necesară. Ca întotdeauna, a existat în recitalul lor și replica secolului XX — Orff, Ligeti, Tăranu, Penderecki. O replică de muzică sacră în care se simte continuitatea, locul noului și șansa muzicii de a reflecta, fără trădare, credința. Revin la concertele Madrigalului fără oboesală, ca toți cei care au umplut sala Ateneului. Cu dorință și bucurie, pentru a le răspunde.

Ultima consemnare — spectacolul de *Don Carlos* de Verdi, prezentat de Opera Română din Cluj. Un spectacol care, dincolo de muzică, a spus în Festival și ceva despre grijile muzicienilor care au muncit mult și cu dăruire pentru realizarea lui. Este grav să vezi un ansamblu în turneu, în împrejurări festive, prezentîndu-se publicului cu bänderola albă la brăț. Au făcut tot ce trebuie pentru artă, dar ne-au arătat că nu toți fac ce trebuie pentru ei. Adică pentru noi toți care ne întrebăm cu teamă dacă rentabilizarea, autofinanțarea și altele asemănătoare nu rimează cu... „doi pași înapoi”.

GRIGORE CONSTANTINESCU

Djuna se confesează (III)

Nu i-am zis nimic, dar i-am promis să reflectez. A doua zi veni la mine și mi se aruncă de gît. Am rămas stupefiată vîzînd că pata dispăruse aproape jumătate. După cîteva zile „crabul”, ce-i desfigura figura, îi dispăruse complet. Pentru a putea oferi ajutor celor ce aveau nevoie, Djuna s-a înscris la cursurile Universității populare de medicină, pentru că „voiam să verific cu ajutorul medicilor particularitățile calităților ce se manifestau în mine, a le cezvolta, pentru a fi util oamenilor. Ușa micului apartament din strada „vechiul Arbat” din Moscova nu este închisă niciodată, nimănui”. Djuna aplică masajul, fără contact, de la distanță, folosit încă din timpurile imemorabile în medicina populară pe care a studiat-o. Metoda aplicată este fondată pe o calitate pe care fizicienii au numit-o „fenome-

nul D”, de la numele vindecătoarei. Diagnosticul definitiv este dat, însă, de aparate medicale și întotdeauna de medici. „Examinez bolnavul, descopăr răul, determin ce nu merge și îl trimit pe pacient la un cabinet medical, pentru a fi revăzut. Acest dublu control îl găsesc obligatoriu pentru a nu mă înșela niciodată în diagnosticul mele. Aceste semnale biologice sînt pentru mine atît de reale ca pentru alții semnalele morse. Sînt incredincă că semnalele biologice trimise de un om la altul vor putea să fie fixate de aparate create special în acest scop, înregistrate pe benzi și discifrate. În așteptare, miinile mele constituie singurul meu aparat”. Trecînd miinile pe deasupra pieptului a reușit să regleze ritmul cardiac al medicului olandez James Differes, venit cu diverse probleme la Mosco-

va și care, culmea ironiei, era specialist în... boli de inimă. La Tbilisi a vindecat pe omul de știință american Stanley Krippner, căruia cu toate îngrijirile medicale primite starea sănătății i se înrăutățea. Fiul poetului sovietic Evgheni Evtusenko avea atîși centrul nervos ai vorbirii, ce erau atacate de viruși. După cîteva săptămîni copilul a început să vorbească. Numărul celor vindecați de diverse boli, inclusiv de strabism, este mare. Academicianul Iuri Gulaev, ce a studiat capacitățile înnăscute ale acestei vindecătoare, este de părere că masajul fără contact acționează grație undelor termice, infraroșii, ale miinilor, care duc la creșterea temperaturii corpului cu cîteva grade. Regiunile unde reglarea termică este perturbată corespund, în general, locurilor bolnave. Diversele mișcări ale miinilor

repartizează energia corpului, încălzesc singele, accelerează circulația, corijîndu-se astfel activitatea întregului organism sau a unui organ, mobilizîndu-

du-se rezervele interioare. „Rolul meu — spune Djuna — este cel mai simplu. Eu dau prima lovitură pentru acțiunea acestui proces. În continuare, în timpul tratamentului eu doar veghez la regularizarea sa precisă. În plus dacă ceea ce fac este transmisibil, ar fi bine să învețe și alții”. Pentru a scăpa de riduri, pentru ca pielea să devină netedă și tinără, în fiecare dimineață Djuna recomandă să se execute masajul următor: „la cîteva centimetri de ochi apropiați palma miinii drepte, cu degetele ușor îndoite în interior, și fără a vă atinge fruntea ori ochii executați mișcări circulare, în sensul acelor ceasornicului, timp de 10—15 minute. După o lună efectul este vizibil. Am un copil de 12 ani, Vakho, și sînt gata să mă sacrific pentru ca el să poată trăi în securitate, pentru ca SIDA și cancerul să nu mai existe. Și aș mai vrea să cred că fiul meu va merge mai departe decît mine”.

AUREL DIANU

PARIUL

ÎNTEPRINZĂTORULUI

— Domnule Gheorghe Dospinescu, sin-
teți directorul general al Societății Co-
merciale de Producere și Industrializare
a Cărnii „CARPIN” S.A. Neamț. Puteți
rezuma în câteva cuvinte profilul uni-
tății?

— În structura de activitate a societă-
ții intră și creșterea și îngrășarea ani-
malelor, având în acest sector trei ferme
de îngrășare cu un efectiv de populare
de aproximativ 6 mii capete bovine, 1500
porci și ovine. Activitatea de producție
propriu-zisă se desfășoară în 3 capacități
de producție și o unitate de tranșare și
pregătire a cărnii pentru consumul
populației și export.

— Sectorul în care lucrați este vital
pentru aprovizionarea cetățenilor cu un
aliment de bază; putem fi optimiști în
privința satisfacerii cererilor de carne și
preparate din carne?

— Tocmai asta este că la această dată
ne confruntăm cu o reducere a producției
datorită faptului că și acum operăm cu
preturile rezultate la negocierile din iulie.
La ora actuală avem o structură de fa-

bricație de aproximativ 64 sortimente de
carne și preparate din carne.

— Preturile au crescut, putem spune,
aberant: în aceeași măsură s-au înregistrat
și îmbunătățiri ale calității?

— Toate sortimentele se prepară fără
înlocuitori, ceea ce poate constitui un ar-
gument al calității.

— V-am găsit într-un dialog c-un par-
tener olandez: au început străinii să se
intereseze de preparatele de la „CAR-
PIN”?

— Nu în felul în care am vrea noi;
până acum am avut numeroase întâlniri
cu partenerii străini veniți în mod special
la Piatra Neamț. Cu unii am schimbat
doar idei, cu alții am încercat să intrăm
în negocieri, dar fără mult succes, din
pricina ofertelor foarte mici pe care ni
le-au făcut. Chiar în cadrul unei socie-
tăți mixte, la un obiectiv de 29 milioane
lei, partea lor ar fi fost 15—20 mii dolari
ceea ce e foarte puțin. Așteptăm oferte
serioase și în același timp avantajoase.
Până atunci ne preocupăm să livrăm pro-
dusele noastre la prețuri accesibile.
(A.L.M.).

Strada Baltagulului nr. 19
Telefon 1 39 25
Director
dl. MIHAIL ACATRINEI

Din cuptoarele noastre de aur
pleacă spre dumneavoastră
„piinea” noastră cea de toate
zilele.

S.C. MORARIT PANIFICAȚIE
S.A. Neamț, oferă următoarele
sortimente de piine consumato-
rilor din Piatra Neamț, Tg.
Neamț și Bicaz:

• Piine la tavă • Specialitate pe vatră „Bistrița” • Speciali-
tate „Pietrona” • Franzela „Ceahlăul”

O gamă diversă de produse de patiserie printre care
renumitele:

• batoane cu mac • Ecleruri • Pateuri cu brinză

Nu sunt uitați nici cei mici; pentru ei producem Calciu
gris de calitate superioară.

S.C. MORARIT PANIFICAȚIE S.A. NEAMȚ, execută la coman-
dă produsul tradițional „OZANA”, în gramajele și formele
cerute de ritualul bisericesc.

Adresați-vă cu încredere firmei noastre!

SOCIETATEA COMERCIALĂ COOPERATISTĂ S.A. „ÎNFRĂȚIREA” PIATRA NEAMȚ

Strada
Stefan cel Mare, nr. 2
Telefon: 1 33 37
Piatra Neamț

Livrează celor interesați:

- CONFEȚII PENTRU BĂRBAȚI, FEMEI ȘI COPII
- TRICOTAIE MANUALE ȘI JACARD
- LENJERIE
- HAINE DIN PIELE
- PLĂPUMI

Produsele realizate la „Înfrățirea” se pot procura și din cele trei magazine spe-
cializate din Piatra Neamț.

Adresați-vă cu încredere unităților noastre de prestări servicii care
execută confecții pentru bărbați, femei și copii, confecții militare
și lenjerie. Agenții economici interesați de produsele noastre se pot
contacta la unul din următoarele telefoane: 936/13337, 936/14006

Strada
Bulevardul Cării
nr. 19

PROIECTEAZĂ ȘI EXECUTĂ:

CONSTRUCȚII:

- Social-culturale
- Religioase
- Hale industriale
- Spații comerciale
- Apartamente
- Diverse obiective industriale

„ALPIN A.G.” S.A. PIATRA NEAMȚ
asteaptă comenzile dvs.!

„AGROINDUSTRIALA” S.A.

Piatra
Neamț

Strada Muncii nr. 1
Telefon 15282

SE PREZINTĂ:

Un complex agro-
industrial (Zănești)
cu multiple sec-
toare printre care
consemnăm:

- Îngrășarea animalelor
- Valorificarea produselor din carne la
prețuri mai mici decât ale întreprinderi-
lor specializate

„Agroindustrială” S.A. mai deține:

- Ferma pentru creșterea animalelor pen-
tru blană (vulpi albastre, vulpi argintii și
dihori)
 - Magazin de confecții blănuri
 - Complexul de cazare și alimentație „Pie-
tricița”, hotel 3 stele, dotat cu restau-
rant, laborator de patiserie, cofetărie
și bar
 - Sector mecanic transporturi, prestări ser-
vicii industriale
 - Atelier de confecții metalice
 - Secție de industrializare a lemnului în
care se realizează cherestea, scaune, mic
mobiliu, ambalaje de toate dimensiunile.
- Agentii economici interesați de produsele
realizate la „Agroindustrială” S.A. Piatra
Neamț ne pot contacta la telefonul 936/
15282.

Tandon ROMANIA S.R.L.

Societate mixtă româno-germană
ADRESA: Bd. Poligrafiei 3-5
sect. 1, hotel Turist, sala 4 și 5
telefon 17 09 60, 17 08 75
fax 17 10 39

Distribuitor autorizat pentru
România al firmelor

COMPUTERS — SUA

oferă imediat întreaga aparatură de birou, calculatoare, produse de
înaltă calitate după standardele germane:

- TANDON COMPUTERS
- MICROCALCULATOARE AT compati-
bile IBM-PC din grupa 80 286, 80 386,
80 486;
 - MONITORE alb-negru sau color
VGA;
 - IMPRIMANTE matriciale cu 9 și 24
ace;
 - IMPRIMANTE cu laser;
 - REȚELE de tip NOVELL.
- GARANȚIE 1 AN.

se asigură instalare, service, service postgaranție, școlarizare. Termen de
livrare maximum 30 de zile de la transferul în cont al contravalorii
comenzii

și
A E G
OLYMPIA
GERMANIA

- AEG — OLYMPIA
- MAȘINI DE SCRIS;
 - IMPRIMANTE matriciale cu 9 și 24
ace;
 - aparate de FOTOCOPIAT;
 - TELEFAXURI;
 - MAȘINI DE CALCULAT cu bandă de
hirtie și display;
 - aparate TELEFONICE;
 - CONSUMABILE diverse.

Relatări de la trimișii noștri speciali

Un pas spre turul II

Craiova, Zi de mare meci. Atmosferă încărcată și din cauza avioanelor supersonice ce terorizează "onic" locuitorii Craiovei. Cu toate acestea, cei aproximativ 25.000 de suporteri au venit la stadion cu un singur gând — victorie. El bine, a fost 2-0 pentru Universitatea în primul tur al C.C.E., disputat cu Apollon Limassol, campioana Ciprului. Începutul partidei a aparținut craiovenilor care au semnalat în min. 7 prin bomba lui Săndoi de la 30 de metri golul mult așteptat. Dar golul nu a venit decât în minutul 22: la pătrunderea lui Badea, faultat în careu, arbitrul sovietic V. Silipov acordă penalty. Executată cu precizie Adrian Popescu și 1-0. Toti am răsuflat ușurați. Totuși mai trebuia ceva, dar nu mergea nimic. Se ratează mult și coplăsește din poziții bune (loviturile libere din min. 30 și 38).

Dună pauză, antrenorii Universității, în frunte cu inimosul Sorin Cîrțu, se tuază și imbecile inspirate a lui Neagoe cu albanezul Roland Agalliu. Noul intrat a dat o altă forță echipei. Poarta lui Cristoi este asediată realment. Apărarea campioanei cipriote se clatină la presiunea "cîrțitelor" craiovene și, în min. 69, "craioveanul" Agalliu înscrie foarte frumos: 2-0. Cei aproximativ 150 de suporteri ciprioti aplaudă dovedind un fair-play total. Pînă în final nu a mai fost nimic de notat, pentru că Universitatea a revenit la ratările din prima repriză, în ciuda dominării teritoriale, precum și a jocului excesiv de agresiv al lui Apollon (G. Barbu grav accidentat).

De remarcat sînt: Ad. Popescu, Agalliu, Claru, Badea, Săndoi și bineînțeles Prunea.

Concluzia este că Universitatea Craiova este în reală urcare de formă, dar ar trebui să muncească și mai mult și mai atent în teren.

Noi felicităm întreaga echipă și îi dorim mult succes în C.C.E. și în campionat.

P.S. — În fața stadionului din Bănie, înaintea partidei a avut loc dezvelirea noului statui (prima a fost distrusă acum 3 ani din ordinul lui Zoe Ceaușescu) a marelui fotbalist român Ion Oblesenco, noul director tehnic al Universității Craiova.

La manifestare au participat elogi, printre alții, președintele clubului dr. Marcel Popescu: "Această mare echipă dă-torează foarte mult acestui mare om, care este bastionul de mareșal al fotbalului românesc".

DAN MIRCEA POPA

Lecția de tenis

Atmosfera de mare sărbătoare din orașul de ne-molul Bistriței s-a datorat reîntrării echipei băcăuane în circuitul european. Din păcate pentru fotbalul românesc, această revenire după 21 de ani în aria fotbalului de performanță a însemnat pentru discipolii antrenorilor Mircea Nedelcu și Vasile Panait un eșec lamentabil. Neavînd acces la minimul de informații necesare, fotbalistii băcăuani au intrat în teren cu speranța că pot anihila jocul atletice al adversarilor printr-o apărare grupată, lăsînd întreaga responsabilitate a atacului în seama lui Căpușă. Coplesit de siguranța apărării

germane, în care au excelat Leget și Bratseth, acesta a reușit însă prea ușor la misiunea care i-a revenit, invitîndu-i pe fundașii adversi să stea în permanență la mijlocul terenului. Șirul marilor ocazii a fost deschis în minutul 3 de Kohn care a suțat în bară. Avertizați de acest serios semnal de alarmă, băcăuanii dau o replică tardivă prin Haidău, mingea expediată de acesta fiind însă respinsă în corner. Minutul 9 aduce deschiderea scorului: la o acțiune pe partea dreaptă, Bockenfeld centrează și Rufer înscrie ca la antrenament. De la acest gol și pînă la finalul partidei, elevii antrenorului Otto Reihagel fac un presing permanent, luptă pentru fiecare minge și înscriu gol după gol. În minutul 13, la centrarea „veteranului” Klaus Allofs, internaționalul neo-zeelandez Rufer profită de ezitarea portarului Alexa și înscrie, pentru ca, în minutul 31, tot el să majoreze scorul. Pînă la pauză mai consenăm încă o ocazie mare a lui Rufer, precum și singurul șut pe poartă al băcăuanilor. Repriza a doua ne-a oferit tuturor o adevărată lecție de profesionalism ținută de ambasadorii fotbalului din patria campionilor mondiali: plasament foarte bun, o colaborare perfectă între compartimente, precizie a șuturilor și, nu în ultimul rînd, o detență excelentă. De ceaialtă parte, jucătorii băcăuani au evoluat într-o manieră penibilă, de pe poziția non-combat. Consecințele firești ale acestui joc de-a șoarecele și pisica nu au întîrziat să apară, astfel că în minutul 63 Bratseth înscrie în urma unei lovituri de colț, pentru ca, după un sfert de oră, căpitanul echipei oaspete, celul Votava, să majoreze scorul la 5-0. Și pentru ca asemănarea cu jocul de tenis să fie perfectă, compatrioții lui Becker mai înscriu un gol în minutul 80 prin Neubarth. Astfel s-a scris istoria acestei rușinoase înfrîngerii care ne determină să reflectăm la declarația făcută de Mircea Nedelcu înaintea partidei: „Ne-am pregătit cu ambiție și sper într-o victorie”. La sfîrșitul meciului, la Băcău a început să plouă. De data aceasta, însă, fără goluri.

DORIN CIULINĂ

Nemulțumire în ambele tabere

Intrată ultima în forul bățăliilor din cupele europene de miercură trecută, Dinamo București avea nu numai de a-părat blazonul fotbalului românesc (serios sifonat de acel 7-0 al gazdelor lor de acum înregistrat în ediția anterioară a Cupei U.E.F.A. în fața lui „Poli” Timișoara), dar trebuia și să demonstreze că idealul de a-și construi din mers o nouă echipă capabilă de mari performanțe se află pe un făgaș bun. De la început trebuie să spunem că ambele aceste obiective au fost în mare măsură realizate, înfrîngerea la limită lăsîndu-le serioase șanse de calificare în turul următor.

În fața unei asistențe cifrate la peste 60.000 de spectatori (capacitatea maximă a lui Estadio José de Alvalade fiind de 72.000 locuri), care au suportat prețurile biletelor de intrare variînd de la 10 la 40 de dolari, reprezentanții noștri au dovedit că au învățat bine lecția stăvilirii elanului atacanților de la Sporting Lisabona, prezența avansată a

lui Demollari fixînd mai tot timpul fundașii adversi în jumătatea lor de teren, iar învălîrile lui Dorinel Munteanu conducînd la contraatacuri ce se puteau solda cu tot atîtea goluri. Nu am aminti decât de faza din min. 32, cînd arbitrul belgian Michel Piroux (care a tolerat intrările prea dure ale lusitanilor, una dintre acestea provocînd accidentarea lui Mihaescu și o oarecare dereglare în sistemul de joc al dinamoviștilor prin înlocuirea sa) a transformat decizia unui penalty (care se impunea la faultul comis asupra lui D. Munteanu, la o excelentă „diagonală” a lui Cheregi) în ofsaid! „Centralul” avea să comită însă o greșeală decisivă în min. 76, cînd nu a sancționat faultul comis asupra lui M. Pană în suprafața noastră de pedeapsă, apărătorii și portarul Stelea fiind convinși de iminența intreruperii jocului, iar faza fiind lăsată să continue, bulgarul Iordanov a înscris unicul gol al partidei, dintr-un unghi foarte greu. Egalitatea putea fi restabilită în min. 89, însă Demollari, scăpat singur, a întîrziat șutul, mingea fiindu-i „sufletă” în extremis.

La conferința de presă, antrenorul gazdelor, Marinho Peires, deși a considerat just rezultatul, echipa sa luptînd mult, însă neavînd șansă, se arăta foarte circumspect pentru meciul retur (ca și comentariile din presa de a doua zi, cum ar fi cele din „A Globo” sau „Diario de Notícias”), apreciînd că, probabil, Dinamo va juca de altă manieră la București, fiind o echipă foarte puternică. La fel de nemulțumit era și antrenorul Florin Halagian, care a declarat că, după evoluția partidei, rezultatul final îl nedreptățește pe Dinamo, echipa sa meritînd un rezultat de egalitate după factura jocului și beneficiînd de destule situații clare de atac, chiar după primirea golului norocos, atunci cînd Demollari a făcut un pas în plus. În ce privește arbitrajul, el a fost în general corect (cu excepția fazelor pe care le-am amintit și noi), putînd fi vorba doar că a lăsat jocul cam bărbătește.

Am redat, succint, declarațiile a doi antrenori ambițioși, dornici de marea performanță a echipelor pe care le conduc, partida retur promițînd un frumos spectacol și care să ne aducă o mult dorită calificare, în care „dacă n-am crede, n-am mai juca”.

POMPIIU L. DUMITRESCU

Steaua welcome!

Cele 36 de ore petrecute la Larnaca, orașul care găzduiește temporar clubul Anorthosis Famagusta, cel mai vechi club cipriot de fotbal care a implinit anul acesta 80 de ani de existență, de cei 13 ziariști români, care au însoțit echipa Steaua, au stat sub semnul unei ospitalități greu de uitat. Umorul lui Fănuș Neagu a dominat și, a mai răcorit atmosfera încălzi (peste 30 de grade Celsius) și foarte umedă a acestor locuri, unde nicătură de ploaie nu a căzut în ultimele patru luni.

Anorthosis, sau „drumul spre înălțimi”, alintat de suporteri și ca „marea doamnă”, a cîștigat de-a lungul anilor de sase ori campionatul și reprezintă pentru ciprioti și un simbol al luptei pentru libertate. În 1955, sediul clubului pe atunci în centrul rezistenței, a fost aruncat în aer de englezi. Turismul

și comerțul sînt principalele activități ale cipriților, iar marea lor majoritate au cite două servicii. Nu fac excepție nici fotbalistii de la Anorthosis, ei lucrează dimineața și se antrenează seara, mai puțin cei doi fotbalisti străini, rusul Timour Ketspayia și nigerianul Mike Obicu, care sînt profesioniști.

Nivelul tot mai ridicat al fotbalului cipriot, perioada de reconstrucție în care se află Steaua, ca și prezența ca antrenor la Anorthosis a lui Puiu Iordănescu, firește cunoscător al foștilor lui elevi, ne-au făcut să așteptăm meciul cu circumspecție. În schimb, speranțe ne dădeau valoarea superioară a fotbalistilor de la Steaua și data începerii campionatului cipriot, adică ultima săptămînă din septembrie. „ANTONIS PAPA-DOPULOS STADIUM”, de 11.100 de locuri, a fost marti seara plin pînă la refuz, și a oferit un teren bun jucătorilor, cu o iarbă de 3-4 cm. Steaua s-a întors cu o victorie, 2-1, dar jocul ei nu a convins decât parțial. Mai sînt încă foarte multe de pus la nunci și este bine că acest lucru este gîndit atît de antrenori, cit și de jucători. A fost o întîlnire echilibrată, mult mai spectaculoasă în repriza a doua, Steaua învîngînd datorită plusului de luciditate, de experiență Anorthosis are doi jucători tehnici, cei doi jucători profesioniști, și luptă cu multă ambiție și cu un mare angajament fizic.

Deoarece, la această oră, filmul meciului vă este cunoscut deja, am preferat să stăm de vorbă cu cîțiva jucători steliști care ne-au declarat următoarele:

Ilie Stan, autorul unui gol superb în minutul 44: „Am făcut cel mai bun meci de la începutul campionatului și pînă acum, iar golul meu a venit ca urmare a unei faze mult exersate la antrenament. Îmi pare rău că ne-am relaxat două 2-0, și apreciez că penaltyul a fost gratuit acordat echipei cipriote. După meciul de la Brăila, la care a asistat și Puiu Iordănescu, am vorbit cu el și m-a întrebat cînd am de gînd să dau și eu un gol. Îi răspund pentru d-voastră, i-am răspuns, la care Puiu mi-a răspuns «Doamne ferește!». Aici, la Larnaca, totuși el a venit și m-a felicitat după meci”.

Ilie Dumitrescu: „85% din golul înscris de mine îi aparțin lui Minea, care mi-a dat o pasă de excepție în careu, restul fiind o simplă formalitate. Mai avem mult de muncă avem jucători cu multe calități — Panduru, Stan. Minea — poate că ne lipsește o minte limpede la mijlocul terenului, un Rotariu”.

Minea: „Am prins curaj de-abia în repriza a doua, în care cred că am jucat foarte bine. În faza golului, am fost inspirat, am driblat bine, am văzut culoarul pentru Ilie, care m-a și strigat, și cam asta e totul. Poate că ne-am temut prea mult de Puiu Iordănescu”.

La o jumătate de oră după miezul nopții, părăsîm Larnaca, după ce o funcționară a aeroportului ține neapărat să aibă o fotografie a echipei Steaua, vrînd probabil să păstreze amintirea unui anume fotbalist. Pentru noi, rămîneau alte amintiri: un public cald, gata să aplaude orice fază frumoasă, indiferent cine o făcuse, un public care a știut să omagieze în final pe învingători și pe învinși, inclusiv pe Puiu Iordănescu. Mulțumim echipei Steaua, pentru victorie și mult succes în meciul retur!

MIHAI SANDOIU

PUBLICATIILE
Flacăra

Societate comercială înmatriculată la Oficiul Registrului Comertului București sub nr. J 40/5888/1991 din 4.07.1991

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr. 1, cod. 71.341. Telefoane: 17.60.10, 17.60.20 (cu interioarele de mai jos)

Cont (lei) — 40.72.30.110.496, BCR, sector 1, București
Cont (dolari) — 47.03.326.350-6 BRC

Director: GEORGE ARION

Flacăra

Redactor șef: Ion D. Goia
Secretar general de redacție: Eugen Mihaescu

REDACTIA: Pașcu Balaci, Petre Barbu, Dumitru Constantinescu, Valeria Dorneanu, Mihail Gălățanu, Elena Ghera, Elena Grecescu, Alexandru Mihăilă, Gig Motoianu, Oltea Mutulescu, Roxana Paicu-Manolescu, Cristian Pavel, Horia Pătrașcu, Mihai Săndoiu, Silviu Stan, Mihai Stănescu, Paul Vinicius.

Telefoane: 2002 — secretariat director, 2558 — redactor șef, 2143 — secretar general de redacție, 1700 — eveniment, 2600 drepturile omului, 2559 — cultură, 2528 — fotoreportaj.

FLACĂRA BIS

Redactor șef: Dorin Gherghinescu
Secretar general de redacție: Liana Tatos, Aurelia Boriga, Constantin Dumitru, Livius Timbus

REBUS

Redactor șef: Tudor Octavian
Secretar general de redacție: Alexandru Păsărin, Aurel Ștefan Alexandrescu, Adrian Mitu, Bogdan Vlad, Mihai Zgubea

Telefoane: 1457 (redactor șef), 2036 (secretar general de redacție).

FLACĂRA BASARABIEI

Redactor șef: Ion Zubașcu
Secretar general de redacție: Dorin Sălăjan (2559)
Mihai Potârniche — corespondent special pentru Basarabia

TEHNIC (2123, 1453, 2072): Maria Bărbulescu, Alexandru Benga, Liliana Crețu, Pompiliu Dumitrescu, Anton Ene-Filip, Mihaela Moroșanu, Gabriela Nicolescu, Sevghin Omer, Smaranda Petrea, arh. Adrian Petrescu, Mircea Popp, Dan Mircea Popa, Simona Simzianu, Cornel Speriatu, Angela Ștefănescu, Eugenia Vasile

Compartiment economic-juridic: Nicolae Botin, Corneliu Olteanu

PUBLIC RELATIONS (2634): Ruxandra Onofrei
DIFUZARE: Manuela Vasiliu, tel. 17.48.91

FAX — 17.48.91

Cititorii din străinătate se pot abona prin ROMPRESFILATELIA, sectorul export-import presă P.O. Box. 12 — 201, telex 10 876 PRSFIR București, Calea Griviței nr. 64-66, sau direct la redacție.

Administrația: Editura „Presă Națională” S.A. (ec. Ioan Ciucescu, ing. Stan Pelteacu).

Tiparul: Imprimeria CORESI București

16 pagini — 10 lei

VREMURILE SÎNT CUM SÎNT, DAR VREMEA?

(proгноza vremii pentru intervalul 25 IX—1 X 1991)

Destul de capricios și rece septembrie e pe terminate. Doar ultimele zile au fost puțin altfel, adică au adus noutăți însemnate în aspectul vremii.

Dacă pînă duminică a fost destul de răcoros, luni vremea a început să se încălzească simțitor. Valorile maxime ale temperaturii au depășit frecvent 22°—26°C. În cursul după-amiezei, în regiunile din vestul și nord-vestul țării cerul s-a acoperit, vîntul a început să se intensifice, mai înții din sector sudic, apoi din sector nord-vestic și-a început să plouă mai ales în aversă. N-au lipsit nici descărcările electrice! Pînă marți seara frontul atmosferic

ce a generat aceste fenomene, a traversat toată țara. În urma lui regiunile țării noastre au fost invadate de o masă de aer mult mai rece.

Începînd de astăzi, vremea se va încălzi din nou destul de mult. Soarele va străluci din plin, determinînd mercurul termometrelor să urce pînă la valori cuprinse, în general, între 22°—26°C. Dimineața, valorile cele mai scăzute vor fi cuprinse între 4° și 14°C. Joi va fi din nou o zi predominant și relativ caldă. Sînt

posibile unele înnoirări în vestul extrem al țării. Înnoirări care în cursul zilei de vineri se vor extinde în Banat, Crișana, Maramureș și mare parte din Transilvania, unde va ploua. În restul țării vremea va rămîne la fel de frumoasă ca în cursul zilei de joi. Sfirșitul de săptămînă va fi destul de bun: cerul va fi mult mai senin, exceptînd regiunile nordice unde sînt posibile unele înnoirări și unele ploji slabe.

IOANA MAȘEK